

Republika ng Pilipinas
Kagawaran ng Edukasyon
DepEd Complex, Meralco Avenue
Lungsod ng Pasig

K to 12 Gabay Pangkurikulum EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Baitang 1 – 10

May 2016

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM ANG BATAYANG KONSEPTWAL NG EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Ang tunguhin o “outcome” ng pag-aaral sa batayang edukasyon ay ang panlahatang pag-unlad taglay ang mga kasanayan sa ika-dalawampu't isang siglo. Taglay ito ng isang mag-aaral kung mayroon siyang mga kakayahang pangkaalaman, pandamdamin at pangkaasalan na magbibigay sa kanya ng kakayahan upang:

1. mamuhay at magtrabaho
2. malinang ang kanyang mga potensiyal
3. magpasiya nang mapanuri at batay sa impormasyon
4. makakilos nang epektibo sa lipunan at pamayanan sa konteksto ng sandaigdigang upang mapabuti ang uri ng kanyang pamumuhay at ng kanyang lipunan (Literacy Coordinating Council, Setyembre 1997).

Ibinatay ang kahulugan at ang limang palatandaan nito sa Apat na Batayan (Pillar) ng Edukasyon at sa konsepto ng UNESCO tungkol sa mga panghabambuhay na kakayahan (life skills) na binuo ng International Commission on Education para sa ika-21 siglo. Ang sumusunod ang limang palatandaan nito: (a) may kakayahang makipagtalastasan, (b) nag-iisip nang mapanuri at may kakayahang lumutas ng suliranin, (c) ginagamit ang mga likas na yaman nang mapanagutan para sa susunod na salinlahi at (d) produktibo, napauunlad ang sarili at ang pakikipagkapwa, at (e) may malawak na pananaw sa daigdig.

Sa Edukasyon sa Pagpapakatao (EsP), ang palatandaan o batayang kakayahan ng *functional literacy* ay *nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat*. Ibig sabihin, nilalayan ng EsP na linangin at paunlarin ang pagkataong etikal ng mag-aaral. Ang EsP ay naglalayong gabayan ang mag-aaral na mahanap / matagpuan ang kabuluhan ng kanyang buhay, ang papel niya sa lipunang Pilipino upang makibahagi siya sa pagtatayo ng pamayanang pinaiiiral ang katotohanan, kalayaan, katarungan at pagmamahal. Upang maipamalas ito, kailangang taglay niya ang limang pangunahing kakayahan (macro skills)*: pag-unawa, pagninilay, pagsangguni, pagpapasiya at pagkilos.

1. *Pag-unawa*. Mahalagang maipamalas niya ang kakayahang mahinuha ang mga konsepto at prinsipyong nagbibigay-paliwanag sa sariling karanasan, mga sitwasyong namasid, sinuri at pinagnilayan gamit ang obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.
2. *Pagninilay*. Sa gitna ng mabilis na daloy ng impormasyon at ingay ng kapaligiran, kailangang mag-ukol ng panahon ang mag-aaral sa maingat at malalim na pag-iisip sa mga sitwasyong naobserbahan at mga konseptong natutuhan tungkol sa moral na pamumuhay.
3. *Pagsangguni*. Kailangang humingi siya ng payo o gabay sa mga taong may higit na kaalaman o kasanayan sa moral na pamumuhay at marunong magsala (weigh) ng mga impormasyong mula sa iba't ibang uri ng media batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.
4. *Pagpapasiya*. Kailangang matuto siyang bumuo ng sariling posisyon, paniniwala, paninindigan o kilos na isasagawa batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

5. *Pagkilos*. Mahalagang mailapat niya ang konsepto o prinsipyong nahinuha mula sa mga konkretong sitwasyon ng buhay at maipakita ang kahandaang isabuhay ang mga mabuting ugali (virtues) na natutuhan batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.

Ang mga pangunahing kakayahang ito ay nililintang sa apat na tema sa bawat taon sa paraang “expanding spiral” mula Kindergarten hanggang Grade 12. Ang sumusunod ang apat na tema: (a) Pananagutang Pansariliat Pagiging Kasapi ng Pamilya , (b) Pakikipagkapwa at Katatagan ng Pamilya, (c) Paggawa Tungo sa Pambansang Pag-unlad at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa, at (d) Pagkamaka-Diyos at Preperensya sa Kabutihan. Pitong pangunahing pagpapahalaga (core values) ang nililintang sa mga temang ito: Kalusugan at Pakikiisa sa Kalikasan, Katotohanan at Paggalang, Pagmamahal at Kabutihan, Ispiritwalidad, Kapayapaan at Katarungan, Likas-kayang Pag-unlad, Pagkamaka-Pilipino at Pakikibahagi sa Pambansang Pagkakaisa (Values Education for the Filipino: 1997 Revised Version of the DECS Values Education Program, ph. 10-11).

Ang Pilosopiya at mga Batayang Teorya ng Pagtuturo-Pagkatuto

Ang Batayang Konseptwal ng Edukasyon sa Pagpapakatao ay batay sa pilosopiyang Personalismo tungkol sa pagkatao ng tao at sa Etika ng Kabutihang Asal (*Virtue Ethics*). Ayon sa pilosopiya ng Personalismo, nakaugat lagi sa pagpapakatao ang ating mga ugnayan. Nililikha natin ang ating pagpapakatao sa ating pakikipagkapwa. Sa *Virtue Ethics* naman, sinasabing ang isang mabuting tao ay nagsasabuhay ng mga virtue o mabuting gawi (habits) at umiiwas sa mga bisyo o masamang gawi. Samakatwid, ang nagpapabuti sa tao ay ang pagtataglay at ang pagsasabuhay ng mga mabuting gawi.

Sa murang edad na 6 hanggang 12 taon, maaaring hindi pa lubos na maunawaan ng isang bata ang kanyang pagkatao bilang tao ayon sa paLiwanag ng pilosopiyang Personalismo. Ngunit maaari siyang sanayin sa mga virtue at pagpapahalaga upang lumaki siyang isang mabuting tao. Sa mga edad na ito, mauunawaan niya na dapat siyang magpakabuti hindi lamang sapagkat ito ang inaasahan sa kanya ng lipunan kundi dahil *tao* siya - may dignidad at likas ang pagiging mabuti. May dignidad ang tao dahil siya ay bukod-tangi at may ugnayan sa kanyang kapwa, sa Diyos, at kalikasan.

Ang Interaktibong Teorya ng Pagkatuto (Social Learning Theory) ni Albert Bandura, Pagkatutong Pangkaranasan (Experiential Learning) ni David Kolb, Konstruktibismo (Constructivism) at Teorya ng Pamimili ng Kurso (Theory of Career Development) ni Ginzberg, et. al. at Super ang iba pang teorya na nagpapaLiwanag kung paano natututo ang mag-aaral sa EsP.

Ayon sa paLiwanag ng Interaktibong Teorya ng Pagkatuto (Social Learning Theory) ni Albert Bandura, maaaring makuha sa pagmamasid sa ibang tao ang mga pagkatuto tulad ng pagkakaroon ng mabuting ugali at bagong impormasyon. Ayon pa rin sa teoryang ito, mahalaga ang mga iniisip ng tao sa kanyang pagkatuto ngunit hindi nangangahulugang magbubunga ito ng pagbabago sa kilos.

Ang mga karanasan din ang pinagkukunan ng mga pagkatuto ayon kay David Kolb at sa Teorya ng Pagkatuto ng Konstruktibismo. Ayon sa Teorya ng Pagkatutong Pangkaranasan ni Kolb, ang mga nasa edad (adults) ay natututo sa pamamagitan ng kanilang *pagninilay* sa kanilang mga karanasan, pagbuo ng mga konklusyon o insight mula sa mga ito, at *paglalapat* ng mga ito sa angkop na mga sitwasyon ng buhay. Sinusuportahan ang pananaw ni Kolb ng Teorya ng Konstruktibismo. Sinasabi ng teoryang ito nanagkakaroon ng pagkatuto ang tao at gumagawa ng kabuluhan (meaning) batay sa kanyang mga karanasan.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Naipamamalas ito sa pagtuturo sa pamamagitan ng pagbibigay ng tuon sa mag-aaral. Nagkakaroon siya ng mga bagong pagkatuto gamit ang mga tanong ng guro at ng kanyang malikhaing paraan.

Nailalapat ang mga pagkatutong ito sa paggawa ng mga pasiya tulad ng kukuning kurso o propesyon. Ayon sa *Teorya ng Career Development* nina Ginzberg, et. al. at Super, dumadaan sa iba't ibang yugto ang pagpapasya ng bata ukol sa kurso o propesyon batay sa kanyang pagtingin sa sarili (self-concept), saloobin (attitude) at mga pagpapahalaga. Tinatanggap o tinatanggihan niya ang isang kurso o trabaho batay sa obserbasyon niya (halimbawa, mga kilos ng kanyang magulang ayon sa propesyon nito) at sa tinuturing niyang mahalaga (halimbawa, malaking sweldo o paglilingkod sa lipunan).

Mga Disiplina ng Edukasyon sa Pagpapakatao

Ang nilalaman at istraktura ng Edukasyon sa Pagpapakatao ay nakaankla sa dalawang disiplina: Ethics at Career Guidance. Ang Etika ay ang siyensya ng moralidad ng kilos ng tao. Samantalang Career Guidance naman ang paggabay sa mag-aaral na magpasiya ng kursong akademiko, sining at isports o teknikal-bokasyonal na tugma sa kanyang mga talento, kakayahan at aptitude at mga trabahong kailangan ng industriya.

Mga Dulog sa Pagtuturo

Ang mga pangunahing dulog na gagamitin sa pagtuturo ng mga konsepto ay ang pagpapasyang etikal (*ethical decision making*) sa pamamagitan ng pagsusuri ng suliranin o isyu), ang Panlipunan–Pandamdaming Pagkatuto (Social-Emotional Learning), at pagpapalano ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal.

Ang paggawa ng pagpapasyang etikal o moral ay ang pagbuo ng pasiya na may preperensya sa kabutihan at magpapatingkad o maglilining ng pagkatao ng tao. Proseso ito na kinapapalooban ng (a) pag-alam sa mga detalye ng sitwasyon at (b) maingat na pagsasaalang-alang ng mga moral na pagpapahalaga na mahalaga sa isang sitwasyon. Mahalaga rin dito ang pagiging sensitibo sa mga aspetong moral ng mga sitwasyon sa pang-araw-araw na buhay at ang kamalayan sa mga tao o pangkat na maaapektuhan ng pasiya.

Ang Panlipunan–Pandamdaming Pagkatuto (Social-Emotional Learning) ay ang pagkakaroon ng mga kakayahang kailangan sa pagkilala at pamamahala ng sarili, paglinang ng pagmamalasakit sa kapwa, paggawa ng mapanagutang pasiya, pakikipag-ugnayan, at pagharap nang epektibo sa mga mapanghamong sitwasyon. Paraan ito ng paglinang ng mga kakayahan ng mag-aaral upang magtagumpay sa mga gawain sa buhay. Nahahati sa limang uri ang mga kakayahang ito: Kamalayang Pansarili, Pamamahala ng Sarili, Kamalayang Panlipunan, Pamamahala ng Pakikipag-ugnayan at Mapanagutang Pagpapasiya.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

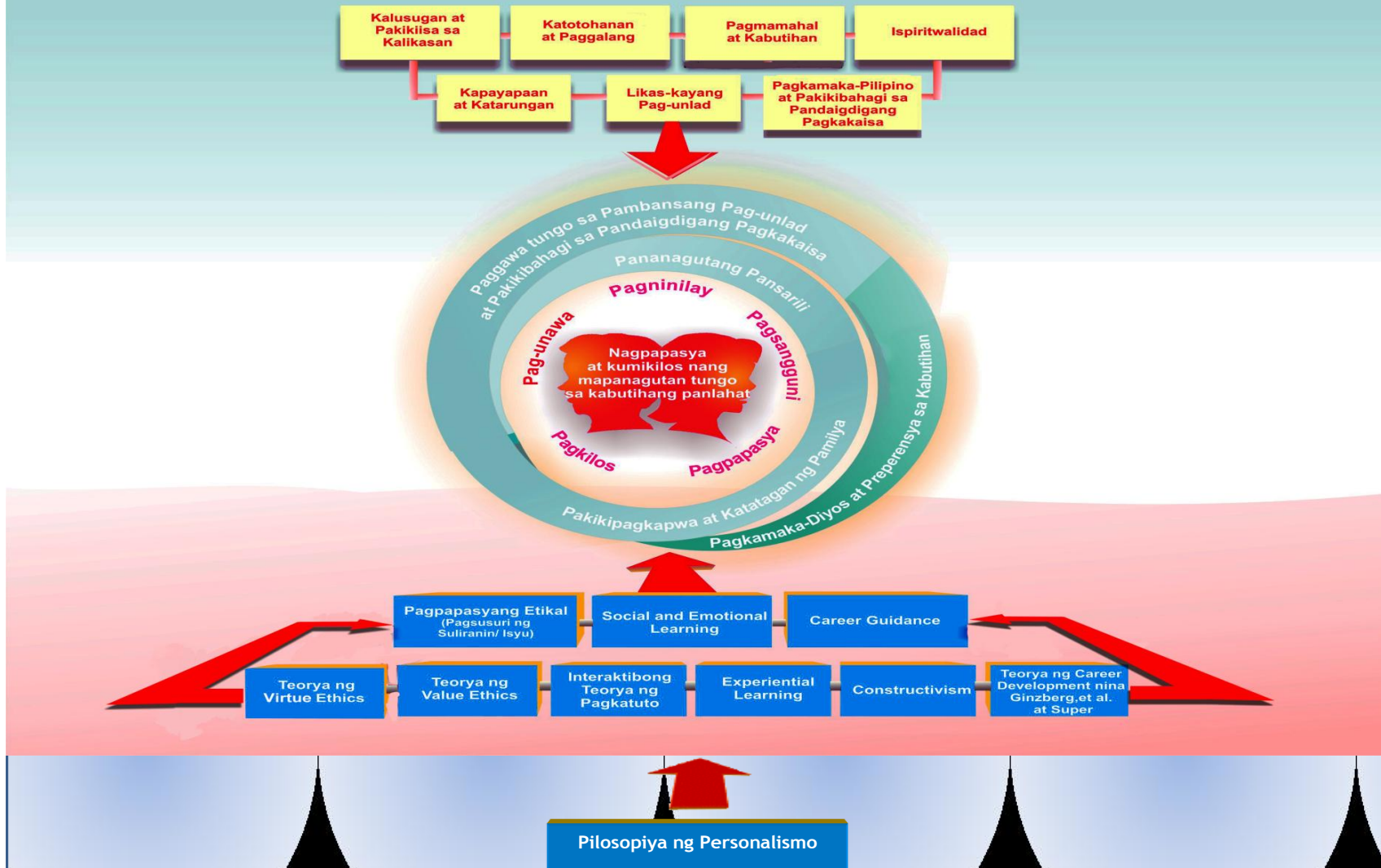

Figure 1. Ang Batayang Konseptwal ng Edukasyon sa Pagpapakatao

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
Deskripsyon ng Asignatura

Ang Edukasyon sa Pagpapakatao (EsP) ay isa sa mga asignatura ng Pinaunlad na Programa ng Batayang Edukasyon na K to 12 na gagabay at huhubog sa mga kabataan. Tunguhin nito ang paghubog ng kabataang nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat. Nangangahulugan ito na lilinangin at pauunlarin ang **pagkataong etikal** ng bawat mag-aaral. Upang maipamalas ito, kailangang magtaglay siya ng limang pangunahing kakayahan (*macro skills*): **pag-unawa, pagninilay, pagsangguni, pagpapasya at pagkilos.**

Nililintang sa apat na tema sa bawat antas mula Kindergarten hanggang Baitang 10 ang mga pangunahing kakayahang ito: (a) Pananagutang Pansarili at Mabuting Kasapi ng Pamilya, (b) Pakikipagkapwa-tao, (c) Paggawa Tungo sa Pambansang Pag-unlad at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa, at (d) Pananalig at Pagmamahal sa Diyos at Paninindigan sa Kabutihan.

MGA PAMANTAYAN SA PROGRAMA (LEARNING AREASTANDARDS)

Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa pananagutang pansarili, pamilya, kapwa, bansa/daigdig at Diyos; nakapagpapasya at nakakikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat upang mamuhay nang maayos at maligaya.

PANGUNAHING PAMANTAYAN NG BAWAT YUGTO (KEYSTAGE STANDARDS)

K – Baitang 3	Baitang 4 – 6	Baitang 7 – 10
Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto at gawaing nagpapakita ng pananagutang pansarili, pampamilya, pagmamahal sa kapwa/pamayanan, sa bansa at sa Diyos tungo sa maayos at masayang pamumuhay.	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto at gawaing nagpapakita ng pananagutang pansarili, pampamilya, pagmamahal sa kapwa, sa bansa/ daigdig at sa Diyos tungo sa kabutihang panlahat.	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa pananagutang pansarili, pagkatao ng tao, pamilya at pakikipagkapwa, lipunan, paggawa at mga pagpapahalagang moral at nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat upang mamuhay nang may kaayusan at kaligayahan.

ANG BATAYANG KONSEPTWAL NG EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Grade Level Standards (Pamantayan sa Bawat Baitang/Antas)

BAITANG	PAMANTAYAN
K	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagkakaroon ng kamalayan sa paggalang at pagmamahal sa sarili, kapwa at Diyos bilang gabay tungo sa maayos at masayang tahanan.
1	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga paraan ng paggalang sa sarili, kapwa, bansa at Diyos bilang gabay tungo sa maayos at masayang tahanan at paaralan.
2	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagpapakikita ng mga kilos na nagpapahalaga sa sarili, kapwa, bansa, Diyos at sa Kanyang mga nilikha bilang patnubay sa maayos at masayang paaralan at pamayanan.
3	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga gawain na nagpapakita ng pagpapahalaga tungo sa maayos at masayang pamumuhay na may mapanagutang pagkilos at pagpapasiya para sa sarili, kapwa, pamayanan, bansa at Diyos .
4	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga makabuluhang gawain na may kaakibat na pagpapahalaga tungo sa wasto, maayos, masaya at mapayapang pamumuhay para sa sarili, kapwa, bansa at Diyos.
5	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa masusing pagsusuri sa pagpapahayag, pagganap ng tungkulin na may pananagutan at pagsasabuhay ng mga ito tungo sa masaya, mapayapa at maunlad na pamumuhay para sa sarili/ mag-anak, kapwa/ pamayanan, bansa/ daigdig at Diyos.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG	PAMANTAYAN
6	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga gawain na tumutulong sa pag-angat ng sariling dignidad, pagmamahal sa kapwa na may mapanagutang pagkilos at pagpapasiya tungo sa maayos, mapayapa at maunlad na pamumuhay para sa kabutihang panlahat.
7	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata, kakayahan at talento, hilig at pagkatao ng tao tungo sa pagtupad ng mga tungkulin sa sarili, sa kapwa, sa bansa/ daigdig at sa Diyos at pagtatakda ng mithiin upang mapanagutan ang kahihinatnan ng mga pasya at kilos.
8	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa layunin at kahalagahan ng pamilya at pakikipagkapwa upang maging mapanagutan sa pakikipag-ugnayan sa iba tungo sa makabuluhang buhay sa lipunan.
9	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa lipunan at paggawa bilang paglilingkod tungo sa tamang pagpili ng kurso o hanapbuhay na magiging makabuluhan at kapaki-pakinabang sa kanya at sa lipunan.
10	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pagkatao ng tao, makataong kilos, pagpapahalagang moral at mga isyung moral at nagpapasya at kumikilos nang may preperensya sa kabutihan upang maging matatag sa gitna ng mga isyung moral at impluwensya ng kapaligiran.

**K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
BAITANG 1**

Pamantayan Para sa Baitang 1	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga paraan ng paggalang sa sarili, kapwa, bansa at Diyos bilang gabay tungo sa maayos at masayang tahanan at paaralan.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Tungkulin Ko Sa Aking Sarili at Pamilya – Unang Markahan					
1. Pagkilala sa sarili 1.1. kalakasan/ potensyal 1.2. kahinaan 1.3. damdamin	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkilala sa sarili at sariling kakayahan, pangangalaga sa sariling kalusugan at pagiging mabuting kasapi ng pamilya.	Naipakikita ang kakayahan nang may tiwala sa sarili	1. Nakikilala ang sariling: 1.1. gusto 1.2. interes 1.3. potensyal 1.4. kahinaan 1.5. damdamin / emosyon	EsP1PKP - Ia-b – 1	
2. Pagpapahalaga sa Sarili (self-esteem) 2.1. Pagtitiwala sa sarili (self-confidence)			2. Naisasakilos ang sariling kakayahan sa iba't ibang pamamaraan 2.1. pag-awit 2.2. pagsayaw 2.3. pakikipagtalastasan 2.4. at iba pa		EsP1PKP - Ib-c – 2

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<p>3. Pagiging responsable sa pangangalaga sa sarili</p> <p>3.1. Kalinisan at Kalusugan (Cleanliness/ Wellness)</p>		<p>Naisabubuhay nang may wastong pag-uugali ang iba't ibang paraan ng pangangalaga sa sarili at kalusugan upang mapaunlad ang anumang kakayahan.</p>	<p>3. Nakapaglalarawan ng iba't ibang gawain na maaaring makasama o makabuti sa kalusugan</p> <p>3.1 nakikilala ang iba't ibang gawain/paraan na maaaring makasama o makabuti sa kalusugan</p>	<p align="center">EsP1PKP - Id – 3</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 2-13, 25-30.* 2. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 2-12.* 3. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 1-13.* 4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 2-6, 37-41.* 5. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 2-20.* 6. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Aklat). 1997. pp. 2-8, 130-134.* 7. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 2-12.* 8. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 2-9.* 9. Liwanag 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 2-9.* 10. Kagandahang Asal at Wastong Pag-Uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 30-39.* 11. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Ang 'K' ng Buhay. 12. Basic Literacy Learning Material. BALS.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					2013. Kalusugan ay Kayamanan! Aralin 1.
<p>3. Pampamilyang Pagkakabuklod</p> <p>3.1. Pagkakabuklod/ Pagkakaisa (Unity/Oneness)</p> <p>3.2. Pagmamalasakit</p>		<p>Naisasagawa nang may pagmamahal at pagmamalasakit ang anumang kilos at gawain na magpapasaya at magpapatibay sa ugnayan ng mga kasapi ng pamilya</p>	<p>3.2 nasasabi na nakatutulong sa paglinang ng sariling kakayahan ang wastong pangangalaga sa sarili</p> <p>4. Nakapagpapakita ng wastong pag-uugali sa pangangalaga sa sarili</p>	<p>EsP1PKP - Ie – 4</p> <p>EsP1PKP - If- 5</p>	<p>1. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 21-27, 145-148.*</p> <p>2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 1-5, 106-112.*</p> <p>3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 130-134.*</p> <p>4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 129-132.*</p> <p>5. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 18-21.*</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					6. Kagandahang Asal at Wastong Pag-Uugali 2 (Batayang Aklat). 1998.pp. 35-41.* 7. Uliran 2 (Batayang aklat). 1997. pp. 41-46.*
			5. Nakakikila ng mga gawaing nagpapakita ng pagkakabuklod ng pamilya tulad ng 5.1. pagsasama-sama sa pagkain 5.2. pagdarasal 5.3. pamamasyal 5.4. pagkukuwentuhan ng masasayang pangyayari	EsP1PKP - Ig – 6	1. PRODED EPP. Asal sa Hapag-Kainan. 2. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 19-24.* 3. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 188-190.* 4. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 48-50.* 5. Mabuting Asal at Wastong

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 130-134.* 6. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 33-41.* 7. BALS Video. I'm Proud to be a Filipino. Close Family Ties. 8. BALS Video. I'm Proud to be a Filipino. Trust God.
			6. Nakapagpapahayag na tungo sa pagkakaisa ang pagsasama-sama ng pamilya	EsP1PKP - Ih- 7	1. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 180-182.* 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 169-176.* 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Manwal ng Guro). 1997. pp. 174-181.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					<p>4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 154-158, 167-174.*</p> <p>5. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 149-158.*</p> <p>6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Pinoy Kami. Aralin 1, 2.</p>
			<p>7. Nakatutukoy ng mga kilos at gawain na nagpapakita ng pagmamahal at pagmamalasakit sa mga kasapi ng pamilya Hal.</p> <p>1. pag-aalala sa mga kasambahay</p> <p>2. pag-aalaga sa nakababatang kapatid at kapamilyang maysakit</p>	EsP1PKP - Ii- 8	<p>1. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 126-139.*</p> <p>2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 96-100, 145-151.*</p> <p>3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 57-62, 118-123.* 4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 124-125.*
II. Mahal Ko, Kapwa Ko - Ikalawang Markahan					
Pagmamahal sa kapwa 1. Pagdama sa damdamin ng iba (Empathy)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng wastong pakikitungo sa ibang kasapi ng pamilya at kapwa tulad ng pagkilos at pagsasalita ng may paggalang at pagsasabi ng katotohanan para sa kabutihan ng nakararami	Naisasabuhay ang wastong pakikitungo sa ibang kasapi ng pamilya at kapwa sa lahat ng pagkakataon.	8. Nakapagpapakita ng pagmamahal at paggalang sa mga magulang 9. Nakatutukoy ng mga wastong paraan ng pakikitungo sa mga kasambahay	EsP1P-IIa-b – 1 EsP1P-IIb – 2	1. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 124-129.* 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 103-110.* 3. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 109-113.* 4. BALS Video. I’m Proud to be a Filipino. Respect for elders. 1. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			10. Nakapagpapakita ng pagmamahal sa pamilya at kapwa sa lahat ng pagkakataon lalo na sa oras ng pangangailangan	EsP1P- IIc-d – 3	Guro). 1997. pp. 125-133.* 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 142-160.*
2. Pagkamagalang (Respect)	Naisasabuhay ang pagiging magalang sa kilos at pananalita		11. Nakapagpapakita ng paggalang sa pamilya at sa kapwa sa pamamagitan ng: 11.1. pagmamano/paghalik sa nakatatanda 11.2. bilang pagbati 11.3. pakikinig habang may nagsasalita 11.4. pagsagot ng "po" at "opo" 11.5. paggamit ng salitang "pakiusap" at 11.6. "salamat"	EsP1P- IIe-f– 4	1. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 74-83.* 2. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 100-110.* 3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 81-95.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 105-111.* 5. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 113-116.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					6. BALS Video. I'm Proud to be a Filipino. Respect for Elders.
3. Pagkamatapat (Honesty)		Naisasabuhay ang pagiging matapat sa lahat ng pagkakataon	12. Nakapagsasabi ng totoo sa magulang/ nakatatanda at iba pang kasapi ng mag-anak sa lahat ng pagkakataon upang maging maayos ang samahan 12.1. kung saan papunta/ nanggaling 12.2. kung kumuha ng hindi kanya 12.3. mga pangyayari sa paaralan na nagbunga ng hindi pagkakaintindihan 12.4. kung gumamit ng computer sa paglalaro imbis na sa pag-aaral	EsP1P- IIg-i- 5	1. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 71-80, 108-110.* 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 55-59.* 3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 71-83.* 4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 48-52, 61-62.* 5. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali (Batayang Aklat). 2000. pp. 65-69.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
III. Para Sa Kabutihan ng Lahat, Sumunod Tayo – Ikatlong Markahan					
<p>1. Pagmamahal sa Komunidad na Kinabibilangan</p> <p>1.1. Pagkamasunurin (<i>Obedience</i>)</p> <p>1.2. Pagkamagalang (Respect)</p> <p>1.3. Pagpapahalaga sa Karapatan (Appreciation of One’s Rights)</p> <p>1.4. Kaayusan at Kapayapaan (<i>Peace and order</i>)</p>	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagiging masunurin, pagpapanatili ng kaayusan, kapayapaan at kalinisan sa loob ng tahanan at paaralan</p>	<p>Naisasabuhay ang pagiging masunurin at magalang sa tahanan, nakasusunod sa mga alituntunin ng paaaralan at naisasagawa nang may pagpapahalaga ang karapatang tinatamasa</p>	<p>13. Nakapagpapakita ng iba’t ibang paraan ng pagiging masunurin at magalang tulad ng:</p> <p>13.1. pagsagot kaagad kapag tinatawag ng kasapi ng pamilya</p> <p>13.2. pagsunod nang maluwag sa dibdib kapag inuutusan</p> <p>13.3. pagsunod sa tuntuning itinakda ng:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ tahanan ❖ paaralan 	<p>EsP1PPP- IIIa – 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 37-49. 3. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 58-61, 118-121, 162-165.* 4. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 82-86.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp.92-95, 101-105.* 6. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp.112-117.* 7. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Manwal ng Guro). 1997. pp. 60-73.* 8. Kagandahang Asal at

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Wastong Pag-uugali (Batayang Aklat) 1. 1998. pp.170-175.* 8. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 81-86, 114-119.* 9. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 134-140.* 10. Liwanag 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 97-100.* 11. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 7-12, 132-142.* 12. PILOT MTBMLE ESP 3. pp. 114-122.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			14. Nakapagpapakita ng pagpapahalaga sa mga karapatang tinatamasa Hal. Pagkain ng masusustansyang pagkain Nakapag-aaral	EsP1PPP-IIIb-c- 2	
			15. Nakapagpapakita ng mga paraan upang makamtam at mapanatili ang kaayusan at kapayapaan sa tahanan at paaralan tulad ng: 15.1. pagiging masaya para sa tagumpay ng ibang kasapi ng pamilya at ng kamag-aral 15.2. pagpaparaya 15.3. pagpapakumbaba	EsP1PPP-IIIId-e- 3	
2. Likas-kayang Pag-unlad (Sustainable Development) 2.1. Pagmamalasakit sa kapaligiran (Care of the environment)		Naisasagawa nang may kusa ang mga kilos at gawain na nagpapanatili ng kalinisan, kaayusan at katahimikan sa loob ng tahanan at paaralan	16. Nakatutulong sa pagpapanatili ng kalinisan at kaayusan sa loob ng tahanan at paaralan para sa mabuting kalusugan Hal. Pagtulong sa paglilinis ng tahanan Pagtulong sa paglilinis ng paaralan Pag-iwas sa pagkakalat	EsP1PPP-IIIIf-h- 4	1. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 13-18.* 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 6-10.* 3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 9-23.* 4. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 25-32.* 5. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 17-21.* 6. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 21-32.* 7. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali (Batayang Aklat). 2000. pp. 27-31, 37-49.* 8. Pilipino sa Ugali at Asal 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 2-13.*
			17. Nakagagamit ng mga bagay na patapon ngunit maaari pang pakinabangan	EsP1PPP-IIIi – 5	1. FL-EP 1, Aralin2: Nag-iimpok Ka Ba? Paano ?. p. 14. 2. Kagandahang Asal at Wastong Pag-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 22-26.* 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Patapon Man: Inaalagaan din . Aralin 1, 2.
IV. Paggawa nang Mabuti, Kinalulugdan ng Diyos – Ikaapat na Markahan					
1. Pagmamahal sa Diyos (Love of God) 2. Pag-asa (<i>Hope</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagmamahal sa Diyos, paggalang sa paniniwala ng iba at pagkakaroon ng pag-asa	Naipakikita ang pagmamahal sa magulang at mga nakatatanda, paggalang sa paniniwala ng kapwa at palagiang pagdarasal	18. Nakasusunod sa utos ng magulang at nakatatanda	EsP1PD-IVa-c- 1	1. FL-EP, Aralin5-Para sa Magandang Bukas 1. p. 26. 2. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 114-117, 122-125, 140-143.* 3. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 30-34.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 50-54.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 63-70, 84-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					90.* 6. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 71-75.*
			19. Nakapagpapakita ng paggalang sa paniniwala ng kapwa	EsP1PD-IVd-e – 2	1. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 184-189.*
			20. Nakasusunod sa mga gawaing panrelihiyon	EsP1PD-IVf-g– 3	1. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 42-51.* 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. p. 63.* 3. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 84-90.* 4. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(Batayang Aklat). 2000. pp. 98-102.* 5. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 78-84.* 6. Liwanag 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 66-75, 80-86.* 7. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 71-75.* 8. Uliran 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 97-106.* 9. Pilipino sa Ugali at Asal 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 95-104.* 10. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 97-104.* 11. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 3.
			21. Nakapagdarasal nang mataimtim	EsP1PD-IVh-i – 4	Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 190-194.*

BAITANG 2

Pamantayan Para sa Baitang 2	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagpapakikita ng mga kilos na nagpapahalaga sa sarili, kapwa, bansa, Diyos at sa Kanyang mga nilikha bilang patnubay sa maayos at masayang paaralan at pamayanan.
-------------------------------------	--

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Tungkulin Ko Sa Aking Sarili at Pamilya – Unang Markahan					
1. Pagkilala sa sarili 1.1. kakayahan / potensyal 1.2. kahinaan 1.3. damdamin A. Pagpapahalaga sa sarili (self-esteem)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkilala sa sarili at pagkakaroon ng disiplina tungo sa pagkakabuklod-buklod o pagkakaisa ng mga kasapi ng	Naisasagawa nang buong husay ang anumang kakayahan o potensyal at napaglalaman ang anumang kahinaan	1. Naisakikilos ang sariling kakayahan sa iba't ibang pamamaraan: 1.1. pag-awit 1.2. pagguhit 1.3. pagsayaw 1.4. pakikipagtalastasan 1.5. at iba pa	EsP2PKP-Ia-b – 2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 2-13. 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
B. Pagtitiwala sa sarili (self-confidence)	tahanan at paaralan				pp. 21-25.* 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 46-52.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 57-68.* 5. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 68-71.*
			2. Napahahalagahan ang saya o tuwang dulot ng pagbabahagi ng anumang kakayahan o talent	EsP2PK P- Ic – 9	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 14-25. 2. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 63-67.*
			3. Nakapagpapakita ng kakayahang labanan ang takot kapag may nangbubully	EsP2PK P- Ic – 10	
2. Pagiging responsible sa pangangalaga/pag-iingat sa sarili		Naisasagawa nang palagian ang pangangalaga at pag-	4. Naisakikilos ang mga paraan ng pagpapanatili ng kalinisan, kalusugan at pag-iingat ng katawan	EsP2PKP- Id – 11	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 1-4. 2. Liwanag 1 (Patnubay ng

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
1.1. Kalinisan at Kalusugan (Cleanliness/ Wellness)		iingat sa katawan			Guro). 2000. pp. 14-17.* 3. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 9-13.* 4. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 3-7, 17-28.* 5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ang K ng Buhay. Aralin 1-3. 6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kalusugan ay Kayamanan. Aralin 1, 2.
3. Pampamilyang Pagkakabuklod 3.1. Pagkakabuklod/ Pagkakaisa (Unity/Oneness) 3.2. Pagkakaroon ng disiplina (Personal Discipline)		Naisasagawa ang kusang pagsunod sa mga tuntunin at napagkasunduang gagawin sa loob ng tahanan	5. Nakapagpapakita ng pagsunod sa mga tuntunin at pamantayang itinakda sa loob ng tahanan 5.1. paggising at pagkain sa tamang oras 5.2. pagtapos ng mga gawaing bahay 5.3. paggamit ng mga kagamitan 5.4. at iba pa	EsP2PKP-Id-e – 12	1. FL-EP Baitang 1, Aralin 1 pp. 11-13. 2. PRODED EPP, Paglilinis ng Tahanan. 3. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 35-44. 4. Edukasyon sa Pagpapakatao

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					2. Tagalog. 2013. pp. 26-36. 5. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 109-117.* 6. Liwanag 1 (Patnubay ng Guro). 2000. pp. 42-48.* 7. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 48-55.* 8. Wastong Pag- uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 16-19.* 9. Edukasyon sa Wastong Pag- uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 37-41.* 10. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali (Batayang Aklat). 2000.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 22-26.* 11. Kagandahang Asal at wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 42-46, 60-65.* 12. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 8-12.* 13. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 1.
111. Mahal Ko, Kapwa Ko - Ikalawang Markahan					
	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagiging sensitibo sa damdamin at pangangailangan ng iba, pagiging magalang sa kilos at pananalita at pagmamalasakit sa kapwa	Naisasagawa ang wasto at tapat na pakikitungo at pakikisalamuha sa kapwa	6. Nakapagpapakita ng pagkamagiliwin at pagkapalakaibigan na may pagtitiwala sa mga sumusunod: 6.1. kapitbahay 6.2. kamag-anak 6.3. kamag-aral 6.4. panauhin/ bisita 6.5. bagong kakilala 6.6. taga-ibang lugar	EsP2P-IIa-b – 6	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 79-97. 2. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 119-143.* 3. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 96-100, 152-157.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					4. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 177-184.* 5. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 197-199, 202-205.* 6. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 118-121.* 7. BALS Video. Building Relationship with Others.
			7. Nakapagbabahagi ng sarili sa kalagayan ng kapwa tulad ng: 7.1. antas ng kabuhayan 7.2. pinagmulan 7.3. pagkakaroon ng kapansanan	EsP2P-IIc – 7	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 98-105. 2. Uliran 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 141-145.* 3. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 69-75.
1. Pagkamagalang (Respect)			8. Nakagagamit ng magalang na pananalita sa kapwa bata at nakatatanda	EsP2P-IId – 8	1. Edukasyon sa Pagpapakatao

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					2. Tagalog. 2013. pp. 106-114. 2. Mabuting Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 2000. pp. 167-172.*
			9. Nakapagpapakita ng iba't ibang kilos na nagpapakita ng paggalang sa kaklase o kapwa bata	EsP2P-IIId-9	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 115-124. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 40-47.* 3. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 107-113.*
3. Pagmamalasakit sa Kapwa (Concern for Others)		Naisasagawa ang mga kilos at gawaing nagpapakita ng pagmamalasakit sa kapwa	10. Nakagagawa ng mabuti sa kapwa	EsP2P-IIe – 10	1. GMRC 1 (Patnubay ng Guro). 1996. pp. 87-96.* 2. Edukasyon sa Wastong Pag-uugali at Kagandahang Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 129-133.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 141-148.* 4. Uliran 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 133-137.* 5. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 4.
			11. Nakapaglalahad na mahalaga ang paggawa ng mabuti sa kapwa	EsP2P- IIf 11	Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 132-138.
			12. Nakatutukoy ng mga kilos at gawaing nagpapakita ng pagmamalasakit sa mga kasapi ng paaralan at pamayanan	EsP2P- IIg – 12	Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 139-155.
			13. Nakapagpapakita ng pagmamalasakit sa kasapi ng paaralan at pamayanan sa iba't ibang paraan	EsP2P- IIh-i – 13	1. Uliran 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 148-151.* 2. BALS Video. I'm Proud to be a Filipino. Hospitality.

III. Para Sa Kabutihan ng Lahat, Sumunod Tayo – Ikatlong Markahan

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
1. Pagmamahal sa Bansa 1.1. Pagkamasunurin (<i>Obedience</i>) 1.2. Pagpapanatili ng kaayusan at kapayapaan (<i>Peace and order</i>) 1.3. Paggalang sa karapatang pantao (<i>Respect for human rights</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng kamalayan sa karapatang pantao ng bata, pagkamasunurin tungo sa kaayusan at kapayapaan ng kapaligiran at ng bansang kinabibilangan	Naisasagawa nang buong pagmamalaki ang pagiging mulat sa karapatan na maaaring tamasahin	14. Nakapagpapakita ng paraan ng pagpapasalamat sa anumang karapatang tinatamasa Hal. pag-aaral nang mabuti pagtitipid sa anumang kagamitan	EsP2PPP-IIIa-b- 6	Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 130-133, 135-140.*
			15. Nakatutukoy ng mga karapatang maaaring ibigay ng mag-anak	EsP2PPP-IIIc- 7	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 157-166. 2. Basic Literacy Learning Material (BALS) 2013. Karapatan ng Bata Dapat Alagaan. 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Mga Karapatan, Alamin at Pangalagaan. Aralin 1-3.
			16. Nakapagpapahayag ng kasiyahan sa karapatang tinatamasa	EsP2PPP-IIIc- 8	Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 167-174.
			17. Nakapagbabahagi ng pasasalamat sa tinatamasang karapatan sa pamamagitan ng kuwento	EsP2PPP-IIIId- 9	Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 175-180.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<p>2. Likas-kayang Pag-unlad (Sustainable Development)</p> <p>2.1. Pagkamatipid (Financial Literacy)</p> <p>2.2. Pagmamalasakit sa kapaligiran (Care of the environment)</p>		<p>Naisasabuhay ang pagsunod sa iba't ibang paraan ng pagpapanatili ng kaayusan at kapayapaan sa pamayanan at bansa</p>	<p>18. Nakagagamit nang masinop ng anumang bagay tulad ng tubig, pagkain, enerhiya at iba pa</p>	<p>EsP2PPP-IIIId-e-10</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 44-49, 172-176. 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 133-138, 143-145.* 3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Ang Tubig ay Buhay. 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ang Tubig ay Buhay. Aralin 1. 5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Yamang Tubig: Ingatan at Pagyamanin. Aralin 2. 6. BALS Video. Proper Use of Electricity. Lesson 2. 7. MISOSA 4 Magtipid sa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			19. Nakikibahagi sa anumang programa ng paaralan at pamayanan na makatutulong sa pagpapanatili ng kalinisan at kaayusan sa pamayanan at bansa	EsP2PPP- IIIif- 11	Paghahanda at Pagluluto ng Pagkain; Pagre-recycle ng Pagkain. 1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 202-222. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 11-18.* 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 132-137.* 4. Magandang Asal 2 (Batayang Aklat). 2000. pp. 82-85, 90-94.*
3. Pambansang pagkakaunawaan 3.1. Kaayusan at Kapayapaan (Peace and Order)			20. Nakatutukoy ng iba't ibang paraan upang mapanatili ang kalinisan at kaayusan sa pamayanan hal. - pagsunod sa mga babalang pantrapiko - wastong pagtatapon ng basura - pagtanim ng mga halaman sa paligid	EsP2PPP- IIIg-h- 12	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 144-151, 181-185. 2. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 181-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					201. 3. Pilipino sa Ugali at Asal 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 23-35.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 2.
			21. Nakapagpapakita ng pagiging ehemplo ng kapayapaan	EsP2PPP-IIIi- 13	1. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 223-229. 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Mga Tagapaghatid ng Kapayapaan. 3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Bagong Sibol.
IV. Paggawa nang Mabuti, Kinalulugdan ng Diyos – Ikaapat na Markahan					

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagmamahal sa Diyos (Love of God) 2. Pag-asa (<i>Hope</i>) 3. Pagkakawanggawa (<i>Charity</i>) 	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagpapasalamat sa lahat ng likha at mga biyayang tinatanggap mula sa Diyos</p>	<p>Naisasabuhay ang pagpapasalamat sa lahat ng biyayang tinatanggap at nakapagpapakita ng pag-asa sa lahat ng pagkakataon</p>	<p>22. Nakapagdarasal nang may pagpapasalamat sa mga biyayang tinanggap, tinatanggap at tatanggapin mula sa Diyos</p>	<p>EsP2PD-IVa-d- 5</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Biyayang Kaloob ng Panginoon, Pahalagahan. 2. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. Tagalog. 2013. pp. 231-248. 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1998. pp. 32-36.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp.91-97.* 5. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 3.
			<p>23. Nakapagpapakita ng pasasalamat sa mga kakayahan/ talinong bigay ng Panginoon sa pamamagitan ng:</p> <ol style="list-style-type: none"> 23.1. paggamit ng talino at kakayahan 23.2. pakikibahagi sa iba ng taglay na talino at kakayahan 		<p>EsP2PD-IVe-i- 6</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

\BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			23.3. pagtulong sa kapwa 23.4. pagpapaunlad ng talino at kakayahang bigay ng Panginoon		pp. 96-98.* 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 129- 135.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp. 71-80.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 84-90.* 6. Salamin ng Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 1 (Batayang Aklat). 1997. pp. 44-50, 70- 77.* 7. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 2 (Batayang Aklat). 1998. pp. 118-124.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 3

Pamantayan Para sa Baitang 3	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga gawain na nagpapakita ng pagpapahalaga tungo sa maayos at masayang pamumuhay na may mapanagutang pagkilos at pagpapasiya para sa sarili, kapwa, pamayanan, bansa at Diyos.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Tungkulin Ko Sa Aking Sarili at Pamilya – Unang Markahan					
1. Pagpapahalaga sa Sarili (Self-Esteem)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng sariling kakayahan, pagkakaroon ng tiwala, pangangalaga at pag-iingat sa sarili tungo sa kabutihan at kaayusan ng pamilya at pamayanan	Naipakikita ang natatanging kakayahan sa iba't ibang pamamaraan nang may tiwala, katapatan at katatagan ng loob	1. Nakatutukoy ng natatanging kakayahan Hal. talentong ibinigay ng Diyos	EsP3PKP-Ia – 13	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagbabahagi nang Sariling Kakayahan. 2. MISOSA 5 Mga Samahan Ayon sa Hilig o Interes. 3. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 50-62.* 4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 51-57.* 5. GMRC 3. 1998. pp. 62-65.* 6. Ulirang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp. 36-39.* 7. Magandang Asal 2. 2000. pp. 63-67.* 8. Magandang Asal 3. 2000. pp. 62-69.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
2. Pagtitiwala sa Sarili (Confidence)			2. Nakapagpapakita ng mga natatanging kakayahan nang may pagtitiwala sa sarili	EsP3PKP- Ia – 14	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagbabahagi nang Sariling Kakayahan. 2. MISOSA 4 Napaglalaban ang Sariling Kahinaan; Napaglalabanan ang Takot sa Paghaharap sa Tao. 3. MISOSA 5 Pagtitiwala sa Sarili. 4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1998. pp. 50-62.* 5. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 51-57.* 6. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon (Manwal ng Guro) 3. 1997. pp. 37-42.* 7. Ulirang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp. 36-39,

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					43-49.* 8. GMRC 3. 1998. pp. 62-70.* 9. Magandang Asal 2. 2000. pp. 68-71.* 10. Magandang Asal 3. 2000. pp. 62-69.*
3. Katatagan ng loob (Fortitude)			3. Napahahalagahan ang kakayahan sa paggawa	EsP3PKP-Ib 15	1. MISOSA 4. Paggawa nang may Mataas na Kalidad. 2. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 179-187.*
3. Katatagan ng loob (Fortitude)			4. Nakatutukoy ng mga damdamin na nagpapamalas ng katatagan ng kalooban	EsP3PKP-Ic – 16	MISOSA 4 Napaglalabanan ang Sariling Kahinaan.
3. Katatagan ng loob (Fortitude)			5. Napahahalagahan ang pagkilala sa kayang gawin ng mag-aaral na sumusukat sa kanyang katatagan ng loob tulad ng: 5.1. pagtanggap sa puna ng ibang tao sa mga hindi magandang gawa, kilos, at gawi 5.2. pagbabago ayon sa nararapat na resulta	EsP3PKP-Id – 17	1. MISOSA 4 Mahinahon sa Pagtanggap man ng Puna. 2. MISOSA 5 Ang Kaalamang Mali, Ituwid! 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 188-193.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ako, Kami, Tayo Sa Landas ng

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Kapayapaan. Aralin 1.
<p>4. Pangangalaga sa sarili</p> <p>4.1. Mabuting kalusugan</p> <p>4.2. Pangangasiwa ng sarili</p>		<p>Naisasabuhay ang iba't ibang patunay ng pangangalaga at pag-iingat sa sarili</p>	<p>6. Nakagagawa ng mga wastong kilos at gawi sa pangangalaga ng sariling kalusugan at kaligtasan.</p>	<p>EsP3PKP- Ie – 18</p>	<p>1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 4-8</p> <p>2. MISOSA 4 Pagtanggap na ang Sariling Kagamitan ay Pansariling Gamit Lamang.</p> <p>3. MISOSA 5 Mga Gawaing Pangkaligtasan sa Sarili.</p> <p>4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 31-42.*</p> <p>5. Pilipino sa Ugali at Asal 2 (Batayang Aklat). 1997. pp. 36-46.*</p> <p>6. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Kalusugan ay Kayamanan. Aralin 3.</p> <p>7. INFED Modules. BALS. Bata Bata, Maglaro Tayo.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			<p>7. Nakahihikayat ng kapwa na gawin ang dapat para sa sariling kalusugan at kaligtasan Hal. pagkain/inumin, kagamitan, lansangan, pakikipagkaibigan</p>	EsP3PKP- If – 19	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 6 Mabilis na Paglalakad-Gawaing Pangkaangkupang Pisikal; Panatilihin ang Kaangkupang Pisikal. 2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 8-12, 21-28. 3. MISOSA 4 Pagkain ng Wasto at Masustansiyang Pagkain. 4. MISOSA 5 Kaligtasan sa Tahanan. 5. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 33-35.* 6. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Pagkain, Paano Tunawin.
			<p>8. Napatutunayan ang ibinubunga ng pangangalaga sa sariling kalusugan at kaligtasan</p> <ol style="list-style-type: none"> 8.1. maayos at malusog na pangangatawan 8.2. kaangkupang pisikal 8.3. kaligtasan sa kapahamakan 8.4. masaya at maliksing katawan 	EsP3PKP- Ig – 20	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagkain ng Wasto at Masustansiyang Pagkain. 2. MISOSA 5 Ang Kaayusan ay Kaligtasan. 3. MISOSA 6 Mag-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					ehersisyo; Mabilis na Paglalakad – Gawaing Pangkaangkupang Pisikal. 4. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 8-12. 5. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 37-42.* 6. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Kalusugan ay Kayamanan. 7. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Wastong Nutrisyon: Kaagapay sa Pamilya at Hanapbuhay. Aralin 2.
5. Pampamilyang Pagkakabuklod (Family Solidarity / Orderliness) 5.1. Kapayapaan/ Kaayusan (Peace/		Naipakikita ang katapatan, pakikiisa at pagsunod sa mga tuntunin o anumang kasunduang itinakda ng mag-anak na may kinalaman sa kalusugan at kaligtasan tungo sa kabutihan ng lahat	9. Nakasusunod nang kusang-loob at kawilihan sa mga panuntunang itinakda ng tahanan	EsP3PKP-Ih – 21	1. MISOSA 4 Paggawa ng may Komitment; Pagpapakita ng Kasiyahan sa Paggawa. 2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 29-34.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
Orderliness) 5.2. Katapatan (Honesty) 5.3. Pagkamatiyaga (Perseverance)			10. Nakasusunod sa mga pamantayan/tuntunin ng mag-anak	EsP3PKP- Ii – 22	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 34-39. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). 1997. pp.145-151.*
II. Mahal Ko, Kapwa Ko - Ikalawang Markahan					
1. Pagdama at pag-unawa sa damdamin ng iba (<i>Empathy</i>) 2. Pagkamatapat (<i>Honesty/Sincerity</i>) 3. Paggalang (<i>Respect</i>) 4. Kabutihan (<i>Kindness</i>) 5. Pagkabukas-palad (<i>Generosity</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pakikipagkapwa- <i>tao</i>	Naisasabuhay nang palagian ang mga makabuluhang gawain tungo sa kabutihan ng kapwa 1. pagmamalasakit sa kapwa 2. pagiging matapat sa kapwa 3. pantay-pantay na pagtingin	11. Nakapagpapadama ng malasakit sa kapwa na may karamdaman sa pamamagitan ng mga simpleng gawain 11.1. pagtulong at pag-aalaga 11.2. pagdalaw, pag-aliw at pagdadala ng pagkain o anumang bagay na kailangan 12. Nakapagpapakita ng malasakit sa may mga kapansanan sa pamamagitan ng: 12.1. pagbibigay ng simpleng tulong sa	EsP3P- Iia- b – 14	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 50-54, 56-59. 2. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 149-162.* 3. Magandang Asal 3. 2000. pp. 124-138.* 4. Ulingang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp. 147-150, 154-161.* 5. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 138-151.* 6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ang Aming mga Gawain. Aralin 4.
				EsP3P- Iic- e – 15	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 59-69. 2. Wastong Pag-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			kanilang pangangailangan 12.2. pagbibigay ng pagkakataon upang sumali at lumahok sa mga palaro o larangan ng isport at iba pang programang pampaaralan 12.3. pagbibigay ng pagkakataon upang sumali at lumahok sa mga palaro at iba pang paligsahan sa pamayanan		uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 139-153.* 3. Magandang Asal 3. 2000. pp. 124-130, 135-138.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kaya Mo, Kaya Ko rin. Aralin 1-3.
			13. Naisasaalang-alang ang katayuan/ kalagayan/ pangkat etnikong kinabibilangan ng kapwa bata sa pamamagitan ng: 13.1. pagbabahagi ng pagkain, laruan, damit, gamit at iba pa	EsP3P- IIf-g -16	PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 69-79.
			14. Nakapagpapakita nang may kasiyahan sa pakikiisa sa mga gawaing pambata Hal. paglalaro programa sa paaralan (paligsahan, pagdiriwang at iba pa)	EsP3P- IIh-i - 17	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 82-94. 2. MISOSA 4 Sumusunod sa Tuntunin ng Laro; Pagtanggap sa Pagkapanalo o Pagkatalo; Naipapakita ang Pagiging Isport. 3. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 35-48, 120-122.* 4. Kagandahang Asal at Wastong

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Pag-uugali 3. 1997. pp. 31-36.* 5. GMRC 3. 1998. pp. 38-52.*
III. Para Sa Kabutihan ng Lahat, Sumunod Tayo – Ikatlong Markahan					
<p>1. Pagmamahal sa Bansa</p> <p>1.1. Pagmamahal sa mga kaugaliang Pilipino</p> <p>1.2. Pagkamasunurin (<i>Obedience</i>)</p>	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pananatili ng mga natatanging kaugaliang Pilipino kaalinsabay ng pagsunod sa mga tuntunin at batas na may kaugnayan sa kalikasan at pamayanan</p>	<p>Naipagmamalaki ang mga magagandang kaugaliang Pilipino sa iba't ibang pagkakataon</p>	<p>15. Nakapagpapakita ng mga kaugaliang Pilipino tulad ng:</p> <p>15.1. pagmamano</p> <p>15.2. paggamit ng "po" at "opo"</p> <p>15.3. pagsunod sa tamang tagubilin ng mga nakatatanda</p> <p>16. Nakapagpapahayag na isang tanda ng mabuting pag-uugali ng Pilipino ang pagsunod sa tuntunin ng pamayanan</p>	<p>EsP3PPP-IIIa-b – 14</p> <p>EsP3PPP-IIIc-d– 15</p>	<p>1. MISOSA 4 Pagmamahal sa Matatanda.</p> <p>2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 95-107</p> <p>3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 136-141.*</p> <p>4. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 175-177.*</p> <p>5. Ulirang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp.190-196.*</p> <p>6. GMRC 3. 1998. pp. 213-217.*</p> <p>7. Uliran 3. 2000. pp. 215-228.*</p> <p>1. FL-EP. Grade3-Ugaliing Magtipid. Aralin 5 p.74.</p> <p>2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 152-167.</p> <p>3. Wastong</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 66-68.* 4. GMRC 3. 1998. pp. 71-75.* 5. Magandang Asal 3. 2000. pp. 118-123.* 6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Sa Ating Mga Kamay, Tungkulin ay Nakasalalay. Aralin 1-3.
2. Likas-kayang Pag-unlad (Sustainable Development) 2.1. Kalinisan at Kaayusan (Cleanliness and Orderliness)		Naipamamalas ang pagiging masunurin sa mga itinakdang alituntunin, patakaran at batas para sa malinis, ligtas at maayos na pamayanan	17. Nakapagpapanatili ng malinis at ligtas na pamayanan sa pamamagitan ng: 17.1. paglilinis at pakikiisa sa gawaing pantahanan at pangkapaligiran 17.2. wastong pagtatapon ng basura 17.3. palagiang pakikilahok sa proyekto ng pamayanan na may kinalaman sa kapaligiran	EsP3PPP-IIIe-g – 16	1. FL-EP. Grade 3. Aralin 1. p. 52. 2. MISOSA 4 Hindi Pagtatapon ng Basura sa Bakuran ng Iba; Pagtulong sa Kalinisan ng Kapaligiran; Tapat Mo, Linis Mo Para sa Kaayusan at Kalinisan ng Kapaligiran. 3. PILOT MTBMLE ESP 3 pp.107-113. 4. MISOSA 5 Pagiging Maayos at Malinis sa Pook Pampubiko. 5. Wastong Pag-uugali sa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 2-5, 18-26, 66-69.* 6. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon (GMRC-TM) 3. 1997. pp. 13-24.* 7. Ulirang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp. 9-14.* 8. GMRC 3. 1998. pp. 18-27.* 9. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Pagsasarili. Aralin 3.
			18. Nakasusunod sa mga tuntuning may kinalaman sa kaligtasan tulad ng mga babala at batas trapiko 18.1. pagsakay/pagbaba sa takdang lugar	EsP3PPP-IIIh – 17	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 136-143. 2. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 71-76.* 3. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon GMRC 3 (Manwal ng Guro). 1997. pp. 56-58.* 4. Wastong

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Pag-uugali at Asal sa Makabagong Panahon 3. 1999. pp. 78-85.* 5. Uliran 3. 2000. pp. 137-140.* 6. Magandang Asal 3. 2000. pp. 92-99.* 7. Ulirang Mag-aaral: Makadiyos, Makabayan 3. 1997. pp. 59-63.* 8. GMRC 3. 1998. pp. 82-87.* 9. Road Safety Education Modules: Edukasyong Pagpapakatao, pp. 19-22.
3. Pamamahala sa Panganib ng Sakuna (Disaster Risk Management) 3.1. Pakikiangkop sa Oras ng Pangangailanga (Resiliency) 3.2. Pagiging Handa sa Kaligtasan			19. Nakapagpapanatili ng ligtas na pamayanan sa pamamagitan ng pagiging handa sa sakuna o kalamidad	EsP3PPP-IIIi – 18	1. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program. 2009. Episode 49. 2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Saklolo! Aralin 1-3. 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Mitsa ng Buhay, Mga

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Kalamidad na Gawa ng Tao. 4. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. First Aid: A Necessity.
IV. Paggawa nang Mabuti, Kinalulugdan ng Diyos – Ikaapat na Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pananalig sa Diyos (<i>Faith</i>) 2. Pag-asa (<i>Hope</i>) 3. Pagkakawanggawa (<i>Charity</i>) 4. Ispiritwalidad (<i>Spirituality</i>) 	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pananalig sa Diyos, paggalang sa sariling paniniwala at paniniwala sa iba hinggil sa Diyos, pagkakaroon ng pag-asa at pagmamahal bilang isang nilikha</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naisabubuhay ang paggalang sa paniniwala ng iba tungkol sa Diyos 2. Naipakikita ang pagmamahal sa Diyos at sa lahat ng Kanyang nilikha kaakibat ang pag-asa 	<ol style="list-style-type: none"> 20. Nakapagpapakita ng pananalig sa Diyos 21. Nakapagpapakita ng paggalang sa paniniwala ng iba tungkol sa Diyos 	<p>EsP3PD-IVa-7</p> <p>EsP3PD-IVb-8</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1999. pp. 88-91.* 2. Ulihan 3. 2000. pp. 141-143.* 3. BALS Video. I’m Proud to be a Filipino. Trust God. 1. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 88-100.* 2. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 91-96.* 3. Ulihan 3. 2000. pp. 153-158.* 4. Magandang Asal 3. 2000. pp. 100-110.* 5. PRODED: Heograpiya/Kasaysayan/Sibika V:

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Pananampalataya ng mga Unang Pilipino. 2003 6. PRODED: Heograpiya/Kasaysayan/Sibika V: Relihiyon at Edukasyon sa Panahon ng Amerikano. 2003. 7. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Mga Pangunahing Relihiyon sa Buong Mundo 8. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Ako, Kami, Tayo Sa Landas ng Kapayapaan. Aralin 3. 9. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Bagong Sibol. Aralin 1. 10. BALS Video. Igalang ang Relihiyon ng Iba. Igalang Natin.
			22. Naipamamalas ang pagmamahal sa lahat ng nilikha ng Diyos at kanyang mga biyaya sa pamamagitan ng:	EsP3PD-IVc-i- 9	1. MISOSA 4 Kapwa Ko, Mahal Ko 2. Kagandahang Asal

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			22.1. pagpapakita ng kahalagahan ng pag-asa para makamit ang tagumpay 22.2. pagpapakita at pagpapadama ng kahalagahan ng pagbibigay ng pag-asa sa iba 22.3. pagpapakita ng suporta sa mga kaibigan o pagiging mabuting kaibigan 22.4. pagpapakita ng kabutihan at katuwiran 22.5. pagtulong sa mga nangangailangan 22.6. pag-iingat at pangangalaga sa kalikasan		at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 149-162, 211-217.* 3. FL-EP Grade 6. pp. 132-134. 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kapaligiran: Pahalagahan. Pagyamanin. Aralin 1-2. 5. BALS Video. Taking Care of Our Aquatic Resources. Water Adventure.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 4

Pamantayan Para sa Baitang 4	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga makabuluhang gawain na may kaakibat na pagpapahalaga tungo sa wasto, maayos, masaya at mapayapang pamumuhay para sa sarili, kapwa, bansa at Diyos.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Pananagutang Pansarili at Mabuting Kasapi ng Pamilya – Unang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Katatagan ng loob <i>(Fortitude)</i> 2. Pagkamatiyaga <i>(Perseverance)</i> 3. Pagkamapagtiis <i>(Patience)</i> 4. Mapanuring pag-iisip <i>(Critical thinking)</i> 5. Pagkakaroon ng bukas na isipan <i>(Open-mindedness)</i> 6. Pagmamahal sa katotohanan <i>(Love of truth)</i> 7. Mapagpasensiya <i>(Patience/Self-Control)</i> 8. Pagkamahinahon <i>(Calmness)</i> 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkakaroon ng katatagan ng loob, mapanuring pag-iisip, pagkamatiyaga, pagkamapagtiis, pagkabukas-isip, pagkamahinahon at pagmamahal sa katotohanan na magpapalaya sa anumang alalahanin sa buhay ng tao bilang kasapi ng pamilya	Naisasagawa nang may mapanuring pag-iisip ang tamang pamamaraan/pamantayan sa pagtuklas ng katotohanan.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nakapagsasabi ng katotohanan anuman ang maging bunga nito 	EsP4PKP-Ia-b – 23	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagbibigay ng Tamang Impormasyon. 2. Magandang Asal 3. 2000. pp. 76-84.* 3. Ulirang Mag-aara: Makadiyos, Makabayanl 3. 1997. pp. 64-67.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 4 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 79-83.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 1 (Patnubay ng Guro). pp. 60-64.*
			<ol style="list-style-type: none"> 2. Nakapagsusuri ng katotohanan bago gumawa ng anumang hakbangin: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. pagsangguni sa taong kinauukulan 	EsP4PKP-Ic-d – 24	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5 Bunga ng Sariling Pagpapasiya.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					2. Magandang Asal 3. 2000. pp. 45-49.* 3. FL-EP, Baitang 2. Aralin 1- Mamili Ka.
			3. Nakapagninilay ng katotohanan mula sa mga: 3.1. balitang napakinggan 3.2. patalastas na nabasa/narinig 3.3. napanood na programang pantelebisyon 3.4. nababasa sa internet at mga social networking sites	EsP4PKP-Ie-g - 25	1. MISOSA 4 Pagiging Mapanuri sa Pagkuha ng Impormasyon. 2. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa, May Halaga. 3. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugal (Manwal ng Guro) 4. 1999. pp. 89-96.* 4. Uliran (Manwal ng Guro) 4. 1998. pp. 69-82.*
			4. Nakapagsasagawa nang may mapanuring pag-iisip ng tamang pamamaraan/ pamantayan sa pagtuklas ng katotohanan.	EsP4PKP-Ih-i - 26	1. MISOSA 4 Wastong Pananaliksik ng Impormasyon. 2. Uliran 4 (Manwal ng Guro). 1998. pp. 79-88.* 3. Magandang

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Asal 4. 2000. pp. 64-67.* 4. Magandang Asal 3. 2000. pp. 50-60.*
II. Pakikipagkapwa-tao - Ikalawang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> Pagdama at pag-unawa sa damdamin ng iba (<i>Empathy</i>) Pagkabukas-palad (<i>Generosity</i>) Pagkamatapat/Pagigi ng Totoo (<i>Sincerity/Honesty</i>) 	<p>Naipamamalas ang pag-unawa na hindi naghihintay ng anumang kapalit ang paggawa ng mabuti</p>	<p>Naisasagawa nang mapanuri ang tunay na kahulugan ng pakikipagkapwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> Nakapagpapakita ng pagkamahinahon sa damdamin at kilos ng kapwa tulad ng: <ol style="list-style-type: none"> pagtanggap ng sariling pagkakamali at pagtutuwid nang bukal sa loob pagtanggap ng puna ng kapwa nang maluwag sa kalooban pagpili ng mga salitang di-nakakasakit ng damdamin sa pagbibiro 	EsP4P-IIa-c-18	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Mahinahon sa Pagtanggap Man ng Puna. MISOSA 5 Pagtitimpi sa Sarili. PILOT MTBMLE ESP 3. pp. 17-21. Magandang Asal 3. 2000. pp. 81-84.* Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 85-90.* Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program, 2009, Episode 46.
			<ol style="list-style-type: none"> Nakapagbabahagi ng sariling karanasan o makabuluhang pangyayaring nagpapakita ng pang-unawa sa kalagayan/pangangailangan 	EsP4P-IIId-19	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Kapwa Ko Mahal Ko.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			ng kapwa		2. MISOSA 5 Pagbibigay-Paghingi ng Tulong para sa Nangangailangan.
			7. Naisasabuhay ang pagiging bukas-palad sa 7.1. mga nangangailangan 7.2. panahon ng kalamidad	EsP4P-IIe- 20	1. MISOSA 5 Kusang Pagbibigay ng Tulong. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 115-120.* 3. PRODED: Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. 2003. Kapwa Ko, Mahal Ko. 4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 4 (Manwal ng Guro). 1999. pp. 66-72.*
4. Paggalang (<i>Respect</i>) 5. Kabutihan (<i>Kindness</i>)		Naisasagawa ang paggalang sa karapatan ng kapwa	8. Nakapagpapakita ng paggalang sa iba sa mga sumusunod na sitwasyon: 8.1. oras ng pamamahinga 8.2. kapag may nag-aaral 8.3. kapag mayroong maysakit 8.4. pakikinig kapag may nagsasalita/ nagpapaLiwanag 8.5. paggamit ng pasilidad ng paaralan nang	EsP4P-IIf-i- 21	1. MISOSA 5 Mga Karapatang Pantao, Igalang at Pahalagahan 2. Edukasyon sa Pagpapakatao 2. 2013.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			may pag-aalala sa kapakanan ng kapwa 8.5.1. palikuran 8.5.2. silid-aklatan 8.5.3. palaruan 8.6. pagpapanatili ng tahimik, malinis at kaaya-ayang kapaligiran bilang paraan ng pakikipagkapwa-tao		pp.50-67. 3. Magandang Asal 4. 2000. pp. 139-142.* 4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 3. 1998. pp. 136-141.* 5. Magandang Asal 3 Batayang Aklat. 2000. pp. 139-143.* 6. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 102-109, 120-134.*
III. Pagmamahal sa Bansa at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa – Ikatlong Markahan					
1. Pagmamahal sa Bansa 1.1. Pagpapahalaga sa Kultura (Appreciation of One’s Culture)	Naipamamalas ang pag-unawa sa pagmamahal sa bansa sa pamamagitan ng pagpapahalaga sa kultura	Naisasabuhay ang mga gawaing nagpapakita ng pagpapahalaga sa kultura	9. Nakapagpapakita ng kawilihan sa pakikinig o pagbabasa ng mga pamanang kulturang materyal (hal. kuwentong bayan, alamat, mga epiko) at di-materyal (hal. mga magagandang kaugalian, pagpapahalaga sa nakatatanda at iba pa)	EsP4PPP-IIIa-b-19	1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa May Halaga! 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program . BALS. 2009. Episode 1

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Magandang Daigdig ng Ating Mga Katutubong Kapatid.
			10. Naipagmamalaki/napahahalagahan ang nasuring kultura ng iba't ibang pangkat etniko tulad ng kuwentong-bayan, katutubong sayaw, awit, laro at iba pa	EsP4PPP- IIIc-d-20	1. Pilipino sa Ugali at Asal (Patnubay ng Guro) 4. 1999. pp. 152-157.* 2. Uliran (Manwal ng Guro) 4. 1999. pp. 141-157.* 3. PRODED: Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. 2003. Tungkulin at Pananagutan para sa Kaunlaran. 4. PRODED: Heograpiya/ Kasaysayan/

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Sibika VI. 2003. Batas at Programang Pang-Kultura. 5. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Mga Awit, Sayaw at Laro sa Asya. 6. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Songs, Dances and Games in Asia. 7. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Ang Magandang Daigdig ng Ating mga Katutubong

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Kapatid. 8. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Magandang Daigdig ng Ating Mga Katutubong Kapatid.
2. Likas-kayang Pag-unlad 2.1. Pagkakaroon ng Disiplina (Discipline) 3. Pandaigdigang Pagkakaisa (Globalism) 3.1. Kalinisan at Kaayusan	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkakaroon ng sariling disiplina para sa bansa tungo sa pandaigdigang pagkakaisa	Naisasabuhay ang patuloy na pagninilay para makapagpasya nang wasto tungkol sa epekto ng tulong-tulong na pangangalaga ng kapaligiran para sa kaligtasan ng bansa at daigdig	11. Nakasusunod sa mga batas/panuntunang pinaiiiral tungkol sa pangangalaga ng kapaligiran kahit walang nakakakita	EsP4PPP-IIIe-f-21	1. MISOSA 4 Pagpapakita ng Disiplina sa Sarili sa Pamamagitan ng Matalinong Pagpapasya at Pagsunod sa Batas; Pagpapanatili ng Ligtas ng Kapaligiran 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. 1997. pp. 18-26.* 3. Road Safety Education Modules.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Edukasyong Pagpapakatao pp.48-52.
			12. Nakatutulong sa pagpapanatili ng kalinisan at kaayusan ng kapaligiran saanman sa pamamagitan ng: 12.4. segregasyon o pagtapon ng mga basurang nabubulok at di-nabubulok sa tamang lagayan 12.5. pag-iwas sa pagsunog ng anumang bagay 12.6. pagsasagawa ng muling paggamit ng mga patapong bagay (<i>Recycling</i>)	EsP4PPP-IIIg-i-22	1. MISOSA 4 Hindi Pagtatapon ng Basura sa Bakuran ng Iba; Pagtulong sa Kalinisan ng Kapaligiran (Pagtatapon ng mga Tuyong Dahon sa Compost Pit at Basura sa Basurahan); May Pakinabang ang mga Patapong Bagay 2. Wastong Pag-uugali sa Makabagong Panahon 3. Instructional Material Manager’s Guide for Radio-Based Instruction

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(RBI) Program. 2009. Episode 30, 50. 4. Pilipino sa Ugali at Asal (Patnubay ng Guro) 4. 1999. pp. 134-144.* 5. PRODED: Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. 2003. Likas na Yaman. Gamitin at Ingatan. 6. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 177, 181, 186- 195, 222- 239.
IV. Pananalig at Pagmamahal sa Diyos; Paninindigan sa Kabutihan – Ikaapat na Markahan					
1. Ispiritwalidad (<i>Spirituality</i>) 2. Pagmamahal sa Diyos (Love of God) 3. Pag-asa (<i>Hope</i>)	Nauunawaan at naipakikita ang pananalig sa Diyos sa pamamagitan ng paggalang, pagtanggap at pagmamahal sa mga likha	Naisasabuhay ang pananalig sa Diyos sa pamamagitan ng paggalang, pagtanggap at pagmamahal sa mga likha	13. Napahahalagahan ang lahat ng mga likha: may buhay at mga materyal na bagay 13.1. <i>Sarili at kapwa-tao:</i> 13.1.1. pag-iwas sa pagkakaroon ng sakit 13.1.2. paggalang sa kapwa-tao	EsP4PD- IVa-c-10	MISOSA 4 Biyayang Kaloob ng Panginoon, Pahalagahan; "Tapat Mo Linis Mo" para sa Kaayusan at Kalinisan ng Kapaligiran

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
4. Pagkakawangawa (Charity)			13.2. <i>Hayop:</i> 13.2.1. pagkalinga sa mga hayop na ligaw at endangered	EsP4PD- IVd-11	Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Iilan Na Lang Sila. Aralin 1, 2.
			13.3. <i>Halaman :</i> pangangalaga sa mga halaman gaya ng : 13.3.1. pag-aayos ng mga nabuwal halaman 13.3.2. paglalagay ng mga lupa sa paso 13.3.3. pagbubungkal ng tanim na halaman sa paligid	EsP4PD- IVe-g-12	1. MISOSA 4 Programang "Clean and Green" para sa Kaayusan at Kalinisan ng Kapaligiran 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Paano Kaya ang Buhay Kung Wala ang mga Halaman. 3. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Mga Luntiang Halaman 4. Basic Literacy Learning

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Material. BALS. 2005. Pagsibol Mo. Kayamanan Ko. Aralin 1, 2. 5. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 196- 204.
			13.4. <i>Mga Materyal na Kagamitan:</i> 13.4.1. pangangalaga sa mga materyal na kagamitang likas o gawa ng tao	Esp4PD- IVh-i –13	NFE Accreditation and Equivalency Learning Material Teknolohiya Para sa Mas Maunlad na Buhay

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 5

Pamantayan Para sa Baitang 5	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa masusing pagsusuri sa pagpapahayag, pagganap ng tungkulin na may pananagutan at pagsasabuhay ng mga ito tungo sa masaya, mapayapa at maunlad na pamumuhay para sa sarili/ mag-anak, kapwa/ pamayanan, bansa/ daigdig at Diyos.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Pananagutang Pansarili at Mabuting Kasapi ng Pamilya – Unang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapanuring pag-iisip (<i>Critical thinking</i>) 2. Katatagan ng loob (<i>Fortitude</i>) 3. Pagkabukas isipan (<i>Open-mindedness</i>) 4. Pagmamahal sa katotohanan (<i>Love of truth</i>) 5. Pagkamatiyaga (<i>Perseverance</i>) 6. Pagkamapagpas ensiya/ Pagkamapagtiis (<i>Patience</i>) 7. Pagkamahinahon (<i>Calmness</i>) 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkakaroon ng mapanuring pag-iisip sa pagpapahayag at pagganap ng anumang gawain na may kinalaman sa sarili at sa pamilyang kinabibilangan	Nakagagawa ng tamang pasya ayon sa dikta ng isip at loobin sa kung ano ang dapat at di-dapat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Napahahalagahan ang katotohanan sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. balitang napakinggan 1.2. patalastas na nabasa/narinig 1.3. napanood na programang pantelebisyon 1.4. nabasa sa internet 	EsP5PKP – Ia- 27	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa, May Halaga 2. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2005. Halika, Sama Ka Kaibigan 3. Kagandahang Asal At Wastong Pag-Uugali 4 (Batayang Aklat). 1999. pp. 76-87, 124-125.* 4. Magandang Asal 4 (Batayang Aklat). 2000. pp.60-63, 68-72.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 4 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.39-44.* 6. ALS Accreditaion and Equivalency Learning Material. BALS. 2013.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
8. <i>Pagkamatapat (Honesty)</i>					Mapanuring Mambabasa Ka Ba? 7. ALS Accreditaion and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Paano Maging Isang Matalinong Tagapakinig.
			2. Nakasusuri ng mabuti at di-mabuting maidudulot sa sarili at miyembro ng pamilya ng anumang babasahin, napapakinggan at napapanood 2.1. dyaryo 2.2. magasin 2.3. radyo 2.4. telebisyon 2.5. pelikula 2.6. Internet	EsP5PKP – Ib - 28	MISOSA 4 Wastong Pagbabahagi ng Impormasyon.
		Naisasabuhay ang pagkakaroon ng tamang pag-uugali sa pagpapahayag at pagganap ng anumang gawain.	3. Nakapagpapakita ng kawilihan at positibong saloobin sa pag-aaral 3.1. pakikinig 3.2. pakikilahok sa pangkatang gawain 3.3. pakikipagtalakayan 3.4. pagtatanong 3.5. paggawa ng proyekto (gamit ang anumang technology tools) 3.6. paggawa ng takdang-aralin 3.7. pagtuturo sa iba	EsP5PKP – Ic-d - 29	1. FL-EP. Baitang 5. Aralin 5 – Kinabukasan, Paglaanan, p. 109. 2. MISOSA 6 Pagpapaliwanag ng Karunungan.
			4. Nakapagpapakita ng matapat na paggawa sa mga proyektong pampaaralan	EsP5PKP – Ie - 30	1. MISOSA 4 Pagiging Tapat at Paggawa ng Tama. 2. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Katapatan, Sandigan ng Katotohanan. Aralin 1.
			5. Nakahihikayat ng iba na maging matapat sa lahat ng uri ng paggawa	EsP5PKP – Ie - 31	1. MISOSA 4 Pagiging Marangal. 2. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 13-16. 3. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.* 4. INFED Modules. BALS. Ang Tinapay ni Marianne.
			6. Nakapagpapatunay na mahalaga ang pagkakaisa sa pagtatapos ng gawain	EsP5PKP – If - 32	1. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 172-176. 2. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 120-124.*
			7. Nakapagpapakita ng kawilihan sa pagbabasa/pagsuri ng mga aklat at magasin 7.1. nagbabasa ng diyaryo araw-araw 7.2. nakikinig/nanonood sa telebisyon sa mga "Update" o bagong kaalaman 7.3. nagsasaliksik ng mga artikulo sa internet	EsP5PKP – If-g - 33	1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa, May Halaga. 2. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 64-65.*
			8. Nakapagpapahayag nang may katapatan ng sariling opinyon/ideya at saloobin tungkol sa mga sitwasyong may kinalaman sa sarili at pamilyang kinabibilangan	EsP5PKP – Ig - 34	1. MISOSA 5 Katapatan sa Pakikitungo sa Kapwa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			Hal. Suliranin sa paaralan at pamayanan		2. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 35-40.*
		Naisasagawa ang mga kilos,gawain at pahayag na may kabutihan at katotohanan	9. Nakapagpapahayag ng katotohanan kahit masakit sa kalooban gaya ng: 9.1. pagkuha ng pag-aari ng iba 9.2. pangongopya sa oras ng pagsusulit 9.3. pagsisinungaling sa sinumang miyembro ng pamilya, at iba pa	EsP5PKP – Ih - 35	1. MISOSA 4 Pagsasabi ng Totoong Nangyari. 2. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 79-84.*
			10. Nakapaghihinuha na nakapagdudulot ng kabutihan sa pagsasama nang maluwag ang pagsasabi nang tapat	EsP5PKP – Ii - 36	1. MISOSA 4 Pagiging Tapat at Paggawa ng Tama. 2. MISOSA 5 Matapat na Pakikitungo sa Kapwa; Katapatan sa Pakikitungo sa Kapwa. 3. Ulliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 79-84.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Katapatan, Sandigan ng Katotohanan. Aralin 2.
II. Pakikipagkapwa- tao - Ikalawang Markahan					
1. Pagmamalasakit sa kapwa (Concern for others)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pakikipagkapwa- tao at pagganap ng mga inaasahang hakbang,	Naisasagawa ang inaasahang hakbang, kilos at pahayag na may paggalang at pagmamalasakit para sa	11. Nakapagsisimula ng pamumuno para makapagbigay ng kayang tulong para sa nangangailangan 11.1. biktima ng kalamidad 11.2. pagbibigay ng babala/impormasyon kung may bagyo, baha, sunog, lindol, at	EsP5P – IIa –22	1. MISOSA 5 Pagbibigay ng Tulong Para sa Nangangailangan; Kusang Pagbibigay ng

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<ol style="list-style-type: none"> 2. Pagkamahabagin (Compassion) 3. Pagkakawang gawa (Charity) 4. Pagkamagalang (Respectful) 	<p>pahayag at kilos para sa kapakanan at ng pamilya at kapwa</p>	<p>kapakanan at kabutihan ng pamilya at kapwa</p>	<p>iba pa</p>		<p>Tulong.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 7-17, 27-31.* 3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Saklolo. 4. Basic Literacy Learning Material. (BALS). 2013. Mitsa ng Gulo 5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Laging Handa sa Panahon ng Sakuna. Aralin 1-4. 6. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 79-81.
			<ol style="list-style-type: none"> 12. Nakapagbibigay-alam sa kinauukulan tungkol sa kaguluhan, at iba pa (pagmamalasakit sa kapwa na sinasaktan/kinukutya/binubully) 	<p align="center">EsP5P – IIb – 23</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5 Pagbibigay Impormasyon sa Ikaaayos ng Pamayanan. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro) 1999. pp.115-120.* 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Babae Huwag Kang Papayag.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Aralin 3.
			13. Nakapagpapakita ng paggalang sa mga dayuhan sa pamamagitan ng: 13.1. mabuting pagtanggap/pagtrato sa mga katutubo at mga dayuhan 13.2. paggalang sa natatanging kaugalian/paniniwala ng mga katutubo at dayuhang kakaiba sa kinagisnan	EsP5P – IIc – 24	1. MISOSA 4 Paggalang sa Kultura ng Iba't Ibang Pangkat ng Tao. 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Ipagdiwang Natin Ang Pagkakaiba ng Ating Kultura. 3. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Magandang Daigdig ng Ating Mga Katutubong Kapatid.
5. Paggalang sa opinyon ng ibang tao (<i>Respect for other people's opinion</i>)			14. Nakabubuo at nakapagpapahayag nang may paggalang sa anumang ideya/opinion	EsP5P – IIId-e – 25	1. FL-EP. Grade 5. Aralin I – Paano na ang Kinabukasan
			15. Nakapagpapaubaya ng pansariling kapakanan para sa kabutihan ng kapwa	EsP5P – IIIf – 26	1. MISOSA 4 Paggawa nang may Komitment 2. MISOSA 5 Pangangailangan ng Iba Tugunan ng Tapat.
			16. Nakapagsasaalang-alang ng karapatan ng iba	EsP5P – IIg – 27	MISOSA 4 Paggalang sa Karapatan sa Pagmamay-ari; Pagbabalik sa May-Ari

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					ng mga Bagay na Hiniram.
			17. Nakikilahok sa mga patimpalak o paligsahan na ang layunin ay pakikipagkaibigan	EsP5P – IIh – 28	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Sumusunod sa mga Tuntunin ng Laro. MISOSA 6 Maging Isport sa Paglalaro. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.68-72.*
			18. Nagagampanan nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang teknolohiya sa paaralan	EsP5P – IIi – 29	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Paggawa nang may Mataas ang Kalidad MISOSA 5 Mga Samahan Ayon sa Hilig o Interes.
III. Pagmamahal sa Bansa at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa – Ikatlong Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> Pagmamahal sa Bansa <ol style="list-style-type: none"> Pagkakaroon ng Disiplina <i>(Discipline)</i> Pananagutan <i>(Responsibility/ Accountability)</i> Pagmamalasakit at Pagsasakripisyo 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan nang pagpapakita ng mga natatanging kaugaliang Pilipino, pagkakaroon ng disiplina para sa kabutihan ng lahat, komitment at pagkakaisa bilang tagapangalaga ng kapaligiran	Naisasagawa nang may disiplina sa sarili at pakikiisa sa anumang alituntuntunin at batas na may kinalaman sa bansa at global na kapakanan	<ol style="list-style-type: none"> Nakapagpapakita ng mga kanais-nais na kaugaliang Pilipino <ol style="list-style-type: none"> nakikisama sa kapwa Pilipino tumutulong/lumalahok sa bayanihan at palusong magiliw na pagtanggap ng mga panauhin 	EsP5PPP – IIIa – 23	<ol style="list-style-type: none"> MISOSA 4 Paghanga sa Kultura ng Iba't Ibang Rehiyon; Paggalang sa Kultura ng Iba't Ibang Pangkat ng Tao. MISOSA 5 Mahusay ng Pakikisama. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. 2003.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
sa Bansa (Heroism and Appreciation of Heroes) 1.4. Kamalayang Pansibiko (Civic Consciousness)					Kapwa Ko, Mahal Ko. 4. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ako’y Pilipino. Aralin 2. 5. BALS Video. I’m Proud to be a Filipino. Bayanihan. 6. BALS Video. Ito ang Aking Kultura. Kultura. 7. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ito Ang Ating Kultura.
			20. Nakapagpapamalas ng pagkamalikhain sa pagbuo ng mga sayaw, awit at sining gamit ang anumang multimedia o teknolohiya	EsP5PPP – IIIb – 24	MISOSA 5 Mga Samahan ayos sa Hilig o Interes.
			21. Napananatili ang pagkamabuting mamamayang Pilipino sa pamamagitan ng pakikilahok	EsP5PPP – IIIb – 25	Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro) 1999. pp. 68-72.*
			22. Nakasusunod ng may masusi at matalinong pagpapasiya para sa kaligtasan Hal. 22.1. paalala para sa mga panoorin at babasahin 22.2. pagsunod sa mga alituntunin tungkol sa pag-iingat sa sunog at paalaala kung may kalamidad	EsP5PPP – IIIc – 26	1. MISOSA 5 Kawilihan sa Pagbabasa 2. Road Safety Education Modules, May Halaga 3. PILOT MTBMLE ESP 3 pp. 123-135.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					4. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 7-31, 51-62.*
<p>2. Likas-kayang Pag-unlad (<i>Sustainable Development</i>)</p> <p>2.1. Kasipagan (<i>Industriousness</i>)</p> <p>2.2. Pagmamalasakit sa kapaligiran (<i>Care of the environment</i>)</p>		<p>Naisasabuhay ang pagkakaisa at komitment bilang responsableng tagapangalaga ng kapaligiran</p>	<p>23. Nakapagpapakita ng magagandang halimbawa ng pagiging responsableng tagapangalaga ng kapaligiran</p> <p>23.1. pagiging mapanagutan</p> <p>23.2. pagmamalasakit sa kapaligiran sa pamamagitan ng pakikiisa sa mga programang pangkapaligiran</p>	<p>EsP5PPP – IIId – 27</p>	<p>1. MISOSA 4 Programang Clean and Green</p> <p>2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program, 2009 Episode 16</p> <p>3. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2005. Hawak Ko Ang Kinabukasan Mo</p> <p>4. Road Safety Education Module. Edukasyong Pagpapakatao. pp. 29-36, 37-42, 48-52, 53-59, 60-67.</p> <p>5. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 10-18.*</p> <p>6. Pilipino sa Ugali at Asal 5(Patnubay ng Guro). 1999. pp.1-6.*</p> <p>7. Basic Literacy Learning material</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(BALS). 2013. Kapaligiran: Pahalagahan. Pagyamanin. 8. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Mga Yaman ng Mundo.
			24. Napatutunayan na di-nakukuha sa kasakiman ang pangangailangan 24.1. pagiging vigilant sa mga illegal na gawaing nakasisira sa kapaligiran	EsP5PPP – IIIe– 28	1. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.1-6, 32-37.* 2. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Bantayan, Labanan... Sakit ng Kapaligiran.
			25. Nakikiisa nang may kasiyahan sa mga programa ng pamahalaan na may kaugnayan sa pagpapanatili ng kapayapaan 25.1. paggalang sa karapatang pantao 25.2. paggalang sa opinyon ng iba 25.3. paggalang sa ideya ng iba	EsP5PPP – IIIf – 29	1. MISOSA 5 Mga Karapatang Pantao, Igalang at Pahalagahan. 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instructional (RBI) Program. 2009. Episode 11, 19. 3. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Bawat Karapatan May

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Katumbas na Tungkulin. 2003. 4. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika IV. Karapatan Ko, Karapatan Mo. 2003. 5. Edukasyong Pagpapakatao. Teaching Guide on Financial Literacy Baitang 6. pp. 132-136. 6. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 75-83.* 7. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 109-114.*
3. Pandaigdigang Pagkakaisa (<i>Global Solidarity</i>) 3.1. Kapayapaan at Kaayusan (<i>Peace and Order</i>)			26. Nakalalahok sa pangangampanya sa pagpapatupad ng mga batas para sa kabutihan ng lahat 26.1. pangkalinisan 26.2. pangkaligtasan 26.3. pangkalusugan 26.4. pangkapayapaan 26.5. pangkalikasan	EsP5PPP – IIIg – 30	1. MISOSA 5 Mga Nagaganap na Nakawan, Ilegal na Pasugalan, at Iba Pang Krimen, Ipagbigay-alam 2. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Kalusugan, Susi sa Kaularan. 2003.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					<ol style="list-style-type: none"> 3. Road Safety Education Module. Edukasyong Pagpapakatao. pp. 10-14, 15-18, 19-22, 43-47. 4. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.32-37.* 5. Ulihan 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 1-10.* 6. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kapaligiran Natin: Alagaan!. Aralin 6.
			27. Nakagagawa ng isang proyekto gamit ang iba't ibang multimedia at technology tools sa pagpapatupad ng mga batas sa kalinisan, kaligtasan, kalusugan at kapayapaan	EsP5PPP – IIIg-h– 31	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 4 Pagpapakita ng Kasiyahan sa Paggawa 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program. 2009. Episode 6.
			28. Nakikiisa nang buong tapat sa mga gawaing nakatutulong sa bansa at daigdig	EsP5PPP – IIIh – 32	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.173-176.* 2. Ulihan 5

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					(Patnubay ng Guro). 1998. pp. 113-124.*
			29. Nakalilikha ng isang proyekto na nagpapakita ng pagtulong sa bansa at daigdig gamit ang iba't ibang technology tools	EsP5PPP – IIIi– 33	1. Basic Literacy Learning Materials 3 (BALS). 2005. May Kakayahan Ka Ba? 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material.2001. Pag-unlad ng Teknolohiya sa Komunikasyon.
IV. Pananalig at Pagmamahal sa Diyos; Paninindigan sa Kabutihan – Ikaapat na Markahan					
1. Pananalig at Pagmamahal sa sa Diyos (<i>Faith</i>) 2. Pag-asa (<i>Hope</i>) 3. Ispiritwalidad (<i>Spirituality</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pananalig sa Diyos na nagbigay ng buhay	Naisasabuhay ang tunay na pasasalamat sa Diyos na nagkaloob ng buhay Hal. - palagiang paggawa ng mabuti sa lahat	30. Nakapagpapakita nang tunay na pagmamahal sa kapwa tulad ng: 30.1. pagsasaalang-alang sa kapakanan ng kapwa at sa kinabibilangang pamayanan 30.2. pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat 30.3. pagkalinga at pagtulong sa kapwa	EsP5PD - IVa-d – 14	1. MISOSA 5. Paggawa nang Mabuti, Paraan ng Pagpapakatao 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 91-101, 115-120.* 3. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 84-89.*
			31. Nakapagpapakita ng iba't ibang paraan ng pasasalamat sa Diyos	EsP5PD - IVe-i – 15	1. MISOSA 5 Obligasyon Ko, Tutuparin Ko. 2. Pilipino sa Ugali at Asal 5 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 91-101.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 49-63.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 6

Pamantayan Para sa Baitang 6	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga gawain na nakatutulong sa pag-angat ng sariling dignidad, pagmamahal sa kapwa na may mapanagutang pagkilos at pagpapasiya tungo sa maayos, mapayapa at maunlad na pamumuhay para sa kabutihang panlahat.
-------------------------------------	---

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
I. Pananagutang Pansarili at Mabuting Kasapi ng Pamilya – Unang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapanuring Pag-iisip (Critical Thinking) 2. Katatagan ng loob (Fortitude) 3. Pagkamatiyaga (Perseverance) 4. Pagkabukas isipan (Open-mindedness) 5. Pagmamahal sa katotohanan (Love of truth) 6. Pagkamapagpasensiya/ Pagkamapagtiis (Patience) 7. Pagkamahinahon (Calmness) 	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagsunod sa mga tamang hakbang bago makagawa ng isang desisyon para sa ikabubuti ng lahat	Naisasagawa ang tamang desisyon nang may katatagan ng loob para sa ikabubuti ng lahat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naisasagawa ang mga tamang hakbang na makatutulong sa pagbuo ng isang desisyon na makabubuti sa pamilya <ol style="list-style-type: none"> 1.1. pagsusuri nang mabuti sa mga bagay na may kinalaman sa sarili at pangyayari 1.2. pagsang-ayon sa pasya ng nakararami kung nakabubuti ito 1.3. paggamit ng impormasyon 	EsP6PKP-Ia-i- 37	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 6 Magsusuri Muna Bago Magbigay ng Desisyon; Panatilihin ang Kaangkupang Pisikal; Kabutihan ng Nakakarami 2. MISOSA 5 Bunga ng Sariling Pagpapasya; Ang Kaalamang Mali, Ituwid! 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan I. 2000. pp. 48-52* 4. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Paano Maging Isang Matalinong Tagapakinig. 5. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 49-50.* 6. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Teachers Manual). 1999. pp. 54-60.*
II. Pakikipagkapwa-<i>tao</i> - Ikalawang Markahan					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Paggalang sa opinyon ng ibang tao (<i>Respect for other people's opinion</i>) 2. Pagkamagalang (<i>Respectful</i>) 3. <i>Pagkamapanagutan (responsibility)</i> 4. Pagkamahabagin (<i>Compassion</i>) 5. Pagkakawanggawa (<i>Charity</i>) 6. Pagmamalasakit sa kapwa (<i>Concern for others</i>) 	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagan ng pakikipagkapwa-<i>tao</i> na may kaakibat na paggalang at responsibilidad</p>	<p>Naisasabuhay ang pagkakaroon ng bukas na isipan at kahinahunan sa pagpapasiya para sa kapayapaan ng sarili at kapwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Naipakikita ang kahalagahan ng pagiging responsable sa kapwa: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. pangako o pinagkasunduan 2.2. pagpapanatili ng mabuting pakikipagkaibigan 2.3. pagiging matapat 	EsP6P- IIa-c-30	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 6 Makatuwiran at Pantay na Pagbibigay ng Pasiya; Gintong Aral 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Kailangan Kita. 3. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 91-102.* 4. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 69-84.* 5. BALS Video. Building Relationship with Others. Tip One.
			<ol style="list-style-type: none"> 3. Nakapagpapakita ng paggalang sa ideya o suhestyon ng kapwa 	EsP6P- IIId-i-31	<p>FL-EP Grade 6. Aralin 6-Dapat Isaisip. p. 158.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
III. Pagmamahal sa Bansa at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa – Ikatlong Markahan					
<p>1. Pagmamahal sa Bansa (Love of Country)</p> <p>1.1. Kamalayang Pansibiko (Civic Consciousness)</p> <p>1.2. Mapanagutan (Responsibility)</p> <p>1.3. Pambansang Pagkakaisa (National Unity)</p>	<p>Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagmamahal sa bansa at pandaigdigang pagkakaisa tungo sa isang maunlad, mapayapa at mapagkalingang pamayanan</p>	<p>Naipakikita ang mga gawaing tumutugon sa pagmamahal sa bansa sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok na may dedikasyon at integridad</p>	<p>4. Nabibigyang-halaga ang mga batayang kalayaan na may kaukulang pananagutan at limitasyon</p> <p>4.1. kalayaan sa pamamahayag</p> <p>4.2. pagbibigay ng sariling opinyon, ideya o pananaw</p> <p>4.3. pagsasaalang-alang ng karapatan ng iba</p> <p>4.4. paghikayat sa iba na magkaroon ng kamalayan sa kanilang kalayaan</p> <p>4.5. pambansang pagkakaisa</p>	<p>EsP6PPP- IIIa-c- 34</p>	<p>1. MISOSA 6. Makatuwiran at Pantay na Pagbibigay ng Pasiya; Pagkukusang Sumali sa Mga Gawaing Pansibiko</p> <p>2. MISOSA 5. Mga Karapatang Pantao, Igalang at Pahalagahan; Obligasyon Ko, Tutuparin Ko</p> <p>3. Instructional Manager’s Guide for Radio Based Instruction Program. BALS. 2009. Episode 3</p> <p>4. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 167-178.*</p> <p>5. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 119-126.*</p> <p>6. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000. pp. 94-96, 168-172.*</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
		<p>Naipakikita ang tunay na paghanga at pagmamalaki sa mga sakripisyong ginawa ng mga Pilipino</p>	<p>5. Napahahalagahan ang magaling at matagumpay na mga Pilipino sa pamamagitan ng:</p> <p>5.1. pagmomodelo ng kanilang pagtatagumpay</p> <p>5.2. kuwento ng kanilang pagsasakripisyo at pagbibigay ng sarili para sa bayan</p> <p>5.3. pagtulad sa mga mabubuting katangian na naging susi sa pagtatagumpay ng mga Pilipino</p>	<p>EsP6PPP- IIIc-d- 35</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. MISOSA 5. Mahusay na Pakikisama 2. MISOSA 6. Kabutihan ng Nakararami; Mga Pook – Pampubliko Atin Ito, Pangalagaan Mo 3. FL-EP 6. Aralin 10-Si Kuya, Entrepreneur na. p. 176. 4. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika IV. Mga Dakilang Pilipinong Nagpapaunlad ng Kultura. 2003. 5. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000. pp. 149-151.* 6. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Patnubay ng Guro). 1999. pp.151-156.* 7. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 217-227.* 8. BALS Video. Mga Bayani, Noon at

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<p>2. Likas-Kayang Pag-unlad (Sustainable Development)</p> <p>2.1. Kasipagan (Industry)</p> <p>2.2. Tagapag kalinga ng kapaligiran (Care and protection of the Environment)</p> <p>2.3. Pagiging Produktibo (Productivity and Quality)</p> <p>2.4. Etiko sa Paggawa (Work Ethics)</p> <p>2.5. Pagka malikhain (Creativity)</p> <p>2.6. Kaisipang/ Kamalayang Pam pamuhunan (Entre</p>		<p>Naipakikita ang wastong pangangalaga sa kapaligiran para sa kasalukuyan at susunod na henerasyon</p>	<p>6. Nakagagamit nang may pagpapahalaga at pananagutan sa kabuhayan at pinagkukunang-yaman</p>	<p>EsP6PPP-IIIe-36</p>	<p>Ngayon.</p> <ol style="list-style-type: none"> FL-EP 6. Aralin I : Sa Maliit Nagsisimula; Aralin 2 : Ikaw ang Idol Ko; Aralin 8: Pangako Huwag Ipako; Aralin 11: Pagtupad sa Batas MISOSA 5. Pagpaparami ng Pagkain : Isang Paraan ng Pagiging Produktibo; Kawastuhan ng Sukat, Timbang, at Dami ng Binibili FL-EP Baitang 6. Dapat Isaisip; FL-EP Baitang 2. Aralin 4: Mabilis Ngunit Maingat; Aralin 5: Barya Mahalaga. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Linangin at Gamitin ang Likas na Yaman ng Bansa. 2003. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 18-33.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
<p>preneurial Spirit)</p> <p>2.7. Matalino/Responsible Consumerism</p> <p>2.8. Pag-iimpok at Matalinong Pamamahala ng Mapagkukunan ng Resorses (Financial Literacy)</p>					<p>7. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 30-38.*</p> <p>8. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000. pp. 17-21.*</p> <p>9. Uliran 5 (Patnubay ng Guro). 1998. pp. 107-112.*</p> <p>10. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Ang Mga Yaman ng Mundo.</p>
			<p>7. Nakapagpapakita ng tapat na pagsunod sa mga batas pambansa at pandaigdigang tungkol sa pangangalaga sa kapaligiran</p>	<p>EsP6PPP-III f-37</p>	<p>1. MISOSA 6. Pagtulong sa Paglilinis ng Kapaligiran; Kalinisan at Kaayusan sa Pamamagitan ng "Clean Air Act of 1999"</p> <p>2. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Likas na Yaman, Pagyamanin. 2003.</p> <p>3. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					2001. Ating Linisin ang Kapaligiran. 4. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000. pp. 97-105.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 155-166.*
			8. Naipagmamalaki ang anumang natapos na gawain na nakasusunod sa pamantayan at kalidad	EsP6PPP-IIIg-38	
		Naisasagawa ang mga gawaing nagbibigay inspirasyon sa kapwa upang makamit ang kaunlaran ng bansa	9. Naipakikita ang pagiging malikhain sa paggawa ng anumang proyekto na makatutulong at magsisilbing inspirasyon tungo sa pagsulong at pag-unlad ng bansa	EsP6PPP-IIIh-39	MISOSA 6. Pagbibigay ng Wastong Impormasyon
3. Pandaigdigang Pagkakaisa (Global Solidarity) 3.1. Kapayapaan at Kaayusan (Peace and Order)		Naisasagawa ang mga gawain na may kaugnayan sa kapayapaan at kaayusan tungo sa pandaigdigang pagkakaisa	10. Naisasakilos ang pagtupad sa mga batas pambansa at pandaigdigan 10.1. pagtupad sa mga batas para sa kaligtasan sa 10.1.1. daan 10.1.2. pangkalusugan 10.1.3. pangkapaligiran 10.1.4. pag-abuso sa paggamit ng ipinagbabawal na gamot 10.2. lumalahok sa mga kampanya at programa para sa pagpapatupad ng batas tulad ng pagbabawal sa paninigarilyo, pananakit sa hayop, at iba pa 10.3. tumutulong sa makakayanang paraan ng pagpapanatili ng	EsP6PPP-IIIh-i-40	1. MISOSA 6. Kaayusan at Kalinisan ng Kapaligiran; May Iba Pang Gagamit ng mga Pook-Pampubliko, Ingatan Ang Mga Ito. 2. Instructional Manager’s Guide for Radio-Based Instruction (RBI) Program.2009. Episode 20. 3. Basic Literacy

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
			kapayapaan		Learning Material (BALS). 2005. Oops, Ingat sa Lansangan. 4. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika VI. Mga Batas sa Bansa. 2003. 5. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika IV. Kalusugan, Susi sa Kaunlaran. 2003. 6. Road Safety Education Modules. Edukasyong Pagpapakatao. pp. 1-28, 60-67. 7. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 155-166.* 8. Kagandahang Asal at Wastong Pag-uugali 6 (Manwal ng Guro). 2000. pp. 97-105, 190-193.* 9. Basic Literacy Learning Material (BALS). 2013. Droga: Inaabuso Nga Ba? 10. Basic Literacy

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)	PAMANTAYAN SA PAGGANAP (Performance Standard)	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO (Learning Competencies)	CODE	LEARNING MATERIALS
					Learning Material (BALS). 2005. Bagong Sibol. 11. INFED Module. BALS. Sasakay Ako Pero Safe Ba Tayo. 12. INFED Module. BALS.Pasahero ay Happy. 13. BALS Video. Addictive and Dangerous Drug 2. Lesson 2.
IV. Pananalig at Pagmamahal sa Diyos; Paninindigan sa Kabutihan – Ikaapat na Markahan					
1. Paninindigan sa Kabutihan (Making a Stand for the Good) 2. Pananalig at Pagmamahal sa Diyos (<i>Faith and Love</i>) 3. Pag-asa (<i>Hope</i>) 4. Ispiritwalidad (<i>Spirituality/ Inner Peace</i>)	Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkakaroon ng sariling kapayapaan (inner peace) para sa pakikitungo sa iba	Naisasabuhay ang pagkamabuting tao na may positibong pananaw bilang patunay sa pag-unlad ng ispiritwalidad	11. Napatutunayan na nagpapaunlad ng pagkatao ang ispiritwalidad Hal. 11.1. pagpapaliwanag na ispiritwalidad ang pagkakaroon ng mabuting pagkatao anuman ang paniniwala 11.2. pagkakaroon ng positibong pananaw, pag-asa, at pagmamahal sa kapwa at Diyos	EsP6PD-IVa-i-16	1. MISOSA 6. Gintong Aral; Pagpapaliwanag na ang Karunungan ay Dapat Gamitin sa Ikauunlad at Ikabubuti ng Nakararami 2. Basic Literacy Learning Material 3 (BALS). 2005. Pilipino Magkaisa Tayo. 3. PRODED. Heograpiya/ Kasaysayan/ Sibika V. Relihiyon at Edukasyon sa Panahon ng Amerikano. 2003. 4. Pilipino sa Ugali at

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BATAYANG PAGPAPAHALAGA/ MGA KAUGNAY NA PAGPAPAHALAGA	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Asal 6 (Batayang Aklat). 1999. pp. 144-153.* 5. Pilipino sa Ugali at Asal 6 (Patnubay ng Guro). 1999. pp. 97-109.* 6. EASE EP I. Module 7.

**K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
BAITANG 7**

Pangkalahatang Pamantayan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata, kakayahan at talento, hilig at pagkatao ng tao tungo sa pagtupad ng mga tungkulin sa sarili, sa kapwa, sa bansa/ daigdig at sa Diyos at pagtatakda ng mithiin upang mapanagutan ang kahihinatnan ng mga pasya at kilos.
----------------------------------	---

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
UNANG MARKAHAN: Pagkilala at Pamamahala sa mga Pagbabago sa Sarili					
<p>1. Mga Angkop na Inaasahang Kakayahan at Kilos sa Panahon ng Pagdadalaga/ Pagbibinata (Developmental Tasks):</p> <p>a. Pagtatamo ng bago at ganap na pakikipag-ugnayan (more mature relations) sa mga kasing edad (Pakikipagkaibigan)</p> <p>b. Pagtanggap ng papel o gampanin sa lipunan (Pakikipagkaibigan)</p>	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata, talento at kakayahan, hilig, at mga tungkulin sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na hakbang sa paglinang ng limang inaasahang kakayahan at kilos ¹ (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata.	<p>1.1. Natutukoy ang mga pagbabago sa kanyang sarili mula sa gulang na 8 o 9 hanggang sa kasalukuyan sa aspetong:</p> <p>a. Pagtatamo ng bago at ganap na pakikipag-ugnayan (more mature relations) sa mga kasing edad (Pakikipagkaibigan)</p> <p>b. Pagtanggap ng papel o gampanin sa lipunan</p> <p>c. Pagtanggap sa mga pagbabago sa katawan at paglalapat ng tamang pamamahala sa mga ito</p> <p>d. Pagnanais at pagtatamo ng mapanagutang asal sa pakikipagkapwa/ sa lipunan</p> <p>e. Pagkakaroon ng kakayahang makagawa ng maingat na pagpapasya</p>	EsP7PS-Ia-1.1	<p>1. Pagpapahalaga sa Aking Katuhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 3-17, 55-65, 96-105.*</p> <p>2. OHSP EP I. Modyul 1.</p> <p>3. EASE EP I. Modyul 1, Modyul 3, Modyul 5.</p> <p>4. EASE EP II. Modyul 15.</p> <p>5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Sa Pagbabago ng Katawan Kalinisan Nito’y Aalagaan. Aralin 1-3.</p> <p>6. ALS Accreditation and Equivalency Learning</p>

¹Paalala sa guro: Bagama’t binaggit sa Modyul ang 8 inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata ayon kay David Havighurst, lima lamang ang binigyang-tuon sa Baitang 7 dahil nasa simula pa lamang ng pagdadalaga/pagbibinata ang mag-aaral. Nakatuon lamang sa limang ito ang Pagganap, Pagninilay at Pagsasabuhay sa ikaapat na bahagi ng Modyul.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
n) c. Pagtanggap sa mga pagbabago sa katawan at paglalapat ng tamang pamamahala sa mga ito d. Pagnanais at pagtatamo ng mapanagutang asal sa pakikipagkapwa / sa lipunan e. Pagkakaroon ng kakayahang makagawa ng maingat na pagpapasiya					Material. BALS. 2013. Who Am I? 7. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Pabagobagong Papel na Ating Gagampanan.
			1.2. Natatanggap ang mga pagbabagong nagaganap sa sarili sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata	EsP7PS-Ia-1.2	1. OHSP EP I. Modyul 1 2. EASE EP I. Modyul 1 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 10-17.* 4. Basic Literacy Learning Material. (BALS). 2013. Sa Mga Pagbabagong Pisikal, Kalinisan Mo ay Alagaan.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			1.3. NaipaliLiwanag na ang paglinang ng mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata ay nakatutulong sa: <ul style="list-style-type: none"> a. pagkakaroon ng tiwala sa sarili, at b. paghahanda sa limang inaasahang kakayahan at kilos na nasa mataas na antas (phase) ng pagdadalaga/pagbibinata (middle and late adoscence): (paghahanda sa paghahanapbuhay, paghahanda sa pag-aasawa / pagpapamilya, at pagkakaroon ng mga pagpapahalagang gabay sa mabuting asal), at pagiging mabuti at mapanagutang tao 	EsP7PS-Ib-1.3	1. OHSP EP I. Modyul 1. 2. PRODED EPP. Pag-aasawa 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp.10-17, 26-33.* 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Halina Magplano ng Pamilya. Aralin 1, 2.
			1.4. Naisasagawa ang mga angkop na hakbang sa paglinang ng limang inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata	EsP7PS-Ib-1.4	OHSP EP I. Modyul 1.
2. Mga Talento at Kakayahan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa talento at kakayahan	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga gawaing angkop sa pagpapaunlad ng kanyang mga talento at kakayahan	2.1. Natutukoy ang kanyang mga talento at kakayahan	EsP7PS-Ic-2.1	1. OHSP EP I. Modyul 2. 2. EASE EP I. Modyul 2. 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 88-95.*
			2.2. Natutukoy ang mga aspekto ng sarili kung saan kulang siya ng tiwala sa sarili at nakikilala ang mga paraan kung paano lalampasan ang mga ito	EsP7PS-Ic-2.2	1. OHSP EP I. Modyul 2. 2. Pagpapahalaga sa Aking

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 26-30, 44-53.*
			2.3. Napatutunayan na ang pagtuklas at pagpapaunlad ng mga angking talento at kakayahan ay mahalaga sapagkat ang mga ito ay mga kaloob na kung pauunlarin ay makahuhubog ng sarili tungo sa pagkakaroon ng tiwala sa sarili, paglampas sa mga kahinaan, pagtupad ng mga tungkulin, at paglilingkod sa pamayanan	EsP7PS-Id-2.3	1. OHSP EP I. Modyul 2. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 47, 88-95.* 3. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 162-169;180-183.*
			2.4. Naisasagawa ang mga gawaing angkop sa pagpapaunlad ng sariling mga talento at kakayahan	EsP7PS-Id-2.4	1. OHSP EP I. Modyul 2. 2. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 162-169;180-183.* 3. INFED Module. BALS. Kayang-Kaya Kung Kakayanin.
3. Mga Hilig (Interests)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga hilig	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga gawaing angkop para sa pagpapaunlad ng kanyang mga hilig	3.1. Natutukoy ang kaugnayan ng pagpapaunlad ng mga hilig sa pagpili ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay	EsP7PS-Ie-3.1	1. OHSP EP I. Modyul 3. 2. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 176-179.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			3.2. Nakasusuri ng mga sariling hilig ayon sa larangan at tuon ng mga ito	EsP7PS-Ie-3.2	OHSP EP I. Modyul 3.
			3.3. NaipaliLiwanag na ang pagpapaunlad ng mga hilig ay makatutulong sa pagtupad ng mga tungkulin, paghahanda tungo sa pagpili ng propesyon, kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay, pagtulong sa kapwa at paglilingkod sa pamayanan	EsP7PS-If-3.3	OHSP EP I. Modyul 3.
			3.4. Naisasagawa ang mga gawaing angkop sa pagpapaunlad ng kanyang mga hilig	EsP7PS-If-3.4	OHSP EP I. Modyul 3.
4. Mga Tungkulin Bilang Nagdadalaga/ Nagbibinata: a. Sa sarili b. Bilang anak c. Bilang kapatid d. Bilang mag-aaral e. Bilang mamamayan f. Bilang mananampalataya g. Bilang konsumer ng media h. Bilang tagapangalaga ng kalikasan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kanyang mga tungkulin sa bawat gampanin bilang nagdadalaga / nagbibinata.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga gawaing angkop sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin sa bawat gampanin bilang nagdadalaga/nagbibinata	4.1. Natutukoy ang kanyang mga tungkulin sa bawat gampanin bilang nagdadalaga / nagbibinata	EsP7PS-Ig-4.1	1. OHSP EP I. Modyul 4. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp.34-37.* 3. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Pabagobagong mga Papel na ating Gagampanan.
			4.2. Natataya ang kanyang mga kilos tungo sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin bilang nagdadalaga / nagbibinata		EsP7PS-Ig-4.2

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					bagong mga Papel na ating Gagampanan.
			4.3. Napatutunayan na ang pag-unawa ng kabataan sa kanyang mga tungkulin sa sarili, bilang anak, kapatid, mag-aaral, mamamayan, mananampalataya, kosyumer ng media at bilang tagapangalaga ng kalikasan ay isang paraan upang maging mapanagutan bilang paghahanda sa susunod na yugto ng buhay	EsP7PS-Ih-4.3	1. OHSP EP I. Modyul 4 2. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Pabago-bagong mga Papel na ating Gagampanan.
			4.4. Naisasagawa ang mga gawaing angkop sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin sa bawat gampanin bilang nagdadalaga/nagbibinata	EsP7PS-Ih-4.4	1. OHSP EP I. Modyul 4 2. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Pabago-bagong mga Papel na ating Gagampanan.
IKALAWANG MARKAHAN: Ang Pagkatao ng Tao					
5. Isip at Kilos-loob (will)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa isip at kilos-loob.	Nakagagawa ng angkop na pagpapasiya tungo sa katotohanan at kabutihan gamit ang isip at kilos-loob.	5.1. Natutukoy ang mga katangian, gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob	EsP7PS-IIa-5.1	1. OHSP EP I. Modyul 5. 2. EASE EP I. Modyul 7.
			5.2. Nasusuri ang isang pasyang ginawa batay sa gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob	EsP7PS-IIa-5.2	1. OHSP EP I. Modyul 5. 2. EASE EP I. Modyul 7.
			5.3. NaipaliLiwanag na ang isip at kilos-loob ang nagpapabukod-tangi sa tao, kaya ang kanyang mga pagpapasiya ay dapat patungo sa katotohanan at	EsP7PS-IIb-5.3	1. OHSP EP I. Modyul 5. 2. EASE EP I. Modyul 7.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			kabutihan		
			5.4. Naisasagawa ang pagbuo ng angkop na pagpapasiya tungo sa katotohanan at kabutihan gamit ang isip at kilos-loob	EsP7PS-IIb-5.4	1. OHSP EP I. Modyul 5. 2. EASE EP I. Modyul 7.
6. Ang Kaugnayan ng Konsiyensiya sa Likas na Batas Moral	Naipamamalas ng mag-aaralang pag-unawa sa kaugnayan ng konsiyensiya sa Likas na Batas Moral.	Naisasagawa ng mag-aaral ang paglalapat ng wastong paraan upang itama ang mga maling pasiya o kilos bilang kabataan batay sa tamang konsiyensiya.	6.1. Nakikilala na natatangi sa tao ang Likas na Batas Moral dahil ang pagtungo sa kabutihan ay may kamalayan at kalayaan. Ang unang prinsipyo nito ay likas sa tao na dapat gawin ang mabuti at iwasan ang masama.	EsP7PS-IIc-6.1	1. OHSP EP I. Modyul 6. 2. EASE EP I. Modyul 8.
			6.2. Nailalapat ang wastong paraan upang baguhin ang mga pasya at kilos na taliwas sa unang prinsipyo ng Likas na Batas Moral	EsP7PS-IIc-6.2	1. OHSP EP I. Modyul 6. 2. EASE EP I. Modyul 8.
			6.3. Nahihinuha na nalalaman agad ng tao ang mabuti at masama sa kongkretong sitwasyon batay sa sinasabi ng konsiyensiya. Ito ang Likas na Batas Moral na itanim ng Diyos sa isip at puso ng tao.	EsP7PS-IIId-6.3	1. OHSP EP I. Modyul 7. 2. EASE EP I. Modyul 9.
			6.4. Nakabubuo ng tamang pangangatwiran batay sa Likas na Batas Moral upang magkaroon ng angkop na pagpapasiya at kilos araw-araw	EsP7PS-IIId-6.4	1. OHSP EP I. Modyul 7. 2. EASE EP I. Modyul 9.
7. Kalayaan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kalayaan.	Naisasagawa ng mag-aaral ang pagbuo ng mga hakbang upang baguhin o paunlarin ang kaniyang paggamit ng kalayaan.	7.1. Nakikilala ang mga indikasyon / palatandaan ng pagkakaroon o kawalan ng kalayaan	EsP7PT-IIe-7.1	1. OHSP EP I. Modyul 8. 2. EASE EP I. Modyul 15. 3. EASE EP IV. Modyul 10.
			7.2. Nasusuri kung nakikita sa mga gawi ng kabataan ang kalayaan	EsP7PT-IIe-7.2	1. OHSP EP I. Modyul 8. 2. EASE EP I. Modyul 15.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. EASE EP IV. Modyul 10.
			7.3. Nahihinuha na likas sa tao ang malayang pagpili sa mabuti o sa masama; ngunit ang kalayaan ay may kakambal na pananagutan para sa kabutihan	EsP7PT-IIf-7.3	1. OHSP EP I. Modyul 8. 2. EASE EP I. Modyul 15. 3. EASE EP IV. Modyul 10.
			7.4. Naisasagawa ang pagbuo ng mga hakbang upang baguhin o paunlarin ang kaniyang paggamit ng kalayaan	EsP7PT-IIf-7.4	1. OHSP EP I. Modyul 8. 2. EASE EP I. Modyul 15. 3. EASE EP IV. Modyul 10.
8. Dignidad	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa dignidad ng tao.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga konkretong paraan upang ipakita ang paggalang at pagmamalasakit sa mga taong kapus-palad o higit na nangangailangan.	8.1. Nakikilala na may dignidad ang bawat tao anoman ang kanyang kalagayang panlipunan, kulay, lahi, edukasyon, relihiyon at iba pa	EsP7PT-IIg-8.1	OHSP EP I. Modyul 9.
			8.2. Nakabubuo ng mga paraan upang mahalín ang sarili at kapwa na may pagpapahalaga sa dignidad ng tao	EsP7PT-IIg-8.2	OHSP EP I. Modyul 9.
			8.3. Napatutunayan na ang a. paggalang sa dignidad ng tao ay ang nagsisilbing daan upang mahalín ang kapwa tulad ng pagmamahal sa sarili at b. ang paggalang sa dignidad ng tao ay nagmumula sa pagiging pantay at magkapareho nilang tao	EsP7PT-IIh-8.3	1. OHSP EP I. Modyul 9. 2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Sa Kaunlaran: Lalake at Babae Pantay-pantay. Aralin 3.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			8.4. Naisasagawa ang mga konkretong paraan upang ipakita ang paggalang at pagmamalasakit sa mga taong kapuspalad o higit na nangangailangan kaysa sa kanila	EsP7PT-IIIh-8.4	OHSP EP I. Modyul 9.
IKATLONG MARKAHAN: Ang Pagpapahalaga at Birtud					
9. Kaugnayan ng Pagpapahalaga at Birtud	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagpapahalaga at birtud.	Naisasagawa ng mag-aaral ang pagsasabuhay ng mga pagpapahalaga at birtud na magpapaunlad ng kanyang buhay bilang nagdadalaga/nagbibinata.	9.1. Nakikilala ang pagkakaiba at pagkakaugnay ng birtud at pagpapahalaga	EsP7PB-IIIa-9.1	1. OHSP EP I. Modyul 10. 2. EASE EP I. Modyul 13.
			9.2. Natutukoy a. ang mga birtud at pagpapahalaga na isasabuhay at b. ang mga tiyak na kilos na ilalapat sa pagsasabuhay ng mga ito	EsP7PB-IIIa-9.2	1. OHSP EP I. Modyul 10. 2. EASE EP I. Modyul 13.
			9.3. Napatutunayan na ang paulit-ulit na pagsasabuhay ng mga mabuting gawi batay sa mga moral na pagpapahalaga ay patungo sa paghubog ng mga birtud (acquired virtues)	EsP7PB-IIIb-9.3	1. OHSP EP I. Modyul 10. 2. EASE EP I. Modyul 13.
			9.4. Naisasagawa ang pagsasabuhay ng mga pagpapahalaga at birtud na magpapaunlad ng kanyang buhay bilang nagdadalaga/ nagbibinata	EsP7PB-IIIb-9.4	1. OHSP EP I. Modyul 10. 2. EASE EP I. Modyul 13.
10. Hirarkiya ng mga Pagpapahalaga	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa hirarkiya ng mga pagpapahalaga.	Naisasagawa ng mag-aaral ang paglalapat ng mga tiyak na hakbang upang mapataas ang antas ng kaniyang mga pagpapahalaga.	10.1. Natutukoy ang iba't ibang antas ng pagpapahalaga at ang mga halimbawa ng mga ito	EsP7PB-IIIc-10.1	OHSP EP I. Modyul 10.
			10.2. Nakagagawa ng hagdan ng sariling pagpapahalaga batay sa Hirarkiya ng mga Pagpapahalaga ni Max Scheler	EsP7PB-IIIc-10.2	OHSP EP I. Modyul 10.
			10.3. Napatutunayang ang piniling uri ng pagpapahalaga batay sa hirarkiya ng mga pagpapahalaga ay gabay sa makatotohanang pag-unlad ng ating pagkatao	EsP7PB-IIIc-10.3	OHSP EP I. Modyul 10.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			10.4. Naisasagawa ang paglalapat ng mga tiyak na hakbang upang mapataas ang antas ng kaniyang mga pagpapahalaga	EsP7PB-IIIId-10.4	OHSP EP I. Modyul 10.
11. Mga Panloob na Salik (Internal Factors) na Nakaiimpluwensya sa Paghubog ng mga Pagpapahalaga a. Konsiyensiya b. Mapanagutang Paggamit ng Kalayaan c. Pagiging Sensitibo sa Gawang Masama b. Pagsasabuhay ng mga Birtud c. Disiplinang Pansarili d. Moral na Integridad	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga.	Naisasagawa ng mag-aaral ang paglalapat ng mga hakbang sa pagpapaunlad ng mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga.	11.1. Nakikilala ang mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga	EsP7PB-IIIE-11.1	1. OHSP EP I. Modyul 11. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 18-21.* 3. EASE EP I. Modyul 11.
			11.2. Nasusuri ang isang kilos batay sa isang panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga	EsP7PB-IIIE-11.2	1. OHSP EP I. Modyul 11. 2. EASE EP I. Modyul 11. 3. INFED Modules. BALS. Daan ng Pamayanan, Daan ng Kaugalian.
			11.3. Nahihinuha na ang paglalapat ng mga panloob na salik sa pang-araw-araw na buhay ay gabay sa paggawa ng mapanagutang pasiya at kilos	EsP7PB-IIIf-11.3	1. OHSP EP I. Modyul 11. 2. EASE EP I. Modyul 11. 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 22-25.* 1. INFED Modules. BALS. Daan ng Pamayanan, Daan ng Kaugalian.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			11.4. Naisasagawa ang paglalapat ng mga hakbang sa pagpapaunlad ng mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga	EsP7PB-III f-11.4	1. OHSP EP I. Modyul 11. 2. EASE EP I. Modyul 11.
12. Mga Panlabas na Salik (External Factors) na Nakaiimpluwensya sa Paghubog ng mga Pagpapahalaga a. Pamilya at Paraan ng Pag-aaruga sa Anak b. Guro at Tagapagturo ng Relihiyon c. Mga Kapwa Kabataan d. Pamana ng Kultura e. Katayuang Panlipunan-Pangkabuhayan f. Media	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga.	Naisasagawa ng mag-aaral ang pagiging mapanuri at mapanindigan sa mga pasiya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga.	12.1. Naiisa-isa ang mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga	EsP7PB-III g-12.1	1. OHSP EP I. Modyul 12. 2. EASE EP I. Modyul 11. 3. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Ako’y Ako Bakit Kaya?. Aralin 2.
			12.2. Nasusuri ang isang kilos o gawi batay sa impluwensya ng isang panlabas na salik (na nakaiimpluwensya sa paghubog ng pagpapahalaga) sa kilos o gawi na ito	EsP7PB-III g-12.2	1. OHSP EP I. Modyul 12. 2. EASE EP I. Modyul 11.
			12.3. Napatutunayan na ang pag-unawa sa mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga ay nakatutulong upang maging mapanuri at mapanindigan ang tamang pasya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang impluwensya	EsP7PB-III h-12.3	1. OHSP EP I. Modyul 12. 2. EASE EP I. Modyul 11.
			12.4. Naisasagawa ang pagiging mapanuri at mapanindigan sa mga pasiya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang impluwensya ng mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga	EsP7PB-III h-12.4	1. OHSP EP I. Modyul 12. 2. EASE EP I. Modyul 11.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
IKAAPAT NA MARKAHAN: Ang Pagtatakda ng Mithiin at Pagpapasiya					
13. Ang Pangarap at Mithiin	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kaniyang mga pangarap at mithiin.	Naisasagawa ng mag-aaral ang paglalapat ng pansariling plano sa pagtupad ng kaniyang mga pangarap.	13.1. Nakikilala na ang mga pangarap ang batayan ng mga pagpupunyagi tungo sa makabuluhan at maligayang buhay	EsP7PB-IVa-13.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. INFED Modules. BALS.Si Bosyong Mapangarap. 2. INFED Modules. BALS. Umagang Kayganda. 3. INFED Modules. BALS. Hagdang-Hagdang Pangarap. 4. INFED Modules. BALS. Pamagat. 5. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Babae Huwag Kang Papayag. Aralin 3. 6. INFED Modules. BALS. Hanggang Kailan ang Pangarap.
			13.2. Nakapagtatakda ng malinaw at makatotohanang mithiin upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap	EsP7PB-IVa-13.2	INFED Modules. BALS. Hagdang-Hagdang Pangarap.
			13.3. Nahihinuha na ang pagtatakda ng malinaw at makatotohanang mithiin ay nagsisilbing gabay sa tamang pagpapasiya upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap	EsP7PB-IVb-13.3	INFED Modules. BALS. Hagdang-Hagdang Pangarap.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			13.4. Naisasagawa ang paglalapat ng pansariling plano sa pagtupad ng mga pangarap	EsP7PB-IVb-13.4	INFED Modules. BALS. Hagdang-Hagdang Pangarap.
14. Ang Mabuting Pagpapasiya	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mabuting pagpapasiya.	Naisasagawa ng mag-aaral ang pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay (Personal Mission Statement) batay sa mga hakbang sa mabuting pagpapasiya.	14.1. NaipaliLiwanag ang kahalagahan ng makabuluhang pagpapasiya sa uri ng buhay	EsP7PB-IVc-14.1	EASE EP I. Modyul 10.
			14.2. Nasusuri ang ginawang Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay kung ito ay may pagsasaalang-alang sa tama at matuwid na pagpapasiya	EsP7PB-IVc-14.2	EASE EP I. Modyul 10.
			14.3. Nahihinuha na ang pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay ay gabay sa tamang pagpapasiya upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap	EsP7PB-IVd-14.3	EASE EP I. Modyul 10.
			14.4. Naisasagawa ang pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay batay sa mga hakbang sa mabuting pagpapasiya	EsP7PB-IVd-14.4	EASE EP I. Modyul 10.
15. Mga Pansariling Salik sa Pagpili ng Kursong Akademiko o Teknikal-bokasyonal, Sining o Isports, Negosyo o Hanapbuhay	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga pansariling salik sa pagpili ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, sinig o isports negosyo o hanapbuhay.	Naisasagawa ng mag-aaral ang pagtatakda ng mithiin gamit ang Goal Setting at Action Planning Chart.	15.1. Natutukoy ang mga personal na salik na kailangang paunlarin kaugnay ng pagpapalano ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay	EsP7PB-IVe-15.1	1.NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Mga Idea Tungkol sa mga Proyektong Mapagkakakitaan. 2.INFED Modules. BALS. Gulong ng buhay.
			15.2. Natatanggap ang kawalan o kakulangan sa mga personal na salik na kailangan sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay	EsP7PB-IVe-15.2	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			15.3. NaipaliLiwanag na mahalaga ang pagtutugma ng mga personal na salik at mga kailanganin (requirements) sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, sining o isports, negosyo o hanapbuhay upang magkaroon ng makabuluhang negosyo o hanapbuhay, maging produktibo at makibahagi sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa	EsP7PB-IVf-15.3	
			15.4. Naisasagawa ang pagtatakda ng mithiin gamit ang Goal Setting at Action Planning Chart	EsP7PB-IVf-15.4	
16. Halaga ng Pag-aaral sa Paghahanda Para sa Pagnenegosyo at Paghahanapbuhay	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng pag-aaral bilang paghahanda para sa pagnenegosyo at paghahanapbuhay.	Naisasagawa ng mag-aaral ang plano ng paghahanda para sa minimithing kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay batay sa pamantayan sa pagbuo ng Career Plan.	16.1. Nakikilala ang (a) mga kahalagahan ng pag-aaral bilang paghahanda sa pagnenegosyo at paghahanapbuhay at ang (b) mga hakbang sa paggawa ng Career Plan	EsP7PB-IVg-16.1	
			16.2. Natutukoy ang mga sariling kalakasan at kahinaan at nakapagbabalangkas ng mga hakbang upang magamit ang mga kalakasan sa ikabubuti at malagpasan ang mga kahinaan	EsP7PB-IVg-16.2	
			16.3. NaipaliLiwanag na sa pag-aaral nalilinang ang mga kasanayan, pagpapahalaga, talento at mga kakayahang makatutulong, sa pagtatagumpay sa pinaplanong buhay, negosyo o hanapbuhay	EsP7PB-IVh-16.3	INFED Modules. BALS. Ang Galing ng Dating.
			16.4. Naisasagawa ang plano ng paghahanda para sa minimithing kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay batay sa pamantayan sa pagbuo ng Career Plan	EsP7PB-IVh-16.4	

**K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
BAITANG 8**

Pangkalahatang Pamantayan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa layunin at kahalagahan ng pamilya at pakikipagkapwa upang maging mapanagutan sa pakikipag-ugnayan sa iba tungo sa makabuluhang buhay sa lipunan.				
NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
UNANG MARKAHAN: Ang Pamilya Bilang Ugat ng Pakikipagkapwa					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan, katangian at layunin ng pamilya sa pagpapaunlad ng pakikipagkapwa.				
Batayang Konsepto	Ang mga pagpapahalagang natutuhan sa loob ng pamilya ay nakaiimpluwensya sa pakikitungo sa kapwa; ganoon din, ang mga pagpapahalagang nakuha sa pakikipagkapwa ay nakatutulong sa pagpapatatag ng pamilya.				
1. Ang pamilya bilang natural na institusyon ng lipunan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pamilya bilang natural na institusyon ng lipunan.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos tungo sa pagpapatatag ng pagmamahalan at pagtutulungan sa sariling pamilya.	1.1. Natutukoy ang mga gawain o karanasan sa sariling pamilya na kapupulutan ng aral o may positibong impluwensya sa sarili	EsP8PB-Ia-1.1	<ol style="list-style-type: none"> Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 1-28. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 18-25.* EASE EP II. Modyul 1. Modyul 2. INFED Modules. BALS. Gintong Butil. INFED Modules. BALS. Mga Bata Bahagi ng Usaping Pampamilya. ALS Accreditation and Equivalency Learning

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Material. BALS. 2013. Ang Kahalagahan ng Isang Pamilya.
			1.2. Nasusuri ang pag-iral ng pagmamahalan, pagtutulongan at pananampalataya sa isang pamilyang nakasama, na obserbahan o napanood	EsP8PB-Ia-1.2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 1-28. 2. EASE EP II. Module 1. Module 2.
			1.3. Napatutunayan kung bakit ang pamilya ay natural na institusyon ng pagmamahalan at pagtutulongan na nakatutulong sa pagpapaunlad ng sarili tungo sa makabuluhang pakikipagkapwa	EsP8PB-Ib-1.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 1-28 2. EASE EP II. Module 1. Module 2. 3. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan (Batayang Aklat) I. 2000. pp. 18-25.* 4. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Ang Kahalagahan ng Isang Pamilya.
			1.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos tungo sa pagpapatatag ng pagmamahalan at pagtutulongan sa sariling pamilya	EsP8PB-Ib-1.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 1-28. 2. Pagpapahalaga

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					sa Aking Kapwa (Manwal ng Guro) II. 2000.* pp. 92-96. 3. EASE EP II. Module 1. Module 2. 4. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Malayo Ka Man. Aralin 1.
2. Ang misyon ng pamilya sa pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasiya at paghubog ng pananampalataya	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa misyon ng pamilya sa pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasya at paghubog ng pananampalataya.	Naisasagawa ang mga angkop na kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga gawi sa pag-aaral at pagsasabuhay ng pananampalataya sa pamilya	2.1. Nakikilala ang mga gawi o karanasan sa sariling pamilya na nagpapakita ng pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasya at paghubog ng pananampalataya	EsP8PB-Ic-2.1	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 29-52. 2. EASE EP I. Module 18. 3. INFED Modules. BALS. Magulang Ko Barkada Ko.
			2.2. Nasusuri ang mga banta sa pamilyang Pilipino sa pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasya at paghubog ng pananampalataya	EsP8PB-Ic-2.2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 29-52. 2. Pagpapahalaga sa Aking Kapwa (Manwal ng Guro) II. 2000. pp. 103-105.* 3. EASE EP I. Module 18. 4. INFED Modules. BALS. May

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Bukas Pa.
			2.3. Naipaliwanag na: a. Bukod sa paglalang, may pananagutan ang mga magulang na bigyan ng maayos na edukasyon ang kanilang mga anak, gabayan sa pagpapasya at hubugin sa pananampalataya. b. Ang karapatan at tungkulin ng mga magulang na magbigay ng edukasyon ang bukod-tangi at pinakamahalagang gampanin ng mga magulang.	EsP8PB-Id-2.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 29-52. 2. Pagpapahalaga sa Aking Kapwa (Manwal ng Guro) II. 2000. pp. 96-99.* 3. EASE EP I. Module 18. 4. EASE EP II. Module 3.
			2.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga gawi sa pag-aaral at pagsasabuhay ng pananampalataya sa pamilya	EsP8PB-Id-2.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 29-52 2. EASE EP I. Module 18.
3. Ang misyon ng pamilya sa pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasiya at paghubog ng pananampalataya	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa misyon ng pamilya sa pagbibigay ng edukasyon, paggabay sa pagpapasya at paghubog ng pananampalataya.	Naisasagawa ang mga angkop na kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga gawi sa pag-aaral at pagsasabuhay ng pananampalataya sa pamilya	3.1. Natutukoy ang mga gawain o karanasan sa sariling pamilya o pamilyang nakasama, naobserbahan o napanood na nagpapatunay ng pagkakaroon o kawalan ng bukas na komunikasyon	EsP8PB-Ie-3.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 53-74.
			3.2. Nabibigyang-puna ang uri ng komunikasyon na umiiral sa isang pamilyang nakasama, naobserbahan o napanood	EsP8PB-Ie-3.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 53-74.
			3.3. Nahihinuha na: a. Ang bukas na komunikasyon sa pagitan ng mga magulang at mga anak ay nagbibigay-daan sa mabuting ugnayan ng pamilya sa kapwa. b. Ang pag-unawa at pagiging sensitibo sa	EsP8PB-If-3.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 53-74 2. NFE Accreditation

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			<p>pasalita, di-pasalita at virtual na uri ng komunikasyon ay nakapagpapaunlad ng pakikipagkapwa.</p> <p>c. Ang pag-unawa sa limang antas ng komunikasyon ay makatutulong sa angkop at maayos na pakikipag-ugnayan sa kapwa.</p>		<p>and Equivalency Learning Material. 2001. Ang Kahalagahan ng Isang Pamilya.</p> <p>3. EASE EP II. Module 7.</p> <p>4. INFED. Magulang Ko Barkada Ko.</p>
			<p>3.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos tungo sa pagkakaroon at pagpapaunlad ng komunikasyon sa pamilya</p>	EsP8PB-If-3.4	<p>1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 53-74.</p> <p>2. Pagpapahalaga sa Aking Katuhan I. 2000. pp. 184-193.*</p> <p>3. EASE EP II. Module 7.</p>
4. Ang Panlipunan at Pampulitikal na Papel ng Pamilya	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa papel ng pamilya sa pamayanan.	Naisasagawa ng mag-aaral ang isang gawaing angkop sa panlipunan at pampulitikal na papel ng pamilya.	4.1. Natutukoy ang mga gawain o karanasan sa sariling pamilya na nagpapakita ng pagtulong sa kapitbahay o pamayanan (papel na panlipunan) at pagbabantay sa mga batas at institusyong panlipunan (papel na pampulitikal)	EsP8PB-Ig-4.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 75-102.
			4.2. Nasusuri ang isang halimbawa ng pamilyang ginagampanan ang panlipunan at pampulitikal na papel nito	EsP8PB-Ig-4.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 75-102.
			4.3. Nahihinuha na may pananagutan ang pamilya sa pagbuo ng mapagmahal na pamayanan sa pamamagitan ng pagtulong sa kapitbahay o	EsP8PB-Ih-4.3	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			pamayanan (papel na panlipunan) at pagbabantay sa mga batas at institusyong panlipunan (papel na pampolitikal)		pp. 75-102.
			4.4. Naisasagawa ang isang gawaing angkop sa panlipunan at pampulitikal na papel ng pamilya	EsP8PB-Ih-4.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 75-102.
IKALAWANG MARKAHAN: Ang Pakikipagkapwa					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa pakikipagkapwa, pakikipagkaibigan, komunikasyon, at emosyon.				
Batayang Konsepto	Ang tao ay likas na panlipunang nilalang, kaya't kailangan niyang mamuhay sa lipunan kasama ang kanyang kapwa upang malinang siya sa aspetong intelektwal, panlipunan, pangkabuhayan, at politikal. Ang pagmamahal na naipakikita sa paglilingkod sa kapwa ay kailangan upang maging ganap na tao.				
5. Ang Pakikipagkapwa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto ng pakikipagkapwa.	Naisasagawa ng mag-aaral ang isang pangkatang gawaing tutugon sa pangangailangan ng mga mag-aaral o kabataan sa paaralan o pamayanan.	5.1. Natutukoy ang mga taong itinuturing niyang kapwa	EsP8P-IIa-5.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 103-136.
			5.2. Nasusuri ang mga impluwensya ng kanyang kapwa sa kanya sa aspetong intelektwal, panlipunan, pangkabuhayan, at pulitikal	EsP8P-IIa-5.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 103-136.
			5.3. Nahihinuha na: a. Ang tao ay likas na panlipunang nilalang, kaya't nakikipag-ugnayan siya sa kanyang kapwa upang malinang siya sa aspetong intelektwal, panlipunan, pangkabuhayan, at politikal. b. Ang birtud ng katarungan (justice) at pagmamahal (charity) ay kailangan sa pagpapatatag ng pakikipagkapwa c. Ang pagiging ganap niyang tao ay matatamo sa paglilingkod sa kapwa - ang tunay na indikasyon ng pagmamahal.	EsP8P-IIb-5.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 103-136. 2. Pagpapahalaga sa Aking Kapwa (Manwal ng Guro) II. 2000. pp. 5-11.* 3. EASE EP II. Module 9.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			5.4. Naisasagawa ang isang gawaing tutugon sa pangangailangan ng mga mag-aaral o kabataan sa paaralan o pamayanan sa aspetong intelektwal, panlipunan, pangkabuhayan, o pulitikal	EsP8P-IIb-5.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 103-136.
6. Pakikipagkaibigan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pakikipagkaibigan.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos upang mapaunlad ang pakikipagkaibigan (hal.: pagpapatawad).	6.1. Natutukoy ang mga taong itinuturing niyang kaibigan at ang mga natutuhan niya mula sa mga ito	EsP8P-IIc-6.1	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 137-165. 2. EASE EP II. Module 5. 3. ALS Accreditation and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. Kailangan Kita.
			6.2. Nasusuri ang kanyang mga pakikipagkaibigan batay sa tatlong uri ng pakikipagkaibigan ayon kay Aristotle	EsP8P-IIc-6.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 137-165.
			6.3. Nahihinuha na: a. Ang pakikipagkaibigan ay nakatutulong sa paghubog ng matatag na pagkakakilanlan at pakikisalamuha sa lipunan. b. Maraming kabutihang naidudulot ang pagpapanatili ng mabuting pakikipagkaibigan: ang pagpapaunlad ng pagkatao at pakikipagkapwa at pagtatamo ng mapayapang lipunan/pamayanan. c. Ang pagpapatawad ay palatandaan ng pakikipagkaibigang batay sa kabutihan at pagmamahal. Nakatutulong ito sa pagtamo ng integrasyong pansarili at pagpapaunlad	EsP8P-IIId-6.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 137-165. 2. Pagpapahalaga sa Aking Kapwa (Manwal ng Guro) II. 2000. 139-140.* 3. EASE EP II. Module 5. Module 14.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			ng pakikipagkapwa.		
			6.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos upang mapaunlad ang pakikipagkaibigan (hal.: pagpapatawad)	EsP8P-IIId-6.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 137-165. 2. EASE EP II. Module 5, Module 14.
7. Emosyon	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa emosyon.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos upang mapamahalaan ang kanyang emosyon.	7.1. Natutukoy ang magiging epekto sa kilos at pagpapasiya ng wasto at hindi wastong pamamahala ng pangunahing emosyon.	EsP8P-IIe-7.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 166-194. 2. EASE EP I. Module 4. 3. EASE EP II. Module 8. 4. INFED Modules. BALS. Hindi Pa Huli.
			7.2. Nasusuri kung paano naiimpluwensyahan ng isang emosyon ang pagpapasiya sa isang sitwasyon na may krisis, suliranin o pagkalito	EsP8P-IIe-7.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 166-194. 2. EASE EP I. Module 4. 3. EASE EP II. Module 8. 4. INFED Modules. BALS. Nasa Pisi Ang Tayog ng Saranggola. 5. ALS Accreditation

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					and Equivalency Learning Material. BALS. 2013. How to Resolve Coflicts.
			7.3. Napangangatwiran na: a. Ang pamamahala ng emosyon sa pamamagitan ng pagtataglay ng mga birtud ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng sarili at pakikipagkapwa. b. Ang katatagan (fortitude) at kahinahunan (prudence) ay nakatutulong upang harapin ang matinding pagkamuhi, matinding kalungkutan, takot at galit.	EsP8P-IIf-7.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 166-194. 2. EASE EP I. Module 4. 3. EASE EP II. Module 8. 4. INFED Modules. BALS. Nasa Pisi Ang Tayog ng Saranggola.
			7.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos upang mapamahalaan nang wasto ang emosyon	EsP8P-IIf-7.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 166-194. 2. EASE EP I. Module 4. 3. EASE EP II. Module 8.
8. Ang Mapanagutang Pamumuno at Pagiging Tagasunod	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa pagiging mapanagutang lider at tagasunod	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos upang mapaunlad ang kakayahang maging mapanagutang lider at tagasunod.	8.1. Natutukoy ang kahalagahan ng pagiging mapanagutang lider at tagasunod	EsP8P-IIg-8.1	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 195-226. 2. EASE EP III. Module 11. 3. BALS Video. Let's Help One Another

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			8.2. Nasusuri ang katangian ng mapanagutang lider at tagasunod na nakasama, naobserbahan o napanood	EsP8P-IIg-8.2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 195-226. 2. BALS Video. Let's Help One Another
			8.3. Nahihinuha na ang pagganap ng tao sa kanyang gampanin bilang lider at tagasunod ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng sarili tungo sa mapanagutang pakikipag-ugnayan sa kapwa at makabuluhang buhay sa lipunan	EsP8P-IIh-8.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 195-226. 2. ALS Accreditation and Equivalency Learning Materials. BALS. 2013. Kailangan Kita.
			8.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos upang mapaunlad ang kakayahang maging mapanagutang lider at tagasunod	EsP8P-IIh-8.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 195-226.
IKATLONG MARKAHAN: Mga Pagpapahalaga at Birtud sa Pakikipagkapwa					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa mga pagpapahalaga at birtud sa pakikipagkapwa.				
Batayang Konsepto	Sa pagsasabuhay ng mga pagpapahalagang moral at birtud, naisusulong ang matatag na pakikipagkapwa.				
9. Pasasalamat sa ginawang kabutihan ng kapwa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pasasalamat.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos sa isang pangkatang gawain ng pasasalamat.	9.1. Natutukoy ang mga biyayang natatanggap mula sa kabutihang-loob ng kapwa at mga paraan ng pagpapakita ng pasasalamat	EsP8PB-IIIa-9.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 227-255.
			9.2. Nasusuri ang mga halimbawa o sitwasyon na nagpapakita ng pasasalamat o kawalan nito	EsP8PB-IIIa-9.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					pp. 227-255.
			9.3. Napatutunayan na ang pagiginig mapagpasalamat ay ang pagkilala na ang maraming bagay na napapasaiyo at malaking bahagi ng iyong pagkatao ay nagmula sa kapwa, na sa kahuli-hulihan ay biyaya ng Diyos. Kabaligtaran ito ng Entitlement Mentality, isang paniniwala o pag-iisip na anomang inaasam mo ay karapatan mo na dapat bigyan ng dagliang pansin. Hindi naglalayong bayaran o palitan ang kabutihan ng kapwa kundi gawin sa iba ang kabutihang ginawa sa iyo.	EsP8PB-IIIb-9.3	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 227-255.
			9.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos ng pasasalamat	EsP8PB-IIIb-9.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 227-255.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
10. Pagsunod at paggalang sa mga magulang, nakatatanda at may awtoridad	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagsunod at paggalang sa magulang, nakatatanda at may awtoridad.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos ng pagsunod at paggalang sa magulang, nakatatanda at may awtoridad at nakaiimpluwensya sa kapwa kabataan na maipamalas ang mga ito.	10.1 Nakikilala ang: <ul style="list-style-type: none"> a. mga paraan ng pagpapakita ng paggalang na ginagabayan ng katarungan at pagmamahal b. bunga ng hindi pagpapamalas ng pagsunod at paggalang sa magulang, nakatatanda at may awtoridad 	EsP8PB-IIIc-10.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 256-289. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan Batayang Aklat I. 2000. pp. 78-87.* 3. EASE EP II. Module 10. 4. EASE EP III. Modyul 5. 5. INFED Modules. BALS. Lansangan Tungo sa Kaliwanagan. 6. INFED Modules. BALS. May Bukas Pa.
			10.2 Nasusuri ang mga umiiral na paglabag sa paggalang sa magulang, nakatatanda at may awtoridad	EsP8PB-IIIc-10.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 256-289. 2. EASE EP II. Module 10. 3. EASE EP III. Modyul 5.
			10.3 Nahihinuha na dapat gawin ang pagsunod at paggalang sa mga magulang, nakatatanda at may awtoridad dahil sa pagmamahal, sa malalim na pananagutan at sa pagkilala sa kanilang awtoridad na hubugin, bantayan at	EsP8PB-IIId-10.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 256-289.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			paunlarin ang mga pagpapahalaga ng kabataan		2. EASE EP II. Module 10. 3. EASE EP III. Modyul 5.
			10.4 Naisasagawa ang mga angkop na kilos ng pagsunod at paggalang sa mga magulang, nakatatanda at may awtoridad at nakaiimpluwensiya sa kapwa kabataan na maipamalas ang mga ito	EsP8PB-IIIId-10.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 256-289. 2. EASE EP II. Module 10. 3. EASE EP III. Modyul 5. 4. BALS Video. Kahalagahan ng Pamilya.
11. Paggawa ng mabuti sa kapwa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa paggawa ng mabuti sa kapwa	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos sa isang mabuting gawaing tumutugon sa pangangailangan ng mga marginalized, IPs at differently abled.	11.1 Nailalahad ang mga kabutihang ginawa niya sa kapwa	EsP8PB-IIIE-11.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 290-313.
			11.2 Natutukoy ang mga pangangailangan ng iba't ibang uri ng tao at nilalang na maaaring tugunan ng mga kabataan	EsP8PB-IIIE-11.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 290-313.
			11.3. NaipaliLiwang na: Dahil sa paglalayong gawing kaaya-aya ang buhay para sa kapwa at makapagbigay ng inspirasyon na tularan ng iba, ang paggawa ng kabutihan sa kapwa ay ginagawa nang buong-puso	EsP8PB-IIIf-11.3	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 290-313.
			11.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos sa isang mabuting gawaing tumutugon sa pangangailangan ng kapwa	EsP8PB-IIIf-11.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 290-313.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
12. Katapatan sa salita at gawa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa katapatan sa salita at gawa.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos sa pagsasabuhay ng katapatan sa salita at gawa.	12.1. Nakikilala ang a. kahalagahan ng katapatan, b. mga paraan ng pagpapakita ng katapatan, at c. bunga ng hindi pagpapamalas ng katapatan	EsP8PB-IIIg-12.1	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 314-334. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan Batayang Aklat I. 2000. pp. 214-223.*
			12.2. Nasusuri ang mga umiiral na paglabag ng mga kabataan sa katapatan	EsP8PB-IIIg-12.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 314-334.
			12.3 NaipaliLiwanag na: Ang pagiging tapat sa salita at gawa ay pagpapatunay ng pagkakaroon ng komitment sa katotohanan at ng mabuti/ matatag na konsensya. May layunin itong maibigay sa kapwa ang nararapat para sa kanya, gabay ang diwa ng pagmamahal.	EsP8PB-IIIh-12.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 314-334. 2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Katapatan, Sandigan ng Katotohanan. Aralin 1.
			12.4 Naisasagawa ang mga mga angkop na kilos sa pagsasabuhay ng katapatan sa salita at gawa	EsP8PB-IIIh-12.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 314-334. 2. Pagpapahalaga sa Aking Katauhan Batayang Aklat

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					I. 2000. pp. 216-217.*
IKAAPAT NA MARKAHAN: Mga Isyu sa Pakikipagkapwa					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga isyu at suliraning kaugnay ng pakikipagkapwa				
Batayang Konsepto	Ang pag-unawa sa mga paglabag sa pakikipagkapwa ay nakatutulong sa paggamit ng kalayaan tungo sa paggalang ng dignidad ng sarili at kapwa.				
13. Ang Sekswalidad ng Tao	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa sekswalidad ng Tao.	Naisasagawa ng mag-aaral ang tamang kilos tungo sa paghahanda sa susunod na yugto ng buhay bilang nagdadalaga at nagbibinata at sa pagtupad niya ng kanyang bokasyon na magmahal	13.1. Natutukoy ang tamang pagpaqpakahulugan sa sekswalidad	EsP8IP-IVa-13.1	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 335-366. 2. EASE EP I. Module 5.
			13.2. Nasusuri ang ilang napapanahong isyu ayon sa tamang pananaw sa sekswalidad	EsP8IP-IVa-13.2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 335-366. 2. EASE EP I. Module 5.
			13.3. Nahihinuha na: Ang pagkakaroon ng tamang pananaw sa sekswalidad ay mahalaga para sa paghahanda sa susunod na yugto ng buhay ng isang nagdadalaga at nagbibinata at sa pagtupad niya sa kanyang bokasyon na magmahal	EsP8IP-IVb-13.3	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 335-366. 2. EASE EP I. Module 5.
			13.4. Naisasagawa ang tamang kilos tungo sa paghahanda sa susunod na yugto ng buhay bilang nagdadalaga at nagbibinata at sa pagtupad niya ng kanyang bokasyon na magmahal	EsP8IP-IVb-13.4	1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 335-366. 2. EASE EP I. Module 5.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
14. Mga Karahasan sa Paaralan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga karahasan sa paaralan.	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos upang maiwasan at matugunan ang mga karahasan sa kanyang paaralan.	14.1. Nakikilala ang mga uri, sanhi at epekto ng mga umiiral na karahasan sa paaralan	EsP8IP-IVc-14.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 367-400.
			14.2. Nasusuri ang mga aspekto ng pagmamahal sa sarili at kapwa na kailangan upang maiwasan at matugunan ang karahasan sa paaralan	EsP8IP-IVc-14.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 367-400.
			14.3. Naipaliwanag na: a. Ang pag-iwas sa anomang uri ng karahasan sa paaralan (tulad ng pagsali sa fraternity at gang at pambubulas) at ang aktibong pakikisangkot upang masupil ito ay patunay ng pagmamahal sa sarili at kapwa at paggalang sa buhay. Ang pagmamahal na ito sa kapwa ay may kaakibat na katarungan – ang pagbibigay sa kapwa ng nararapat sa kanya (ang kanyang dignidad bilang tao.) b. May tungkulin ang tao kaugnay sa buhay-ang ingatan ang kanyang sarili at umiwas sa kamatayan o sitwasyong maglalagay sa kanya sa panganib. Kung minamahal niya ang kanyang kapwa tulad ng sarili, iingatan din niya ang buhay nito.	EsP8IP-IVd-14.3	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 367-400.
			14.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos upang maiwasan at masupil ang mga karahasan sa kanyang paaralan	EsP8IP-IVd-14.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 367-400.
15. Agwat Teknolohikal	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa agwat teknolohikal.	Nakapaghahain ang mag-aaral ng mga hakbang para matugunan ang hamon ng agwat teknolohikal.	15.1. Natutukoy ang kahulugan ng Agwat Teknolohikal	EsP8IP-IVe-15.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 401-432.
			15.2. Nasusuri ang: a. pagkakaiba-iba ng mga henerasyon sa	EsP8IP-IVe-15.2	1. Edukasyon sa Pagpapakatao

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			<p>pananaw sa teknolohiya at</p> <p>b. ang implikasyon ng pagkakaroon at di pagkakaroon ng access sa teknolohiya</p>		<p>Baitang 8. 2013. pp. 401-432.</p> <p>2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Landas ng Pagbabago Tungo sa Teknolohiya.</p> <p>3. BALS Video. Advances in Communication Technology. Lesson 2.</p>
			<p>15.3. Nahihinuha na:</p> <p>a. Ang pag-unawa sa pagkakaiba ng mga henerasyon sa pananaw sa teknolohiya ay makatutulong sa pagpapaunlad ng pakikipag-ugnayan sa kapwa.</p> <p>b. Ang pag-unawa sa konsepto ng Agwat Teknolohikal ay mahalaga sa pagsusulong ng moral na karapatan ng tao sa pantay na oportunidad kaugnay ng pagpapaunlad ng antas ng kanyang pamumuhay.</p>	<p>EsP8IP-IVf-15.3</p>	<p>1. Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 401-432.</p> <p>2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Teknolohiya Para sa Mas Maunlad na Buhay.</p> <p>3. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Pag-unlad ng Teknolohiya sa Komunikasyon.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			15.4. Nakapaghahain ng mga hakbang para matugunan ang hamon ng hamon ng agwat teknolohikal	EsP8IP-IVf-15.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 401-432.
16. Ang Epekto ng Migrasyon sa Pamilyang Pilipino	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos sa pagharap sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino	16.1. Natutukoy ang mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino	EsP8IP-IVg-16.1	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 433-456.
			16.2. Nasusuri ang mga sanhi ng migrasyon sa pamilyang Pilipino	EsP8IP-IVg-16.2	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 433-456.
			16.3. Nahihinuha na ang banta ng migrasyon sa pamilyang Pilipino ay mapagtatagumpayan sa tulong ng pagpapatatag ng pagmamahalan sa pamilya at paghubog ng pagkatao ng bawat miyembro nito	EsP8IP-IVh-16.3	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 433-456.
			16.4. Naisasagawa ang mga angkop at konkretong hakbang sa pagiging handa sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino	EsP8IP-IVh-16.4	Edukasyon sa Pagpapakatao Baitang 8. 2013. pp. 433-456.

**K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
BAITANG 9**

Pangkalahatang Pamantayan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa lipunan at paggawa bilang paglilingkod tungo sa tamang pagpili ng kurso o hanapbuhay na magiging makabuluhan at kapaki-pakinabang sa kanya at sa lipunan.				
NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
UNANG MARKAHAN: Ang Papel ng Lipunan sa Tao					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa papel ng lipunan at ang halaga nito sa pag-unlad ng tao.				
1. Layunin ng Lipunan: Kabutihang Panlahat	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa lipunan at layunin nito (ang kabutihang panlahat).	Naisasagawa ng mag-aaral ang isang proyekto na makatutulong sa isang pamayanan o sektor sa pangangailangang pangkabuhayan, pangkultural, at pangkapayapaan.	1.1. Natutukoy ang mga elemento ng kabutihang panlahat	EsP9PL-Ia-1.1	EASE EP III. Modyul 1.
			1.2. Nakapagsusuri ng mga halimbawa ng pagsasaalang-alang sa kabutihang panlahat sa pamilya, paaralan, pamayanan o lipunan	EsP9PL-Ia-1.2	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 148-150.* 2. EASE EP III. Modyul 1. Modyul 20. 3. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Malayo Ka Man. Aralin 1. 4. BALS Video. Empathy at Home and at Work.
			1.3. Napangangatwiran na ang pagsisikap ng bawat tao na makamit at mapanatili ang kabutihang panlahat sa pamamagitan ng pagsasabuhay ng moral na pagpapahalaga ay mga puwersang magpapatatag sa lipunan	EsP9PL-Ib-1.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa. (Manwal ng Guro III). 2000. pp. 21-

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					22.* 2. EASE EP III. Modyul 1.
			1.4. Naisasagawa ang isang proyekto na makatutulong sa isang pamayanan o sektor sa pangangailangang pangkabuhayan, pangkultural, at pangkapayapaan.	EsP9PL-Ib-1.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa. (Manwal ng Guro III). 2000. pp. 122-128;143-148.* 2. EASE EP III. Modyul 1.
2. a. Bakit may Lipunang Pulitikal b. Prinsipyo ng Subsidiarity at Pagkakaisa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa kung bakit may lipunang pulitikal at ang Prinsipyo ng Subsidiarity at Pagkakaisa	Nakapagtataya o nakapaghuusga ang mag-aaral kung ang Prinsipyo ng Subsidiarity at Pagkakaisa ay umiiral o nilalabag sa pamilya, paaralan, baranggay/pamayanan, at lipunan/bansa gamit ang case study.	2.1. NaipaliLiwanag ang: a. dahilan kung bakit may lipunang pulitikal b. Prinsipyo ng Subsidiarity c. Prinsipyo ng Pagkakaisa	EsP9PL-Ic-2.1	EASE EP III. Modyul 2.
			2.2. Natataya ang pag-iral o kawalan sa pamilya, paaralan, baranggay, pamayanan, o lipunan/bansa ng: a. Prinsipyo ng Subsidiarity b. Prinsipyo ng Pagkakaisa	EsP9PL-Ic-2.2	EASE EP III. Modyul 2.
			2.3. Napatutunayan na: a. May mga pangangailangan ang tao na hindi niya makakamtan bilang indibidwal na makakamit niya lamang sa pamahalaan o organisadong pangkat tulad ng mga pangangailangang pangkabuhayan, pangkultural, at pangkapayapaan. b. Kung umiiral ang Prinsipyo ng Subsidiarity, mapananatili ang pagkukusa, kalayaan at pananagutan ng pamayanan o pangkat na nasa mababang antas at maisasaalang-alang ang dignidad ng bawat kasapi ng pamayanan. c. Kailangan ang pakikibahagi ng bawat tao sa mga pagsisikap na mapabuti ang uri ng	EsP9PL-Id-2.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 68-73.* 2. Pagpapahalaga sa Aking Daigidig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 128-135;236-243.* 3. EASE EP III. Modyul 2.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			pamumuhay sa lipunan/bansa, lalo na sa pag-angat ng kahirapan, dahil nakasalalay ang kaniyang pag-unlad sa pag-unlad ng lipunan (Prinsipyo ng Pagkakaisa).		Modyul 8.
			2.4. Nakapagtataya o nakapaghuusga kung umiiral ang Prinsipyo ng Subsidiarity at Pagkakaisa ay umiiral o nilalabag sa pamilya, paaralan, pamayanan (baranggay), at lipunan/bansa	EsP9PL-Id-2.4	EASE EP III. Modyul 2.
3. Lipunang Ekonomiya (Economic Society)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa lipunang ekonomiya.	Nakatataya ang mag-aaral ng lipunang ekonomiya sa isang baranggay/pamayanan, at lipunan/bansa gamit ang dokumentaryo o photo/video journal (hal.YouScoop).	3.1. Nakikilala ang mga katangian ng mabuting ekonomiya	EsP9PL-Ie-3.1	
			3.2. Nakapagsusuri ng maidudulot ng magandang ekonomiya	EsP9PL-Ie-3.2	
			3.3. Napatutunayan na: a. Ang mabuting ekonomiya ay iyong napauunlad ang lahat – walang taong sobrang mayaman at maraming mahirap. b. Ang ekonomiya ay hindi para lamang sa sariling pag-unlad kundi sa pag-unlad ng lahat.	EsP9PL-If-3.3	
			3.4. Nakatataya ng lipunang ekonomiya sa isang baranggay/pamayanan, at lipunan/bansa gamit ang dokumentaryo o photo/video journal (hal.YouScoop)	EsP9PL-If-3.4	
4. Lipunang Sibil (Civil Society), Media at Simbahan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa Lipunang Sibil (Civil Society), Media at Simbahan.	Natataya ng mag-aaral ang adbokasiya ng iba't ibang lipunang sibil batay sa kontribusyon ng mga ito sa katarungang panlipunan, pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability), pakikilahok ng mamamayan,	4.1. Natutukoy ang mga halimbawa ng lipunang sibil at ang kani-kaniyang papel na ginagampanan ng mga ito upang makamit ang kabutihang panlahat	EsP9PL-Ig-4.1	Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 88-89.*
			4.2. Nasusuri ang mga adhikaing nagbubunsod sa mga lipunang sibil upang kumilos tungo sa kabutihang panlahat	EsP9PL-Ig-4.2	Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 95-101.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
		pangangalaga ng kapaligiran, kapayapaan, pagkakapantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equality) o ispiritwalidad (mga pagpapahalagang kailangan sa isang sustainable society).	<p>4.3. Nahihinuha na :</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ang layunin ng Lipunang Sibil, ang likas-kayang pag-unlad, ay isang ulirang lipunan na pinagkakaisa ang mga panlipunang pagpapahalaga tulad ng katarungang panlipunan, pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability), pakikilahok ng mamamayan, pangangalaga ng kapaligiran, kapayapaan, pagkakapantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equality) at ispiritwalidad. b. Ang layunin ng media ay ang pagpapalutang ng katotohanang kailangan ng mga mamamayan sa pagpapasya. c. Sa tulong ng simbahan, nabibigyan ng mas mataas na antas ng katuturan ang mga materyal na pangangailangan na tinatamasa natin sa tulong ng estado at sariling pagkukusa. 	EsP9PL-Ih-4.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 77-87; 122-127, 136-143;194-201;260-267.* 2. EASE EP III. Modyul 8.
			<p>4.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Natataya ang adbokasiya ng iba't ibang lipunang sibil batay sa kontribusyon ng mga ito sa katarungang panlipunan, pang-ekonomiyang pag-unlad (economic viability), pakikilahok ng mamamayan, pangangalaga ng kapaligiran, kapayapaan, pagkakapantay ng kababaihan at kalalakihan (gender equality) at ispiritwalidad (mga pagpapahalagang kailangan sa isang lipunang <i>sustainable</i>) b. Nakapagsasagawa ng mga pananaliksik sa pamayanan upang matukoy kung may lipunang sibil na kumikilos dito, matukoy ang adbokasiya ng lipunang sibil sa pamayanan, at matasa ang antas ng pagganap nito sa pamayanan 	EsP9PL-Ih-4.4	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
IKALAWANG MARKAHAN: Ang Tungkulin ng Tao sa Lipunan					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mga mag-aaral ang pag-unawa sa mga tungkulin ng tao sa lipunan.				
5. Karapatan at Tungkulin	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga karapatan at tungkulin ng tao sa lipunan	Naisasagawa ng mag-aaral ang mga angkop na kilos upang ituwid ang mga nagawa o naobserbahang paglabag sa mga karapatang tao sa pamilya, paaralan, baranggay/pamayanan, o lipunan/bansa	5.1. Natutukoy ang mga karapatan at tungkulin ng tao	EsP9TT-IIa-5.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagpapahalaga sa Aking Katuhan I. 2000. pp. 116-125.* 2. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 14-21.* 3. INFED Modules. BALS. Bawat Karapatan Katumbas ay Pananagutan. 4. BALS Video. Know Your Rights. 5. Basic Literacy Learning Materials. BALS. 2005. Babae, Karapatan Mo't Tungkulin. 6. ALS Accreditaion and Equivalency Learning

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Material. BALS. 2013. Mga Kilos Protesta. 7. BALS Video. Participate in Elections.
			5.2. Nasusuri ang mga paglabag sa karapatang pantao na umiiral sa pamilya, paaralan, baranggay/pamayanan, o lipunan/bansa	EsP9TT-IIa-5.2	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 15;20-21.* 2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Karapatan ng bata dapat pangalagaan. Aralin 1-3. 3. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Mga Karapatan at Tungkulin ng "Senior Citizen". Aralin 1-2.
			5.3. Napatutunayan na ang karapatan ay magkakaroon ng tunay na kabuluhan kung gagampanan ng tao ang kanyang tungkulin na kilalanin at unawain, gamit ang kanyang katwiran, ang pagkakapantay-pantay ng dignidad ng lahat ng tao	EsP9TT-IIb-5.3	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			5.4. Naisasagawa ang mga angkop na kilos upang ituwid ang mga nagawa o naobserbahang paglabag sa mga karapatang pantao sa pamilya, paaralan, baranggay/pamayanan, o lipunan/bansa	EsP9TT-IIb-5.4	1. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Sugpuin ... Naiibang Uri ng Trapiko. Aralin 3. 2. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Babae Huwag Kang Papayag. Aralin 1, 2.
6. Mga Batas na Nakabatay sa Likas na Batas Moral (Natural Law)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga batas na nakabatay sa Likas na Batas Moral (Natural Law).	Nakabubuo ang mag-aaral ng panukala sa isang batas na umiiral tungkol sa mga kabataan tungo sa pagsunod nito sa likas na batas moral.	6.1. Natutukoy ang mga batas na nakaayon sa Likas na Batas Moral	EsP9TT-IIc-6.1	
			6.2. Nasusuri ang mga batas na umiiral at panukala tungkol sa mga kabataan batay sa pagsunod ng mga ito sa Likas na Batas Moral	EsP9TT-IIc-6.2	
			6.3. Nahihinuha na ang pagsunod sa batas na nakabatay sa Likas na Batas Moral (Natural Law), gumagaratiya sa pagtugon sa pangangailangan ng tao at umaayon sa dignidad ng tao at sa kung ano ang hinihingi ng tamang katwiran, ay mahalaga upang makamit ang kabutihang panlahat	EsP9TT-IIId-6.3	
			6.4. Naipahahayag ang pagsang-ayon o pagtutol sa isang umiiral na batas batay sa pagtugon nito sa kabutihang panlahat	EsP9TT-IIId-6.4	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 60-67.*
7. Ang Paggawa Bilang Paglilingkod at Pagtaguyod ng Dignidad ng Tao	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa paggawa bilang tagapagtaguyod ng	Nakabubuo ang mag-aaral ng paglalahat tungkol sa kabutihang naidudulot ng paggawa sa sarili,	7.1. Naipaliliwanag ang kahalagahan ng paggawa bilang tagapagtaguyod ng dignidad ng tao at paglilingkod	EsP9TT-IIe-7.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
	dignidad ng tao at paglilingkod.	kapwa/pamilya, at lipunan gamit ang panayam sa mga manggagawang kumakatawan sa taong nangangailangan (marginalized) na nasa iba't ibang kurso o trabahong teknikal-bokasyonal.			2000. pp. 22-29;268-275.* 2. EASE EP III. Modyul 6.
7.2. Nakapagsusuri kung ang paggawang nasasaksihan sa pamilya, paaralan o baranggay/pamayanan ay nagtataguyod ng dignidad ng tao at paglilingkod			EsP9TT-IIe-7.2	EASE EP III. Modyul 6.	
7.3. Napatutunayan na sa pamamagitan ng paggawa, nakapagpapamalas ang tao ng mga pagpapahalaga na makatutulong upang patuloy na maiangat, bunga ng kanyang paglilingkod, ang antas kultural at moral ng lipunan at makamit niya ang kaganapan ng kanyang pagkatao			EsP9TT-IIf-7.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 30-33.* 2. EASE EP III. Modyul 6.	
7.4. Nakabubuo ng sintesis tungkol sa kabutihang naidudulot ng paggawa gamit ang panayam sa mga manggagawang kumakatawan sa taong nangangailangan (marginalized) na nasa iba't ibang kurso o trabahong teknikal-bokasyonal			EsP9TT-IIf-7.4	EASE EP III. Modyul 6.	
8. Pakikilahok at Bolunterismo	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng pakikilahok at bolunterismo sa pag-unlad ng mamamayan at lipunan.	Nakalalahok ang mag-aaral ng isang proyekto o gawain para sa baranggay o mga sektor na may partikular na pangangailangan (hal., mga batang may kapansanan o mga matatandang walang kumakalinga).	8.1. Naiuugnay ang kahalagahan ng pakikilahok at bolunterismo sa pag-unlad ng mamamayan at lipunan	EsP9TT-IIg-8.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 68-75.* 2. EASE EP III. Modyul 8.
			8.2. Nakapagsusuri ng kwentong buhay ng mga taong inilaan ang malaking bahagi ng kanilang buhay para sa pagboboluntaryo Hal. Efren Peñaflorida, greenpeace volunteers	EsP9TT-IIg-8.2	Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kaya Mo, Kaya Ko rin.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			atbp.		Aralin 3.
			8.3. Napatutunayan na: a. Ang pakikilahok at bolunterismo ng bawat mamamayan sa mga gawaing pampamayanan, panlipunan/ pambansa, batay sa kanyang talento, kakayahan, at papel sa lipunan, ay makatutulong sa pagkamit ng kabutihang panlahat b. Bilang obligasyong likas sa dignidad ng tao, ang pakikilahok ay nakakamit sa pagtulong o paggawa sa mga aspekto kung saan mayroon siyang personal na pananagutan	EsP9TT-IIh-8.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) IV. 2000. pp. 154-169.* 2. EASE EP III. Modyul 8.
			8.4. Nakalalahok sa isang proyekto o gawain sa baranggay o mga sektor na may partikular na pangangailangan Hal. mga batang may kapansanan o mga matatandang walang kumakalinga	EsP9TT-IIh-8.4	
IKATLONG MARKAHAN: Mga Kaugnay na Pagpapahalaga sa Paggawa					
Pamantayang Pangnilalaman:	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga pagpapahalagang kaugnay ng paggawa tungo sa pag-unlad ng sarili, kapwa at bansa				
9. Katarungang Panlipunan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto ng katarungang panlipunan.	Natutugunan ng mag-aaral ang pangangailangan ng kapwa o pamayanan sa mga angkop na pagkakataon.	9.1. Nakikilala ang mga palatandaan ng katarungang panlipunan	EsP9KP-IIIc-9.1	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 76-87.*
			9.2. Nakapagsusuri ng mga paglabag sa katarungang panlipunan ng mga tagapamahala at mamamayan	EsP9KP-IIIc-9.2	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 83-87.*
			9.3. Napatutunayan na may pananagutan ang bawat mamamayan na ibigay sa kapwa ang nararapat sa kanya	EsP9KP-IIId-9.3	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. p. 82.*
			9.4. Natutugunan ang pangangailangan ng kapwa o pamayanan sa mga angkop na pagkakataon	EsP9KP-IIId-9.4	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
10. Kagalingan sa Paggawa	Naipamamalas ng mag-aaral ang kahalagahan ng kagalingan sa paggawa	Nakatatapos ang mag-aaral ng isang gawain o produkto na mayroong kalidad o kagalingan sa paggawa.	10.1. Natutukoy ang mga indikasyon na may kalidad o kagalingan sa paggawaang isang gawain o produkto	EsP9KP-IIIg-10.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. p. 23.* 2. EASE EP III. Modyul 10.
			10.2. Nakabubuo ng mga hakbang upang magkaroon ng kalidad o kagalingan sa paggawa ang isang gawain o produkto	EsP9KP-IIIg-10.2	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. p. 33.*
			10.3. NaipaliLiwanag na kailangan ang kagalingan sa paggawa at paglilingkod upang maiangat ang sarili, mapaunlad ang ekonomiya ng bansa at mapasalamatan ang Diyos sa mga talentong Kanyang kaloob	EsP9KP-IIIh-10.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 28-32.* 2. EASE EP III. Modyul 7. Modyul 10. Modyul 15.
			10.4. Nakapagtatapos ng isang gawain o produkto na mayroong kalidad o kagalingan sa paggawa	EsP9KP-IIIh-10.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. p. 23.* 2. EASE EP III.
11. Kasipagan, Pagpupunyagi, Pagtitipid at Wastong Pamamahala sa Naimpok	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng kasipagan sa paggawa	Nakagagawa ang mag-aaral ng mga hakbang upang mapanatili ang kasipagan sa pag-aaral o takdang gawain sa tahanan.	11.1. Natutukoy ang mga indikasyon ng taong masipag, nagpupunyagi sa paggawa, nagtitipid at pinamamahalaan ang naimpok	EsP9KP-IIIa-11.1	1. EASE EP III. Modyul 6. 2. INFED Modules. BALS. Kalusugan Ko'y Ibigay.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					3. INFED Modules. BALS. Pamilya Sandigan.
			11.2. Nakagagawa ng journal ng mga gawaing natapos nang pinaghandaan, ayon sa pamantayan at may motibasyon sa paggawa	EsP9KP-IIIa-11.2	EASE EP III. Modyul 13.
			11.3. Napatutunayan na: a. Ang kasipagan na nakatuon sa disiplinado at produktibong gawain na naayon sa itinakdang mithiin ay kailangan upang umunlad ang sariling pagkatao, kapwa, lipunan at bansa b. Ang mga hirap, pagod at pagdurusa ay nadadaig ng pagpupunyagi tungo sa pagtupad ng itinakdang mithiin	EsP9KP-IIIb-11.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 144-151.* 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning Material. 2001. Kaya Nating Makamit ang Lahat Kung Tayo ay May Disiplina. 3. EASE EP III. Modyul 6. 4. INFED Modules. BALS. Kalusugan Ko'y Ibigay. 5. INFED Modules. BALS. 6. BALS Video. Kaya Natin

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Makamit Lahat Kung Tayo ay May Disiplina.
			11.4. Nakagagawa ng Chart ng pagsunod sa hakbang upang matupad ang itinakdang gawain nang may kasipagan at pagpupunyagi	EsP9KP-IIIb-11.4	
12. Pamamahala ng Paggamit ng Oras	Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pamamahala ng paggamit ng oras.	Natataya ng mag-aaral ang sariling kakayahan sa pamamahala sa oras batay sa pagsasagawa ng mga gawain na nasa kanyang iskedyul ng mga gawain.	12.1. Naipaliwanag ang kahalagahan ng pamamahala ng paggamit ng oras	EsP9KP-IIIe-12.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 117-121.* 2. EASE EP III. Modyul 12.
			12.2. Nakapagtatala sa journal ng mga pagkakataong napamahalaan ang oras	EsP9KP-IIIe-12.2	EASE EP III. Modyul 12.
			12.3. Napatutunayang ang pamamahala ng oras ay kailangan sa kaayusan ng paggawa upang magampanan ang mga tungkulin nang may prayoritisasyon (<i>prioritization</i>)	EsP9KP-IIIif-12.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 118-120.* 2. EASE EP III. Modyul 12.
			12.4. Natataya ang sariling kakayahan sa pamamahala sa oras batay sa pagsasagawa ng mga gawain na nasa kanyang iskedyul ng mga gawain	EsP9KP-IIIif-12.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 120-122.* 2. EASE EP III. Modyul 12.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
IKAAPAT NA MARKAHAN: Mapanagutang Pagpapalano ng Kursong Akademiko o Teknikal-Bokasyonal, Sining at Isports, Negosyo o Hanapbuhay					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagpapalano ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal o negosyo bilang tugon sa hamon ng paggawa				
<p>13. Mga Pansariling Salik sa Pagpili ng Tamang Kursong Akademiko o Teknikal-Bokasyonal, Sining at Isports, Negosyo o Hanapbuhay</p> <p>a. Talento b. Kasanayan (skills) c. Hilig d. Pagpapahalaga – (service to and love of country) e. Katayuang pinansyal f. Mithiin</p>	<p>Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga pansariling salik sa pagpili ng tamang kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay.</p>	<p>Nagtatakda ang mag-aaral ng sariling tunguhin pagkatapos ng haiskul na naaayon sa taglay na mga talento, pagpapahalaga, tunguhin at katayuang ekonomiya.</p>	<p>13.1. Nakikilala ang mga pagbabago sa kanyang talento, kakayahan at hilig (mula Baitang 7) at naiuugnay ang mga ito sa pipiliing kursong akademiko, teknikal-bokasyonal, sining at palakasan o negosyo</p>	EsP9PK-IVa-13.1	EASE EP III. Modyul 16. Modyul 17. Modyul 18. Modyul 19.
			<p>13.2. Napagninilayan ang mga mahahalagang hakbang na ginawa upang mapaunlad ang kanyang talento at kakayahan ayon sa kanyang hilig at mithiin</p>	EsP9PK-IVa-13.2	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) IV. 2000. pp. 148-153.* 2. EASE EP III. Modyul 19.
			<p>13.3. Napatutunayan na ang pagiging tugma ng mga personal na salik sa mga pangangailangan (requirements) sa napiling kursong akademiko, teknikal-bokasyonal, sining at isports o negosyo ay daan upang magkaroon ng makabuluhang hanapbuhay o negosyo at matiyak ang pagiging produktibo at pakikibahagi sa pagpapaunlad ng ekonomiya ng bansa</p>	EsP9PK-IVb-13.3	EASE EP III. Modyul 16. Modyul 17. Modyul 18.
			<p>13.4. Natutukoy ang kanyang mga paghahandang gagawin upang makamit ang piniling kursong akademiko, teknikal-bokasyonal, sining at palakasan o negosyo (hal., pagkuha ng impormasyon at pag-unawa sa mga tracks sa Senior High School)</p>	EsP9PK-IVb-13.4	EASE EP III. Modyul 16. Modyul 17. Modyul 18.
<p>14. Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay</p>	<p>Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay</p>	<p>Nakabubuo ang mag-aaral ng Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay.</p>	<p>14.1. Nakapagpapaliwanag ng kahalagahan ng Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay</p>	EsP9PK-IVc-14.1	
			<p>14.2. Natutukoy ang mga hakbang sa pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay</p>	EsP9PK-IVc-14.2	
			<p>14.3. Nahihinuha na ang kanyang Personal na</p>	EsP9PK-	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
	Buhay.		Pahayag ng Misyon sa Buhay ay dapat na nagsasalaman ng kanyang pagiging natatanging nilalang na nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat	IVd-14.3	
			14.4. Nakapagbubuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay	EsP9PK-IVd-14.4	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 286-293.*
15. Mga Lokal at Global na Demand	Naipamamalas ng mag-aaral ang kahalagahan ng kaalaman sa mga lokal at global na demand sa paggawa.	Nakabubuo ang mag-aaral ng profile ng mga trabahong mataas ang lokal at global na demand na angkop sa taglay na mga talento at kakayahan, hilig, pagpapahalaga at mithiin.	15.1. Natutukoy ang mga trabahong may mataas na lokal at global na demand	EsP9PK-IVe-15.1	
			15.2. Nakikilala ang mga mapamimiliang kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay na angkop sa sariling talento, kakayahan at hilig	EsP9PK-IVe-15.2	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 210-219.*
			15.3. Napatutunayan na makatutulong ang sapat (<i>updated and accurate</i>) na impormasyon tungkol sa mga trabahong kailangan sa Pilipinas at sa ibang bansa upang mapili at mapaghandaan ang kursong akademiko o teknikal-bokasyonal na maaaring maging susi ng sariling tagumpay at ng pag-unlad ng ekonomiya ng bansa	EsP9PK-IVf-15.3	
			15.4. Nakabubuo ng profile ng mga trabahong mataas ang lokal at global na demand na angkop sa taglay na mga talento at kakayahan, pagpapahalaga at tunguhin	EsP9PK-IVf-15.4	
16. Paghahanda sa Minimithing Uri ng Pamumuhay	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa kahalagahan ng pag-aaral sa paghahanda para sa pagnenegosyo o paghahanapbuhay.	Nakapagpapasya ang mag-aaral ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay na ayon sa sariling kagustuhan at	16.1. NaipaliLiwang ang kahalagahan ng sistematikong pagpili ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay	EsP9PK-IVg-16.1	EASE EP III. Modyul 11. Modyul 16.
			16.2. Nakapagsusuri ng pagkakatugma ng mga pansariling salik sa lokal at global na demand upang makabuo ng pasiya sa pipiliing	EsP9PK-IVg-16.2	EASE EP III. Modyul 11. Modyul 16.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
		angkop sa mga pansariling salik at lokal at global na demand.	<p>kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay</p> <p>16.3. Napangangatwiran na:</p> <p>a. Mahalaga ang pagtutugma ng pansariling salik sa lokal at global na demand upang makamit ang mga itinakdang tunguhin tungo sa pagpapaunlad ng sarili at pakikibahagi sa lipunan</p> <p>b. Ang pagkamit ng mithiin sa buhay ay nagsisimula sa mabuting pagpili ng track at stream sa senior high school bilang paghahanda sa kurso o trabaho; ang mabuting pagpili ay ginagamitan ng mga hakbang sa paggawa ng mabuting pasya.</p> <p>16.4. Nakapagpapasya ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhayna ayon sa sariling kagustuhan na angkop sa mga pansariling salik at lokal at global na demand</p>	<p></p> <p>EsP9PK-IVh-16.3</p> <p>EsP9PK-IVh-16.4</p>	<p></p> <p>EASE EP III. Modyul 11. Modyul 16.</p> <p>EASE EP III. Modyul 11. Modyul 16.</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 10

Pangkalahatang Pamantayan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pagkatao ng tao, makataong kilos, pagpapahalagang moral at mga isyung moral at nagpapasya at kumikilos nang may preperensya sa kabutihan upang maging matatag sa gitna ng mga isyung moral at impluwensya ng kapaligiran.
----------------------------------	--

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
UNANG MARKAHAN: Ang Moral na Pagkatao					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pagkatao ng tao upang makapagpasya at kumilos nang may preperensya sa kabutihan.				
Batayang Konsepto	Ang pag-unawa sa kahalagahan ng pagkilos ayon sa pagkatao ng tao ay daan tungo sa pagiging moral na nilalang.				
1. Ang Mataas na Gamit at Tunguhin ng Isip at Kilos-Loob (Will)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa paggamit ng isip sa paghahanap ng katotohanan at paggamit ng kilos-loob sa paglilingkod/pagmamahal.	Nakagagawa ang mag-aaral ng mga angkop na kilos upang maipakita ang kakayahang mahanap ang katotohanan at maglingkod at magmahal.	1.1. Natutukoy ang mataas na gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob	EsP10MP -Ia-1.1	EASE EP IV. Modyul 3.
			1.2. Nakikilala ang kanyang mga kahinaan sa pagpapasya at nakagagawa ng mga kongkretong hakbang upang malagpasan ang mga ito	EsP10MP -Ia-1.2	EASE EP IV. Modyul 3.
			1.3. Napatutunayan na ang isip at kilos-loob ay ginagamit para lamang sa paghahanap ng katotohanan at sa paglilingkod/pagmamahal	EsP10MP -Ib-1.3	EASE EP IV. Modyul 3.
			1.4. Nakagagawa ng mga angkop na kilos upang maipakita ang kakayahang mahanap ang katotohanan at maglingkod at magmahal	EsP10MP -Ib-1.4	EASE EP IV. Modyul 3.
2. Paghubog ng Konsiyensiya batay sa Likas na Batas Moral	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto ng paghubog ng konsiyensiya batay sa Likas na Batas Moral.	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang itama ang mga maling pasyang ginawa.	2.1. Natutukoy ang mga prinsipyo ng Likas na Batas Moral	EsP10MP -Ic-2.1	EASE EP IV. Modyul 7.
			2.2. Nakapagsusuri ng mga pasiyang ginagawa sa araw-araw batay sa paghusga ng konsiyensiya	EsP10MP -Ic-2.2	EASE EP IV. Modyul 7.
			2.3. Napatutunayan na ang konsiyensiyang nahubog batay sa Likas na Batas Moral ay nagsisilbing gabay sa tamang pagpapasiya at pagkilos	EsP10MP -Ic-2.3	EASE EP IV. Modyul 7.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			2.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang itama ang mga maling pasyang ginawa	EsP10MP -Ic-2.4	EASE EP IV. Modyul 7.
3. Ang Tunay na Kalayaan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa tunay na gamit ng kalayaan.	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang maisabuhay ang paggamit ng tunay na kalayaan: tumugon sa tawag ng pagmamahal at paglilingkod.	3.1. Naipaliwanag ang tunay na kahulugan ng kalayaan	EsP10MP -Id-3.1	
			3.2. Natutukoy ang mga pasya at kilos na tumutugon sa tunay na gamit ng kalayaan	EsP10MP -Id-3.2	
			3.3. Napatutunayan na ang tunay na kalayaan ay ang kakayahang tumugon sa tawag ng pagmamahal at paglilingkod	EsP10MP -Ie-3.3	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 240-241.*
			3.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang maisabuhay ang paggamit ng tunay na kalayaan: tumugon sa tawag ng pagmamahal at paglilingkod	EsP10MP -Ie-3.4	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 242-243.*
4. Dignidad	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa dignidad sa tao.	Nakagagawa ng mga angkop na kilos upang maipakita sa kapwang itinuturing na mababa ang sarili na siya ay bukod-tangi dahil sa kanyang taglay na dignidad bilang tao.	4.1. Nakapagpaliwanag ng kahulugan ng dignidad ng tao	EsP10MP -If-4.1	
			4.2. Nakapagsusuri kung bakit ang kahirapan ay paglabag sa dignidad ng mga mahihirap at indigenous groups	EsP10MP -If-4.2	
			4.3. Naipatutunayan na nakabatay ang dignidad ng tao sa kanyang pagkabukod-tangi (hindi siya nauulit sa kasaysayan) at sa pagkakawangis niya sa Diyos (may isip at kalooban)	EsP10MP -Ig-4.3	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 252-259.*
			4.4. Nakagagawa ng mga angkop na kilos upang maipakita sa kapwang itinuturing na mababa ang sarili na siya ay bukod-tangi dahil sa kanyang taglay na dignidad bilang tao	EsP10MP -Ig-4.4	Pagpapahalagasa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 54-59.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
IKALAWANG MARKAHAN: Ang Makataong Kilos					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa makataong kilos upang makapagpasya nang may preperensya sa kabutihan sa gitna ng mga isyung moral at impluwenysa ng kapaligiran.				
Batayang Konsepto	Ang pag-unawa sa konsepto ng moralidad ng kilos ay gabay sa pagpili ng moral na pasya at kilos sa gitna ng mga isyung moral at impluwensya ng kapaligiran.				
5. Ang Pagkukusa ng Makataong Kilos (Voluntariness of Human Act)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto ng pagkukusa ng makataong kilos.	Nakapagsusuri ang mag-aaral ng sariling kilos na dapat panagutan at nakagagawa ng paraan upang maging mapanagutan sa pagkilos.	5.1. NaipaliLiwang na may pagkukusa sa makataong kilos kung nagmumula ito sa kalooban na malayang isinagawa sa pamamatnubay ng isip/kaalaman	EsP10MK -IIa-5.1	
			5.2. Natutukoy ang mga kilos na dapat panagutan	EsP10MK -IIa-5.2	Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 136-142.*
			5.3. Napatutunayan na gamit ang katwiran, sinadya (deliberate) at niloob ng tao ang makataong kilos; kaya pananagutan niya ang kawastuhan o kamalian nito	EsP10MK -IIB-5.3	
			5.4. Nakapagsusuri ng sariling kilos na dapat panagutan at nakagagawa ng paraan upang maging mapanagutan sa pagkilos	EsP10MK -IIB-5.4	Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 136-138.*
6. Mga Salik na Nakaaapekto sa Pananagutan ng Tao sa Kahihinatnan ng Kilos at Pasya	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa konsepto tungkol sa mga salik na nakaaapekto sa pananagutan ng tao sa kahihinatnan ng kilos at pasya	Nakapagsusuri ang mag-aaral ng sarili batay sa mga salik na nakaaapekto sa pananagutan ng tao sa kahihinatnan ng kilos at pasya at nakagagawa ng mga hakbang upang mahubog ang kanyang kakayahan sa pagpapasya	6.1. NaipaliLiwang ang bawat salik na nakaaapekto sa pananagutan ng tao sa kahihinatnan ng kaniyang kilos at pasya	EsP10MK -IIC-6.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp 139-140.* 2. EASE EP IV. Modyul 8. Modyul 9. Modyul 14.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			6.2. Nakapagsusuri ng isang sitwasyong nakaapekto sa pagkukusa sa kilos dahil sa kamangmangan, masidhing damdamin, takot, karahasan, gawi	EsP10MK -IIc-6.2	EASE EP IV. Modyul 8. Modyul 14.
			6.3. Napatutunayan na nakaapekto ang kamangmangan, masidhing damdamin, takot, karahasan at ugali sa pananagutan ng tao sa kalalabasan ng kanyang mga pasya at kilos dahil maaaring mawala ang pagkukusa sa kilos	EsP10MK -IIId-6.3	EASE EP IV. Modyul 8. Modyul 14.
			6.4. Nakapagsusuri ng sarili batay sa mga salik na nakaapekto sa pananagutan ng tao sa kahihinatnan ng kilos at pasiya at nakagagawa ng mga hakbang upang mahubog ang kanyang kakayahan sa pagpapasiya	EsP10MK -IIId-6.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 96-105.* 2. EASE EP IV. Modyul 8. Modyul 9. Modyul 14.
7. Mga Yugto ng Makataong Kilos	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa mga yugtong makataong kilos.	Nakapagsusuri ang mag-aaral ng sariling kilos at pasya batay sa mga yugto ng makataong kilos at nakagagawa ng plano upang maitama ang kilos o pasya.	7.1. NaipaliLiwang ang bawat yugto ng makataong kilos	EsP10MK -IIe-7.1	
			7.2. Natutukoy ang mga kilos at pasiyang nagawa na umaayon sa bawat yugto ng makataong kilos	EsP10MK -IIe-7.2	
			7.3. NaipaliLiwang na ang bawat yugto ng makataong kilos ay kakikitaan ng kahalagahan ng <i>deliberasyon</i> ng isip at kilos-loob sa paggawa ng moral na pasya at kilos	EsP10MK -IIf-7.3	
			7.4. Nakapagsusuri ng sariling kilos at pasya batay sa mga yugto ng makataong kilos at nakagagawa ng plano upang maitama ang kilos o pasya	EsP10MK -IIf-7.4	
8. Layunin, Paraan at	Naipamamalas ng mag-	Nakapagsusuri ang mag-	8.1. NaipaliLiwang ng mag-aaral ang layunin, paraan at mga sirkumstansya ng makataong	EsP10MK -IIg-8.1	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
Sirkumstansya ng Makataong Kilos	aaral ang pag-unawa sa layunin, paraan at mga sirkumstansya ng makataong kilos.	aaral ng kabutihan o kasamaan ng sariling pasya o kilos sa isang sitwasyon batay sa layunin, paraan at sirkumstansya nito.	kilos		
			8.2. Nakapagsusuri ng kabutihan o kasamaan ng sariling pasya o kilos sa isang sitwasyon batay sa layunin, paraan at sirkumstansya nito	EsP10MK-IIg-8.2	
			8.3. Napatutunayan na ang layunin, paraan at sirkumstansya ay nagtatakda ng pagkamabuti o pagkamasama ng kilos ng tao	EsP10MK-IIh-8.3	
			8.4. Nakapagtataya ng kabutihan o kasamaan ng pasiya o kilos sa isang sitwasyong may dilemma batay sa layunin, paraan at sirkumstansya nito	EsP10MK-IIh-8.4	
IKATLONG MARKAHAN: Mga Pangunahing Birtud at Pagpapahalagang Moral					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa mga pagpapahalagang moral upang makapagpasya at makakilos tungo sa makabuluhan at mabuting pakikipag-ugnayan sa Diyos, sa kapwa at sa kapaligiran.				
Batayang Konsepto	Ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa mga pagpapahalagang moral ay kailangan upang makapagpasya at makakilos nang may preperensya sa kabutihan.				
9. Pagmamahal sa Diyos a. Pagtitiwala sa makalangit na pagkakandili ng Diyos at pag-asa	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagmamahal ng Diyos.	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang mapaunlad ang pagmamahal sa Diyos.	9.1. NakapagpapaLiwanag ng kahalagahan ng pagmamahal ng Diyos	EsP10PB-IIIa-9.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 229-231.* 2. EASE EP III. Modyul 7. 3. EASE EP IV. Modyul 6.
			9.2. Natutukoy ang mga pagkakataong nakatulong ang pagmamahal sa Diyos sa kongretong pangyayari sa buhay	EsP10PB-IIIa-9.2	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 230-231.*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
			9.3. Napangangatwiran na: Ang pagmamahal sa Diyos ay pagmamahal sa kapwa.	EsP10PB-IIIb-9.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 106-113.* 2. EASE EP III. Modyul 7. 3. EASE EP IV. Modyul 4.
			9.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang mapaunlad ang pagmamahal sa Diyos	EsP10PB-IIIb-9.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 232-235.* 2. EASE EP III. Modyul 7. 3. EASE EP IV. Modyul 4.
10. Paggalang sa Buhay	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa paggalang sa buhay.	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang maipamalas ang paggalang sa buhay (i.e., maituwid ang "culture of death" na umiiral sa lipunan)	10.1. Nakapagpapaliwanag ng kahalagahan ng paggalang sa buhay	EsP10PB-IIIc-10.1	EASE EP IV. Modyul 1. Modyul 6.
			10.2. Natutukoy ang mga paglabag sa paggalang sa buhay	EsP10PB-IIIc-10.2	
			10.3. Napangangatwiran na: Mahalaga ang buhay dahil kung wala ang buhay, hindi mapahalalagaan ang mas mataas na pagpapahalaga kaysa buhay; di makakamit ang higit na mahalaga kaysa buhay.	EsP10PB-IIId-10.3	
			10.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang maipamalas ang paggalang sa buhay Hal. maituwid ang "culture of death" na umiiral sa lipunan	EsP10PB-IIId-10.4	EASE EP IV. Modyul 1. Modyul 6.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
11. Pagmamahal sa Bayan (Patriyotismo)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pagmamahal sa bayan (Patriyotismo).	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang maipamalas ang pagmamahal sa bayan (Patriyotismo).	11.1. NakapagpapaLiwanag ng kahalagahan ng pagmamahal sa bayan (Patriyotismo)	EsP10PB-IIIe-11.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 101-103.* 2. EASE EP III. Modyul 9
			11.2. Natutukoy ang mga paglabag sa pagmamahal sa bayan (Patriyotismo) na umiiral sa lipunan	EsP10PB-IIIe-11.2	
			11.3. Napangangatwiran na: Nakaugat ang pagkakakilanlan ng tao sa pagmamahal sa bayan. ("Hindi ka global citizen pag di ka mamamayan.")	EsP10PB-IIIIf-11.3	EASE EP III. Modyul 9.
			11.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang maipamalas ang pagmamahal sa bayan (Patriyotismo)	EsP10PB-IIIIf-11.4	1. Pagpapahalaga sa Aking Bansa (Manwal ng Guro) III. 2000. pp. 103-109.* 2. EASE EP III. Modyul 9.
12. Pangangalaga sa kalikasan	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa pangangalaga sa kalikasan.	Nakagagawa ang mag-aaral ng angkop na kilos upang maipamalas ang pangangalaga sa kalikasan.	12.1. NakapagpapaLiwanag ng kahalagahan ng pangangalaga sa kalikasan	EsP10PB-IIIg-12.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 136-151.* 2. NFE Accreditation and Equivalency Learning

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Material. 2001. Ano ang Nangyayari sa Ating Kalikasan.
			12.2. Natutukoy ang mga paglabag sa pangangalaga sa kalikasan na umiiral sa lipunan	EsP10PB-IIIg-12.2	Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Kapaligiran: Pahalagahan.. Pagyamanin. Aralin 1-2.
			12.3. Napangangatwiran na: a. Lahat tayo ay mamamayan ng iisang mundo, dahil nabubuhay tayo sa iisang kalikasan (Mother Nature) b. Inutusan tayo ng Diyos na alagaan ang kalikasan (stewards) at hindi maging tagapagdomina para sa susunod na henerasyon. c. Binubuhay tayo ng kalikasan.	EsP10PB-IIIh-12.3	
			12.4. Nakagagawa ng angkop na kilos upang maipamalas ang pangangalaga sa kalikasan	EsP10PB-IIIh-12.4	Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. p. 139.*
IKAAPAT NA MARKAHAN: Ang Aking Posisyon sa mga Isyung Moral					
Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga isyung moral upang magkaroon ng matatag na paninindigan sa kabutihan sa gitna ng iba't ibang pananaw sa mga isyung ito at mga impluwensya ng kapaligiran.				
Batayang Konsepto	Ang pag-unawa sa mga isyung moral ay nakatutulong sa pagbuo ng mapaninindigang pananaw batay sa apat na nauunang mabuting ugali (cardinal virtues) at anim na pangunahing pagpapahalagang moral (core moral values).				
13. Ang Paninindigan ng Tao sa Pagmamahal niya sa Buhay bilang	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga gawaing taliwas sa	Nakagagawa ang mag-aaral ng sariling pahayag tungkol sa mga gawaing	13.1. Natutukoy ang mga gawaing taliwas sa kasagraduhan ng buhay	EsP10PI-IVa-13.1	EASE EP IV Modyul 1. Modyul 16. Modyul 20.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
Kaloob ng Diyos (Panatiliing malusog ang katawan, maayos ang pananaw sa buhay at may pagmamahal sa buhay)	batas ng Diyos at sa kasagraduhan ng buhay	taliwas sa batas ng Diyos at sa kasagraduhan ng buhay	13.2. Nasusuri ang mga gawaing taliwas sa kasagraduhan ng buhay	EsP10PI-IVa-13.2	EASE EP IV Modyul 1. Modyul 16. Modyul 20
			13.3. Nakagagawa ng posisyon tungkol sa mga isyung may kinalaman sa kasagraduhan ng buhay at kahalagahan ng tao	EsP10PI-IVb-13.3	EASE EP IV Modyul 1. Modyul 16. Modyul 20
			13.4. Nakagagawa ng sariling pahayag tungkol sa mga gawaing taliwas sa kasagraduhan ng buhay	EsP10PI-IVb-13.4	EASE EP IV Modyul 1. Modyul 16. Modyul 20
14. Paninindigan sa Tamang Paggamit ng Kapangyarihan at Pangangalaga sa Kapaligiran (maayos na paggamit ng pondo ng bayan, pagtupad sa mga batas tungkol sa pangangalaga sa kalikasan)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga isyu sa paggamit ng kapangyarihan at pangangalaga sa kapaligiran	Ang mag-aaral ay nakagagawa ng posisyon tungkol sa isang isyu sa paggamit ng kapangyarihan o pangangalaga sa kapaligiran	14.1. Natutukoy ang mga isyu na kaugnay sa paggamit ng kapangyarihan at pangangalaga sa kapaligiran	EsP10PI-IVc-14.1	1. EASE EP III. Modyul 3. Modyul 4. 2. EASE EP IV. Modyul 17. Modyul 18.
			14.2. Nasusuri ang mga isyu na kaugnay sa paggamit ng kapangyarihan at pangangalaga sa kapaligiran	EsP10PI-IVc-14.2	1. EASE EP III. Modyul 3. Modyul 4. 2. EASE EP IV Modyul 17. Modyul 18. 3. BALS Video. The Cost of Environmental Degradation. Lesson 2.
			14.3. NaipaliLiwang na ang pagkakaroon ng kaayusan, kaunlaran at maisusulong ang kabutihang panlahat kung ang lahat ng tao ay may paninindigan sa tamang paggamit ng kapangyarihan at pangangalaga sa kapaligiran	EsP10PI-IVd-14.3	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 40-47.* 2. EASE EP III.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Modyul 3. 3. EASE EP IV. Modyul 17. Modyul 18.
			14.4. Nakagagawa ng posisyon tungkol sa isang isyu sa paggamit ng kapangyarihan o pangangalaga sa kapaligiran	EsP10PI-IVd-14.4	1. EASE EP III. Modyul 3. 2. EASE EP IV. Modyul 17 Modyul 18
15. Paninindigan Tungkol sa Pangangalaga ng Sarili Laban sa Pang-aabusong Sekswal Tungo sa Maayos na Pagtingin sa Sarili at Pagtataguyod ng Dignidad ng Tao (child sexual abuse, child protection, human trafficking)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga isyu tungkol sa Kawalan ng Paggalang sa Dignidad at Sekswalidad	Nakagagawa ang mag-aaral ng malinaw na posisyon tungkol sa isang isyu sa kawalan ng paggalang sa dignidad at sekswalidad.	15.1. Natutukoy ang mga isyung kaugnay sa kawalan ng paggalang sa dignidad at sekswalidad	EsP10PI-IVe-15.1	EASE EP IV. Modyul 17.
			15.2. Nasusuri ang mga isyung kaugnay sa kawalan ng paggalang sa dignidad at sekswalidad	EsP10PI-IVe-15.2	EASE EP IV. Modyul 17.
			15.3. Napangangatwiran na: Makatutulong sa pagkakaroon ng posisyon tungkol sa kahalagahan ng paggalang sa pagkatao ng tao at sa tunay na layunin nito ang kaalaman sa mga isyung may kinalaman sa kawalan ng paggalang sa dignidad at sekswalidad ng tao.	EsP10PI-IVf-15.3	EASE EP IV. Modyul 17.
			15.4. Nakagagawa ng malinaw na posisyon tungkol sa isang isyu sa kawalan ng paggalang sa dignidad at sekswalidad	EsP10PI-IVf-15.4	EASE EP IV. Modyul 17.
16. Paninindigan para sa Katotohanan (pagsasabi ng totoo para sa kabutihan, pag-iwas sa plagiarism, intellectual piracy, panghuhula o fortune telling)	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga isyung kaugnay sa kawalan ng paggalang sa katotohanan.	Nakabubuo ang mag-aaral ng mga hakbang upang maisabuhay ang paggalang sa katotohanan.	16.1. Natutukoy ang mga isyung kaugnay sa kawalan ng paggalang sa katotohanan	EsP10PI-IVg-16.1	1. Pagpapahalaga sa Aking Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 126-127. 2. EASE EP IV. Modyul 11.
			16.2. Nasusuri ang mga isyung may kinalaman sa kawalan ng paggalang sa katotohanan	EsP10PI-IVg-16.2	1. Pagpapahalaga sa Aking

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

NILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYANG PANGNILALAMAN <i>(Content Standard)</i>	PAMANTAYAN SA PAGGANAP <i>(Performance Standard)</i>	MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO <i>(Learning Competencies)</i>	CODE	LEARNING MATERIALS
					Daigdig (Batayang Aklat) IV. 2000. pp. 126-127.* 2. EASE EP IV. Modyul 11.
			16.3. Napatutunayang ang pagiging mulat sa mga isyu tungkol sa kawalan ng paggalang sa katotohanan ay daan upang isulong at isabuhay ang pagiging mapanagutan at tapat na nilalan	EsP10PI-IVh-16.3	EASE EP IV. Modyul 11.
			16.4. Nakabubuo ng mga hakbang upang maisabuhay ang paggalang sa katotohanan	EsP10PI-IVh-16.4	EASE EP IV. Modyul 11.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

antas ng kabuhayan	pang-ekonomiyang katayuan
dedikasyon	pag-uukol, pag-aalay, paghahandog ng oras o panahon, talino o anumang kakayahan para maisakatuparan ang isang gawain
dignidad	pagiging kagalang-galang, may dangal at karangalan bilang isang tao
disaster risk management	pangangasiwa ng paghahanda sa kapahamakan sa panahon ng kalamidad
etiko sa paggawa	wastong pamantayan sa paggawa
experiential learning	karanasan sa pagkatuto
kaisipang/kamalayang pampamuhunan (entrepreneurial spirit)	may kaalaman sa mga gawaing makadaragdag sa kabuhayan gaya ng pangangapital
kamalayan (awareness)	pagkakaroon ng kaalaman sa anumang bagay
kamalayang pansibiko (civic consciousness)	pagkakaroon ng kaalaman sa mga gawaing may kaugnayan sa pagpapabuti ng pamayanan o bansa
karapatang pantao	mga karapatang o bagay na dapat matamasa ng isang mamamayan
kasambahay	kasama sa bahay o kapamilya kadalasan
katatagan ng loob (fortitude)	mapanindigan
likas-kayang pag-unlad (sustainable development)	tamang paggamit at pangangasiwa sa mga likas yaman at pag-iingat sa mga ito para sa pangangailangan ng susunod na henerasyon
magiliw	malambing / malapit sa ...
makabuluhan	mahalaga , may pakinabang
makamtam	matamo/ makuha
mapanagutan (responsibility/ accountability)	alam na may dapat gawin o kayang magawa nang may komitment
mapanuring pag-iisip (critical thinking)	may kakayahang magsuri at mapag-aralan muna ang isang bagay bago magpasiya
mapagbantay (vigilant)	palaging handa, listo, maingat, mapagmatyag, pagiging matapang humarap o magsabi ng anuman para sa ikauunlad o ikabubuti

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

masinop	matipid
masusi at matalinong pagpapasiya	ginamit ang mga pamanatyan sa wastong pagpapasiya bago magdesisyon
mataimtim	pormal at malalim na pagninilay
matalino/responsableng mamimili	mahusay na mamimili na ginagamit ang mga pamantayan sa pamimili at hindi napaloloko sa anumang bibilhin
mulat	nagising o natutuhan mula sa ...
nilikha ng Diyos	nilalang ng panginoon gaya ng kalikasan
pag-iimpok at matalinong pamamahala ng resources	edukasyon o kaalaman sa pagsasanib ng pagtitipid habang napamamahalaan ang anumang yaman (likas man o gawa ng tao at puhunan)
pagiging produktibo	pagiging kapakipakinabang – laging may nagagawa na ayon sa pinagkasunduan
Pagkabukas-isipan	mabuting pagtanggap ng anumang mungakahi o puna na makatutulong sa anumang gawain para sa ikabubuti nito
pagkabukas-palad	tumutulong nang walang alinlangan sa mga nangangailangan anumang panahon kalamidad o ...
pagkakaroon ng disiplina	maayos na pagkilos na naayon sa pamantayan ng lipunang ginagalawan
pagkamahabagin	pagkamaawain
pagkamahinahon	nakapagtitimpi sa lahat ng pagkakataon, hindi agad-agad nagagalit o nabibigla
pagkamasigasig	mapagpursigi o sinisikap gawin ang lahat ng makakaya
pagkamatapat	ipinakikita ang pagiging totoo at hindi nagsisinungaing ; naniniwla sa katotohanan
pagkatao	tunay na bumubuo sa pagiging isang nilalang bunga ng pakikipagkapwa o pakikisalamuha sa iba na naipakikita sa pagkilos, pagsasalita at pag-aksyon sa isang sitwasyon
paglinang	pagpapaunlad
pagmamahal sa kapwa/pagdama sa damdamin ng iba	pagpapakita at paggawa ng mabuti sa kapwa at pakikiramay sa kapwa . hal. kung malungkot , kung masaya
pagmamahal sa katotohanan	pinaniniwalaan at pinaninindigan ang lahat ng bagay batay sa tolong pangyayari o nangyayari at may ebidensya
pagpapamalas	pagpapakita

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSARI

pagpaparaya	inuuna ang kapakanan ng iba kaysa sarili
pagtitiwala sa sarili	aktibo, magiting na naipadarama ang damdamin, talento o kakayahan nang hindi nangingimi o nahihiya
pakikiangkop sa oras ng pangangailangan	kayang tumugon sa gitna ng mga hamon o problema sa ibat ibang pagkakataon
pakikibahagi sa pandaigdigang pagkakaisa	pagtugon sa pangangailangan di lamang ng sariling bansa kundi ng buong daigdig
pakikisalamuha	pakikipag-ugnayan , paglahok sa mga gawain ng iba ng may kasanayang makiangkop
pamublikong kagamitan	mga gamit para sa lahat na maaaring gamitin nang walang bayad
pananakot, pang-aapi	ang pananakit ng kapwa bata pisikal man o berbal ay isang anyo ng bullying, ang “bullying”, isang anyo ito ng paulit-ulit na pananakit o pang-aapi sa isang bata o tao
pananalig sa Diyos	paniniwala, pagtitiwala sa panginoon sa pamamagitan ng pagsunod sa kanyang mga kautusan para sa ibubuti ng lahat
pangangasiwa	pamamahala
pangkat-etniko	pangkat o grupo ng mga tao sa ibat ibang pamayanan na bumubuo sa bansa gaya ng mga Tagalog, Manobo, Ifugao
paninindigan sa kabutihan	ipinaglalaman kung ano ang tama at mabuti
positibong pagkilala sa sarili	magandang pagtingin at pagkakilala sa sarili na maaaring ipagmalaki at ibahagi sa kapwa
responsableng tagapangalaga ng kapaligiran	may komitment sa pangangasiwa ng kapaligiran para sa likas-tuluyang pag-unlad
sensitibo	nararamdaman ang pangangailangan o kailangang tugunan
talino	potensyal o natatanging kaalaman o kasanayan
tinatamasa	nakukuha , nagagawa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

CODE BOOK LEGEND

Sample: EsP10PB-IIIg-12.1

LEGEND		SAMPLE	
First Entry	Learning Area and Strand/ Subject or Specialization	Edukasyon sa Pagpapakatao	EsP 10
	Grade Level	Baitang 10	
Uppercase Letter/s	Domain/Content/ Component/ Topic	Ang Pagpapahalaga at Birtud	PB
			-
Roman Numeral <i>*Zero if no specific quarter</i>	Quarter	Ikatlong Markahan	III
Lowercase Letter/s <i>*Put a hyphen (-) in between letters to indicate more than a specific week</i>	Week	Ikapitong linggo	g
			-
Arabic Number	Competency	NakapagpapaLiwanag ng kahalagahan ng pangangalaga sa kalikasan	12.1

DOMAIN/ COMPONENT	CODE
Tungkulin Ko Sa Aking Sarili at Pamilya	PKP
Mahal Ko, Kapwa Ko	P
Para Sa Kabutihan ng Lahat, Sumunod Tayo	PPP
Paggawa ng Mabuti, Kinalulugdan ng Diyos	PD
Pagkilala at Pamamahala sa mga Pagbabago sa Sarili	PS
Ang Pagkatao ng Tao	PT
Ang Pagpapahalaga at Birtud	PB
Ang Pakikipagkapwa	P
Mga Isyu sa Pakikipagkapwa	IP
Ang Papel ng Lipunan sa Tao	PL
Ang Tungkulin ng Tao sa Lipunan	TT
Mga Kaugnay na Pagpapahalaga sa Paggawa	KP
Mapanagutang Pagpapalano ng Kursong Akademiko o Teknikal-Bokasyonal, Sining at Isports, Negosyo o Hanapbuhay	PK
Ang Moral na Pagkatao	MP
Ang Makataong Kilos	MK
Ang Aking Posisyon sa mga Isyung Moral	PI

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

REFERENCES

Borba, Michelle, *Building Moral Intelligence*, (USA: Jossey-Bass, 2001)

David, Isaacs, *Character Building, A Guide for Parents and Teachers*, (Ireland: Four Courts Press, 2001)

De Torre, Joseph M. *Social Morals The Church Speaks on Society*. 2nd ed. (Manila: Southeast Asean Science Foundation, 1987).

Department of Education, Culture and Sports, "Values Education Program Framework, The Seven Core and Corresponding Related Values," in *Values Education for the Filipino: 1997 Revised Version of the DECS Values Education Program*, (Pasig City: Department of Education, 1997)

Esteban, Esther, *Education in Values: What, Why and for Whom*, (Manila: Sinag-tala Publishers, Inc., 1989)

Landa, Jocano F., *Notion of Value Filipino Culture*, (Q.C.: Punlad Research House, 1992)

Landa, Jocano F., *Teaching Beyond Content*, (Q.C.: Great Books Trading, Inc., 1982)

Lickona, Thomas, *Stages of Moral Reasoning Raising Good Children*, (New York: Bantam Books, 1994)

Maritain, Jacques. *The Person and the Common Good*. (UK: University of Notre Dame Press, 1966).

Punzalan, Twila, *An Evaluation of the Implementation of BEC Values Integration Program*, (Manila: Philippine Normal University Center for Continuing Education and Educational Leadership, 2006).

Ramirez, Veronica, *The Six Core Moral Values*, (Philippines: University of Asia and the Pacific, 2007).

Shahani, Leticia Ramos, *A Values Handbook of the Moral Recovery Program*, (Quezon City: Vibal Publishing House, Inc., 2003).

"Thomas Aquinas on the Common Good." Accessed October 2, 2013. <http://www.hyoomik.com/aquinas/commongood.html>.